

JAVNA OBJAVA

**HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. ZAGREB
I PODREĐENIH DRUŠTAVA**

(konsolidirani podaci)

NA DAN 31.12.2015. GODINE

Zagreb, svibanj 2016. godine

SADRŽAJ

1	UVOD	4
1.1	<i>Obuhvat javno objavljenih informacija i izuzimanje informacija iz javnog objavljivanja</i>	4
1.2	<i>Opseg primjene</i>	5
1.3	<i>Izjava o primjerenosti upravljanja rizicima te profilu rizičnosti</i>	7
2	ORGANIZACIJA	10
2.1	<i>Organizacijski ustroj</i>	10
2.2	<i>Opis pravnih odnosa u Grupi i opis sustava upravljanja i organizacijske strukture Grupe</i>	13
3	SUSTAV UPRAVLJANJA	14
3.1	<i>Uprava Banke</i>	14
3.2	<i>Nadzorni odbor</i>	15
3.3	<i>Odbori Nadzornog odbora</i>	15
3.4	<i>Politika zapošljavanja i Politika raznovrsnosti</i>	17
3.5	<i>Sustavi unutarnjih kontrola</i>	18
3.6	<i>Opis toka informacija o riziku do upravljačkog tijela</i>	18
3.7	<i>Plan oporavka</i>	19
4	PRAVILA O UPRAVLJANJU RIZICIMA	22
4.1	<i>Opća pravila o upravljanju rizicima</i>	22
4.2	<i>Pravila o upravljanju kreditnim rizikom</i>	22
4.2.1	<i>Proces odobravanja plasmana</i>	24
4.2.2	<i>Proces praćenja plasmana</i>	24
4.2.3	<i>Analiza kreditnog portfelja</i>	25
4.2.4	<i>Postupanje s problematičnim plasmanima</i>	25
4.2.5	<i>Postupanje s restrukturiranim plasmanima</i>	25
4.2.6	<i>Sustav ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika</i>	26
4.2.7	<i>Proces klasifikacije plasmana</i>	26
4.2.8	<i>Praćenje portfelja koji nosi kreditni rizik</i>	26
4.3	<i>Pravila o upravljanju tržišnim rizicima i riziku likvidnosti</i>	27
4.4	<i>Pravila o upravljanju operativnim rizikom</i>	28
4.4.1	<i>Opća pravila o upravljanju operativnim rizikom</i>	28
4.4.2	<i>Upravljanje kontinuitetom poslovanja</i>	30
4.4.3	<i>Sustav sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma</i>	31
4.4.4	<i>Upravljanje informacijskim sustavom i rizicima koji proizlaze iz uporabe informacijskog sustava</i>	32
4.4.4.1	<i>Opći dio upravljanja informacijskim sustavom</i>	32
4.4.4.2	<i>Upravljanje rizikom informacijskog sustava i povezanim rizicima</i>	33
4.4.4.3	<i>Sigurnost informacijskog sustava</i>	35
4.4.4.4	<i>Održavanje i razvoj informacijskog sustava</i>	36
4.4.4.5	<i>Upravljanje incidentima</i>	37

4.4.4.6	Planovi oporavka IT sustava	37
4.4.4.7	Upravljanje projektima	37
4.5	<i>Upravljanje ostalim rizicima</i>	38
4.5.1	Rizik koncentracije	38
4.5.2	Rizik druge ugovorne strane	39
4.5.3	Valutno inducirani kreditni rizik	39
4.5.4	Rizik države	39
4.5.5	Rizik materijalne imovine	40
4.5.6	Rezidualni rizik	42
4.5.7	Razrjeđivački rizik	42
4.5.8	Rizik prekomjerne financijske poluge	42
4.5.9	Reputacijski rizik	43
4.5.10	Pravni rizik	44
4.5.11	Rizik usklađenosti	45
4.5.12	Strateški, poslovni rizik i rizik profitabilnosti	46
4.5.13	Rizik eksternalizacije	46
4.6	<i>Velike izloženosti i kriteriji povezanosti</i>	47
4.6.1	Definicija velike izloženosti	47
4.6.2	Definiranje kriterija povezanosti	48
4.7	<i>Izješćivanje HNB-u</i>	50
5	CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM	53
5.1	<i>Strategije i postupci upravljanja rizikom</i>	53
5.1.1	Definicije svih rizika	54
5.1.2	Pregled osnovnih načela upravljanja rizicima	56
5.2	<i>Struktura i ustroj relevantne funkcije upravljanja rizikom</i>	58
5.3	<i>Opseg i vrsta sustava izvješćavanja i sustava za mjerenje rizika</i>	62
5.4	<i>Politike zaštite od rizika i smanjenja rizika, te strategije i postupci za praćenje stalne učinkovitosti zaštite od rizika i smanjenja rizika</i>	64
6	REGULATORNI KAPITAL	65
7	KAPITALNI ZAHTJEVI	75
7.1	<i>Sažetak pristupa Banke ocjeni adekvatnosti internog kapitala</i>	75
8	IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE	79
9	ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK	81
10	OPTEREĆENA I NEOPTEREĆENA IMOVINA	96
11	PRIMJENA VIPKR-A	98
12	IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU	111
12.1	<i>Izloženost kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja</i>	111
12.2	<i>Izloženosti na osnovu valutnog rizika</i>	113
12.3	<i>Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja koja nisu uključena u knjigu trgovanja</i>	113
13	IZLOŽENOST OPERATIVNOM RIZIKU	115
14	POLITIKA PRIMITAKA	116

15	FINANCIJSKA POLUGA	121
16	UPOTREBA TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA	126

1 UVOD

Na temelju članka 165., Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, te sukladno odredbama Uredbe EU br. 575/2013, dio osmi, Grupa s nadređenom kreditnom institucijom Hypo-Alpe-Adria Bank d.d. Zagreb (u daljnjem tekstu: Grupa) objavljuje sljedeće informacije sa stanjem 31. prosinca 2015. godine za kreditnu instituciju i podređena društva. Svi podaci su iskazani u tisućama kuna, osim ako je drugačije navedeno.

1.1 OBUHVAT JAVNO OBJAVLJENIH INFORMACIJA I IZUZIMANJE INFORMACIJA IZ JAVNOG OBJAVLJIVANJA

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb, sukladno odredbama Zakona o kreditnim institucijama (članak 165., 166. i 167.), Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama (članak 36) i Uredbe EU br. 575/2013, dio osmi – objava institucija, objavljuje sljedeće informacije:

- Informacije o upravljanju koje se odnose na organizacijski ustroj i sustav upravljanja,
- Informacije o organizaciji,
- Ciljeve i politiku upravljanja rizikom za svaku pojedinu kategoriju rizika,
- Informacije u vezi s opsegom primjene zahtjeva,
- Informacije u vezi s regulatornim kapitalom,
- Informacije u vezi s kapitalnim zahtjevima sukladno zahtjevima iz članka 92. Uredbe EU br. 5675/2013 i članka 73. Direktive 2013/36/EU,
- Informacije u vezi s izloženošću kreditnom riziku druge ugovorne strane kao što je određeno u dijelu trećem, glavi II., poglavlju 6,
- Informacije u vezi s izloženosti Banke kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku – informacije u vezi s ispravcima vrijednosti za kreditni rizik,
- Informacije u vezi s neopterećenom imovinom,
- Informacije u vezi s primjenom VIPKR-a,
- Informacije u vezi izloženosti tržišnom riziku,
- Informacije u vezi s izloženošću vlasničkim ulaganjima koje nisu uključene u knjigu trgovanja,
- Informacije vezane uz izloženosti Banke kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja,

- Informacije u vezi odabira pristupa za ocjenu kapitalnu zahtjeva za operativni rizik, te način i opseg primjene pristupa za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik,
- Informacije u vezi s politikom primitaka,
- Informacije o omjeru financijske poluge i primjena članka 499. stavka 2. Uredbe EU br.575/2013,
- Informacije o upotrebi tehnika smanjenja kreditnog rizika.

Izuzimanje iz javne objave

Banka ne izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s IRB pristupom i ne objavljuje informacije koje se odnose na primjenu IRB pristupa.

U pogledu objave informacija o izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane, Banka prati kreditni rizik druge ugovorne strane sukladno standardiziranom pristupu opisanom u uredbi EU br. 575/2013. Shodno tome, Banka ne izračunava izloženost povratnom riziku kao sastavni dio Internog Modela definiran člankom 291. Uredbe, a sukladno navedenom se izloženost povratnom riziku ne izvještava.

Sukladno HNB dokumentu *Obrazloženje za određivanje protucikličkog zaštitnog sloja kapitala za Republiku Hrvatsku*, Hrvatska narodna banka je uvela stopu protucikličkog zaštitnog sloja kapitala od 0%, stoga Banka ne objavljuje informacije u vezi zahtjeva za zaštitni sloj kapitala.

Banka nema sekuritizacijskih transakcija i izloženosti te stoga ne objavljuje informacije o takvim izloženostima.

Za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike Banka ne objavljuje informacije o primjeni naprednih pristupa za tržišne rizike, jer ih ne primjenjuje. Banka primjenjuje standardizirani pristup izračuna kapitalnog zahtjeva za tržišne rizike sukladno odredbama Uredbe 575/2013 opisanom u daljnjim poglavljima dokumenta.

Za izračun kapitalnih zahtjeva za operativne rizike Banka ne objavljuje informacije o primjeni naprednih pristupa za operativne rizike jer ih ne primjenjuje. Banka primjenjuje standardizirani pristup izračuna kapitalnog zahtjeva za operativne rizike sukladno odredbama Uredbe 575/2013 opisanom u daljnjim poglavljima dokumenta.

Ovaj dokument se objavljuje na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb.

1.2 OPSEG PRIMJENE

U skladu s Uredbom EU br. 575/2013, Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (dalje u tekstu: Banka) obveznica je javnog objavljivanja na konsolidiranoj osnovi. U grupu kreditnih institucija u

kojoj je nadređena banka Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. na dan 31.12.2015. godine ulaze sljedeća društva:

Naziv društva	Matični broj	Udio u vlasništvu
HYPO ALPE ADRIA INVEST d.d.	1343602	100%
HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o.	1921088	100%

Tabela 1 **Konsolidirana društva Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.**

Opseg i način konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja su jednaki, što je prikazano u sljedećoj tablici:

Vrsta društva	Naziv društva	Konsolidacija za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi				Konsolidacija u skladu s MSFI		
		Metoda konsolidacije		Društva/ odbitne stavke od regulatornog kapitala	Društva/niti konsolidirana ni odbitne stavke od regulatornog kapitala	Metoda konsolidacije		
		Puna	Proporcionalna			Puna	Proporcionalna	Metoda udjela
Društvo za upravljanje	HYPO ALPE ADRIA INVEST d.d.	X				X		
Leasing društvo	HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o.	X				X		

Tabela 2 **Razlika u opsegu i načinu konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja**

Ne postoje niti su predvidiva značajna pravna ili stvarna ograničenja neodgodivog prijenosa kapitala ili izmirenja obveza između nadređenog društva i njemu podređenih društava.

Banka ne objavljuje informacije vezane uz obuhvat primjene javne objave, jer Grupa nema podređenih društava koja su isključena iz grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj, a čiji je regulatorni kapital manji od propisanog minimalnog iznosa regulatornoga kapitala.

1.3 IZJAVA O PRIMJERENOSTI UPRAVLJANJA RIZICIMA TE PROFILU RIZIČNOSTI

Banka razvija svoje poslovanje i djeluje u skladu s dobrom praksom korporativnog upravljanja. Ima dobro razvijenu organizacijsku strukturu, sa jasno postavljenim linijama i razinama upravljanja.

Uspostavljen je sustav unutarnjih kontrola koji omogućava Banci pravodobno praćenje i otkrivanje rizika kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u poslovanju. Postupke, kriterije i načine mjerenja, procjene i upravljanja rizicima Banka propisuje internim aktima, u skladu sa zakonskim propisima, standardima i pravilima struke. Interni akti u pisanom obliku dostupni su svim zaposlenicima Banke.

Ostvarivanje strateških ciljeva Banke te način upravljanja rizicima definiran je kroz strategiju rizika te niz politika, pravilnika i uputa kojima se definiraju temeljne odrednice u skladu sa zakonskom regulativom i zahtjevima Grupe.

Kontinuirano se procjenjuje profil rizičnosti i redovito revidira postupak procjene adekvatnosti internog kapitala kontinuirano razvijajući metodologije izračuna kapitalnih zahtjeva za sve vrste rizika sa svrhom što efikasnijeg upravljanja rizicima na razini Banke. Jedan od osnovnih procesa koji Banka provodi u sklopu strateškog upravljanja rizicima je proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala ("ICAAP").

Temeljni proces postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je proces procjene materijalnosti rizika u Banci. Procesom se definira, određuje i mjeri razina preuzetih rizika te se uspostavljaju smjernice i procesi kako bi se na što adekvatniji način uspostavilo upravljanje istim. Procjena materijalnosti rizika odnosi se na sve rizike koji nastaju kao rezultat Bančinog poslovanja te preuzimanja rizika iz raznih poslovnih događaja i u konačnici predstavljaju (potencijalnu) izloženost Banke.

Upravljanje strukturom kapitala prilagođeno je poslovnoj strategiji Banke, vrsti i razini preuzetih rizika. Proces planiranja kapitala sastavni je dio cjelokupnog procesa planiranja i budžetiranja Banke te dio procesa postupka procjenjivanja internog kapitala (ICAAP) kojim se procjenjuju sadašnji i budući interni kapitalni zahtjevi za rizike i interni kapital. Na taj način Banka osigurava sigurnost, stabilnost i dugoročnost svog poslovanja, pri čemu preuzima rizike sukladno željenom profilu rizičnosti i u okviru unaprijed definirane sklonosti riziku.

Banka minimalno na godišnjoj razini provodi usklađivanje strategije rizika i poslovne strategije Banke. U slučaju da dođe do značajnih promjena u poslovanju ili profilu rizičnosti pristupa se usklađenju strategije rizika i poslovne strategije.

Banka aktivno upravlja razinom kapitala, te ga održava na visini dovoljnoj za pokriće rizika poslovanja. Banka je tijekom 2015. godine u potpunosti zadovoljavala sve propisane kapitalne zahtjeve. Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti te sukladno čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama te čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU, Banka osigurava i zaštitne slojeve kapitala:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima, i
- zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 3% ukupne izloženosti rizicima.

Sljedeća tablica prikazuje regulatorni kapital i stopu adekvatnosti kapitala na dan 31. prosinca 2015. godine:

	Grupa 2015. HRK '000
Regulatorni kapital:	
Osnovni kapital	2.062.887
Dopunski kapital	1.553.623
Ukupni regulatorni kapital	3.616.510
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva i ostali rizici	16.332.598
Stopa adekvatnosti osnovnog kapitala	12,63%
Ukupna stopa adekvatnosti kapitala	22,14%
Zahtijevana stopa adekvatnosti kapitala	8,00%

Detaljnije informacije vezane uz sustav upravljanja kapitalom i rizicima, definiranim indikatorima rizika javno su objavljene u sklopu dokumenta „Godišnje izvješće 2015.“ objavljenom na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr) u dijelu Bilješke uz financijske izvještaje, te u nastavku ovog dokumenta.

Izvješća o rizicima Banke sadrže sveobuhvatan pregled profila rizika, usklađenosti sa strateškim limitima, kao i ključnim pravilima i limitima.

Banka vodi poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju, sastavlja i objavljuje financijske izvještaje sukladno važećim propisima.

Reviziju poslovanja Banke provodi nezavisni vanjski revizor.

Sukladno Odluci o sustavu unutarnjih kontrola Uprava Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. redovito jednom godišnje preispituje primjerenost postupaka te djelotvornost kontrolnih funkcija, dokumentira zaključke i o njima obavještava Nadzorni odbor.

Uprava Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. ocjenjuje rad funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije unutarnje revizije za period 1. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine djelotvornim i primjerenim, te usklađenim sa profilom rizičnosti, strategijom poslovanja i upravljanja rizicima Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.

Uprava:

Tea Martinčić, *predsjednik Uprave*

Brane Golubić, *član Uprave*

Joško Mihić, *član Uprave*

Slawomir Roman Konias, *član Uprave*

Nakon zaključenja procesa privatizacije HYPO GROUP ALPE ADRIA AG, Uprava HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., je početkom 2016. godine osnažila je svoj menadžerski tim, što je u skladu sa strategijom novih vlasnika i poslovnom strategijom Banke.

Detaljnije informacije vezane uz promjene u Upravi Banke javno su objavljene u sklopu dokumenta „Godišnje izvješće 2015.“ objavljenom na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr) u dijelu Bilješke uz financijske izvještaje.

2 ORGANIZACIJA

Sukladno odredbama članka 166. stavak 1. (organizacijski ustroj Banke) i članka 167. stavak 1. (pravni odnosi u Grupi) Zakona o kreditnim institucijama objavljuju se sljedeće informacije:

2.1 ORGANIZACIJSKI USTROJ

Banka je organizacija s funkcionalnom organizacijskom strukturom što predstavlja klasičnu organizacijsku strukturu koja ima za svrhu povezivanje poslovnih jedinica prema poslovnim funkcijama Banke (po srodnim i sličnim poslovima). Banka je uspostavila jasan organizacijski ustroj s dobro definiranim, preglednim i dosljednim linijama ovlasti i odgovornosti unutar Banke na način da se izbjegne sukob interesa.

Organizacijska struktura banke podijeljena je na pet područja nadležnosti Uprave:

- CEO – Savjetodavno područje uprave,
- CFO – Financije,
- CRO – Rizici,
- COO – Operativni poslovi,
- CMO – Tržište.

Upravi je direktno odgovorna upravljačka razina B1 - izvršni direktori sektora, direktori odjela. Oni su odgovorni za strategiju i upravljanje dijelovima Banke. Donose viziju i inovacije u glavne poslovne segmente Banke. Ukupan broj direktorskih mjesta na upravljačkoj razini B1 je 26.

Organizacijskim jedinicama koje se nalaze unutar sektora i odjela, rukovodi operativni menadžment na upravljačkim razinama B2, B3 i B4. Takvim ustrojem jasno su definirane odgovornosti čime se osigurava brže donošenje odluka.

Na nivou Banke osnovani su razni odbori koji pokrivaju određena poslovna područja kao što su Revizorski odbor, Odbor za rizike, Kreditni odbori, Odbor za primjerenost, itd. u kojima uz Upravu i članove Nadzornog odbora (ovisi o odboru) sudjeluje i viši menadžment te ostale razine upravljanja sukladno dodijeljenim ovlaštenjima.

Banka je na jasan način u pisanom obliku definirala ovlasti i odgovornosti Nadzornog odbora, Uprave, višeg menadžmenta, zaposlenika te tijela/odbora osnovanih od strane Uprave i Nadzornog odbora.

Uspostavljen je sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja koji omogućava Banci pravodobno praćenje i otkrivanje rizika kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u

poslovanju, pouzdanost financijskog izvještavanja, te usklađenost sa zakonskim i podzakonskim propisima i dobrim poslovnim običajima.

Postupke, kriterije i načine mjerenja, procjene i upravljanja rizicima Banka propisuje svojim aktima, u skladu sa zakonskim propisima, standardima i pravilima struke kako je opisano daljnjim poglavljima ovog dokumenta.

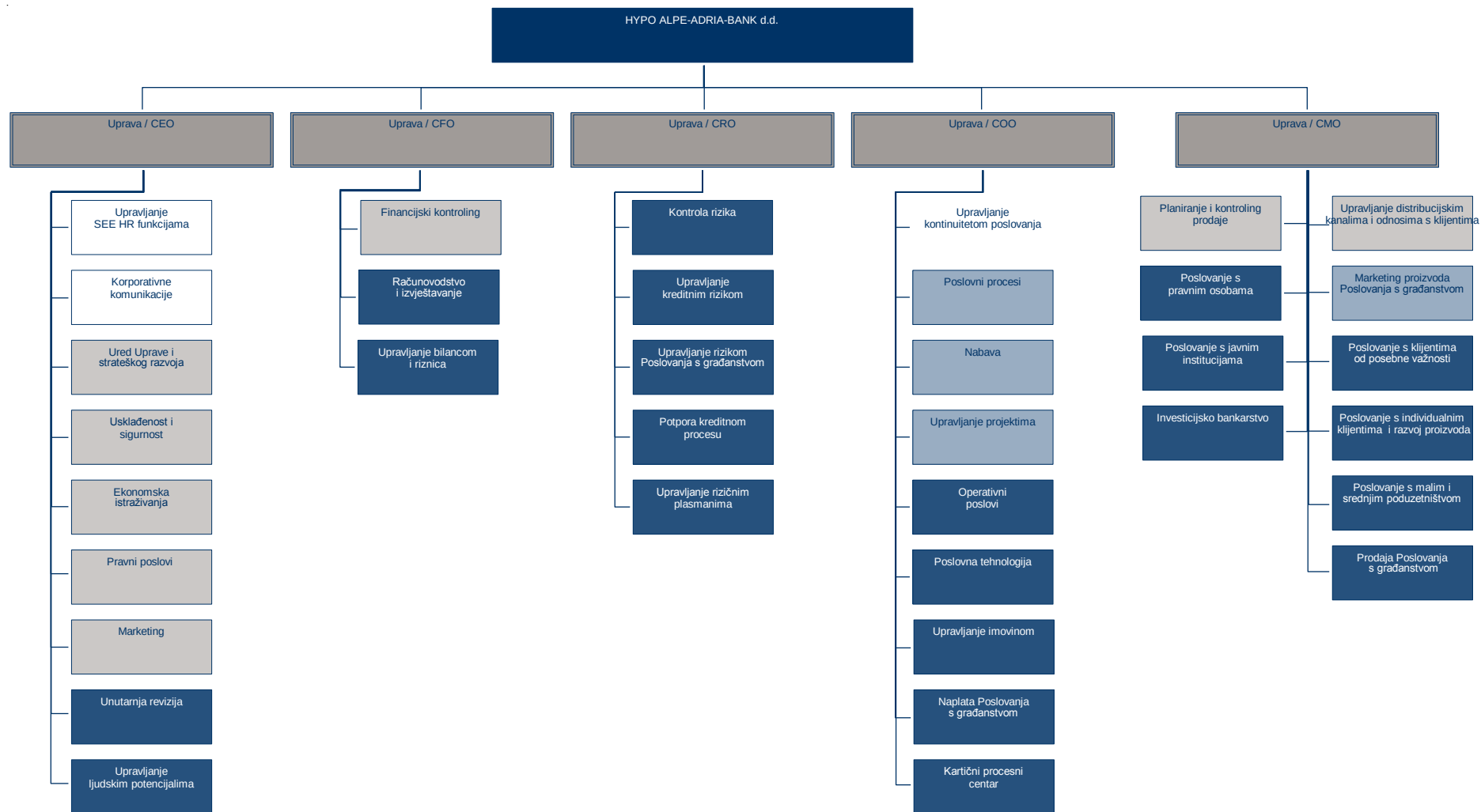
U provođenju kontrolnih mjera koje su izravno ili neizravno integrirane u poslovne procese Banke sudjeluju svi zaposlenici i svi organizacijski dijelovi Banke.

Funkcije ugovaranja transakcija odvojene su od funkcija podrške poslovanju, te od funkcije pozadinskih poslova riznice.

Sustav unutarnjih kontrola ostvaruje se i kroz uspostavu tri funkcije: funkciju kontrole rizika, funkciju unutarnje revizije, te funkciju praćenja usklađenosti.

Navedene funkcije su neovisne u odnosu na poslovne aktivnosti Banke.

Svaka od navedenih funkcija neovisno i izravno izvještava nadležna tijela u skladu sa zakonima, propisima i internim aktima Banke. Uprava Banke minimalno godišnje preispituje primjerenost postupaka te djelotvornost kontrolnih funkcija, te o istima obavještava Nadzorni odbor.

Slika 1 Organigram 31.12.2015.

2.2 OPIS PRAVNIH ODNOSA U GRUPI I OPIS SUSTAVA UPRAVLJANJA I ORGANIZACIJSKE STRUKTURE GRUPE

Matično društvo, HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. Zagreb (u daljnjem tekstu: Banka), je dioničko društvo registrirano u Republici Hrvatskoj.

Društva konsolidirana s matičnim društvom na dan 31.prosinca 2015. godine (u daljnjem tekstu: Grupa), uključujući djelatnosti i postotak vlasništva, prikazana su u sljedećoj tablici:

	Djelatnost	% vlasništva
HYPO ALPE-ADRIA-INVEST d.d., Zagreb	Upravljanje investicijskim fondovima	100%
HYPO ALPE-ADRIA-LEASING d.o.o., Zagreb	Leasing	100%

Tabela 3 **Konsolidirana društva**

Detaljnije informacije vezane uz poslovanje društva dostupni su za društvo HYPO ALPE-ADRIA-INVEST d.d. Zagreb u dokumentu „Financijski izvještaj na dan 31. Prosinac 2015. Godine pripremljeni u skladu s Zakonom o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i Pravilnikom o strukturi i sadržaju financijskog izvješća i drugih izvješća društva za upravljanje UCITS fondovima zajedno s izvještajem neovisnog revizora“ (www.hypo-alpe-adria.hr), za društvo HYPO ALPE-ADRIA-LEASING d.o.o., Zagreb u dokumentu „Godišnje izvješće zajedno s godišnjim financijskim izvještajima i izvješćem neovisnog revizora za godinu koja je završila 31. prosinca 2015“ (www.hypo-alpe-adria.hr).

3 SUSTAV UPRAVLJANJA

Radom Banke upravlja Uprava Banke, u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o trgovačkim društvima te drugim zakonskim i podzakonskim aktima, kao i općim aktima Banke dok Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Banke.

Upravljačku strukturu Banke čine Uprava i Nadzorni odbor.

3.1 UPRAVA BANKE

Sukladno Statutu banke Uprava banke sastoji se od najmanje 2 člana do najviše 7 članova. Na dan 31.12.2015. Banka je imala 4 člana.

Hrvatska narodna banka potvrdila je da članovi Uprave ispunjavaju uvjete za članstvo u Upravi Banke i dala prethodnu suglasnost za obavljanje funkcije članova Uprave.

Odlukom Nadzornog odbora definirana je nadležnost predsjednika i članova Uprave i to na sljedeći način:

Tea Martinčić – predsjednica Uprave – područje odgovornosti (a) CEO koje obuhvaća unutarnju reviziju, usklađenost i sigurnost, prave poslove, upravljanje ljudskim potencijalima, marketing, korporativne komunikacije, ekonomska istraživanja, ured uprave i strateški razvoj;

(b) CMO – poslovanje s pravnim osobama, poslovanje s javnim institucijama, investicijsko bankarstvo, planiranje i kontroling prodaje; poslovanje s građanstvom koje objedinjava prodaju poslovanja s građanstvom, malo i srednje poduzetništvo, poslovanje s individualnim klijentima i razvoj proizvoda, upravljanje distribucijskim kanalima.

Joško Mihić - član Uprave – područje odgovornosti CFO koje obuhvaća upravljanje bilancom i riznicu, računovodstvo i izvještavanje te financijski kontroling.

Brane Golubić – član Uprave – područje odgovornosti CRO koje obuhvaća kontrolu rizika, upravljanje kreditnim rizikom, upravljanje rizikom poslovanja s građanstvom, potporu kreditnom procesu te upravljanje rizičnim plasmanima.

Slawomir Roman Konias – član Uprave – područje odgovornosti COO koje obuhvaća poslovnu tehnologiju, operativne poslove, naplatu poslovanja s građanstvom, kartični procesni centar, upravljanje imovinom, nabavu, upravljanje projektima, upravljanje kontinuitetom poslovanja i poslovne procese.

Na taj način osigurano je učinkovito poslovanje, nesmetan protok informacija i sprječava se sukob interesa.

Znanje, sposobnost i stručnost članova Uprave redovito jednom godišnje revidira i potvrđuje Nadzorni odbor, a sukladno Politici procjene primjerenosti predsjednika i članova Uprave te nositelja ključnih funkcija.

3.2 NADZORNI ODBOR

Prema Statutu banke Nadzorni odbor ima 3-9 (tri do devet) članova koje izabire Glavna skupština na vrijeme od 4 (četiri) godine.

Članovi Nadzornog odbora su:

Hans-Hermann Anton Lotter - predsjednik

Edgar Flagg - član

Nicholas John Tesseyman - član

Zoran Parać – neovisni član

Hrvatska narodna banka potvrdila je da članovi Nadzornog odbora ispunjavaju uvjete za članstvo u Nadzornom odboru Banke i dala prethodnu suglasnost za obavljanje funkcije članova Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor Banke daje suglasnost upravi za poslovnu politiku, strategiju i financijski plan banke te nadzire vođenje poslova banke. Nadzorni odbor podnosi Glavnoj skupštini Banke pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Banke.

3.3 ODBORI NADZORNOG ODBORA

Sukladno Poslovniku za Nadzorni odbor banke, Nadzorni odbor može od svojih članova oformiti odbore te utvrditi njihove zadatke i ovlaštenja. Nadzorni odbor može prenijeti svoje ovlasti koje se tiču odlučivanja i davanja suglasnosti na ove odbore.

Nadzorni odbor je sukladno odredbama Zakona o reviziji te sukladno Zakonu o kreditnim institucijama osnovao:

Odbor za reviziju odgovoran je za obavljanje revizije godišnjih financijskih izvješća i konsolidiranih financijskih izvješća te pripremu i utvrđivanje završnog godišnjeg izvješća te zahtjeva za raspodjelu dobiti kao i izvješća o stanju društva i podgrupe kao i za podnošenje izvješća o rezultatu revizije.

Odbor za imenovanja odgovoran je za sljedeće poslove:

- imenovanje, vrednovanje i odabir članova Uprave i Nadzornog odbora,
- procjena ravnoteže znanja, vještina, raznolikosti i iskustva članova Uprave i Nadzornog odbora,

- razvoj strateškog plana kako povećati udio spola koji je nedovoljno zastupljen sukladno ciljanoj stopi,
- definirati ciljanu stopu različitosti zaposlenika.

Odbor za imenovanje trebao bi najmanje jednom godišnje vrednovati znanje, vještine i iskustvo upravnog tijela na pojedinačnoj i kolektivnoj razini, te u skladu s time izvijestiti Nadzorni odbor; vrednovati strukturu, veličinu, sastav i obavljanje radnih zadataka Uprave i Nadzornog odbora.

Odbor za primitke odgovoran je za sljedeće poslove:

- donošenje i redovito preispitivanje Politike o primicima radnika,
- preispitivanje, provjera i ocjenjivanje usklađenosti provođenja Politike o primicima radnika (provodi se jednom godišnje i dostavlja Upravi Društva, Nadzornom odboru Društva i radnicima odgovornim za rad Kontrolnih funkcija),
- pripremu preporuka vezano za primitke Uprave, B1 rukovoditelja kontrolnih funkcija, kao i za primitke najbolje plaćenih radnika,
- revidira primitke radnika iz kategorije Identificirani radnici.

Pri obavljanju gore navedenih poslova, Odbor za primitke dužan je uzeti u obzir dugoročne interese dioničara, investitora i ostalih zainteresiranih strana u kreditnoj instituciji.

Tijekom 2015. godine održane su dvije sjednice Odbora za primitke.

Odbor za rizike ima sljedeće dužnosti:

- savjetuje nadzorni odbor o cjelokupnoj trenutačnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika i strategiji te pomaže u provedbi te strategije od strane višeg rukovodstva,
- preispituje jesu li se pri određivanju cijena potraživanja i obveza prema klijentima uzeti u obzir model poslovanja Banke i strategija rizika te ako ta cijena ne odražava rizik preuzet u odnosu na model poslovanja i strategiju rizika, predlaže Upravi Banke plan za otklanjanje uočenih nedostataka,
- neovisno o poslovima Odbora za primitke, s ciljem uspostave i provođenja odgovarajućih politika primitaka preispituje jesu li pri određivanju poticaja predviđenih sustavom primitaka uzeti u obzir rizik, kapital, likvidnost, te vjerojatnost i očekivano razdoblje ostvarivanja dobiti,
- obavlja druge poslove određene propisima.

Banka je osnovala Odbor za rizike koji je tijekom 2015. godine zasjedao četiri puta u sklopu redovitih sjednica Nadzornog odbora. Članovi Odbora prate strategiju rizika i sklonosti preuzimanju rizika Banke.

3.4 POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA I POLITIKA RAZNOVRSNOSTI

Prema Uredbi 575/2013, članak 435., stavak 2, točke a, b, c Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. primjenjuje HGAA Politiku o zapošljavanju koja je stupila na snagu 2011. godine i od tada se redovito ažurira sukladno smjernicama Grupe.

HGAA Politika o zapošljavanju primjenjuje se i na tvrtke kćeri Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.

Cilj i svrha korporativne politike o zapošljavanju je osigurati pravedan i dosljedan pristup pri odabiru i zapošljavanju radnika unutar HGAA te učinkoviti i djelotvorni proces zapošljavanja unutar HGAA kako bi izbjegli rizik od trošenja resursa i loših odluka prilikom zapošljavanja koji bi mogli utjecati na gospodarski rezultat društva.

Dodatno, pri zapošljavanju nositelja ključnih funkcija te predsjednika i članova Uprave potrebno je ispuniti kriterije sukladno Politici procjene primjerenosti.

Primjerenost se mora procjenjivati tijekom internog ili eksternog postupka zapošljavanja, odnosno prije imenovanja kandidata za odgovarajuću poziciju.

Potencijalni kandidat mora imati odgovarajuće stručno znanje iz relevantnog područja te najmanje 3 godine profesionalnog iskustva na rukovoditeljskom radnom mjestu ili radnom mjestu stručnjaka, u tvrtki slične veličine, tipa i sličnih poslovnih aktivnosti. Osim stručnih znanja, sposobnosti i iskustva, pouzdanost i dobar ugled su također preduvjeti koji se uzimaju u obzir prilikom procjene primjerenosti.

Iz tog razloga u Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. ustrojeno je „Povjerenstvo za procjenu primjerenosti” ili „Fit&Proper Office” kako bi se osiguralo učestalo ažuriranje i centralno dokumentiranje procjene primjerenosti te kako bi se predložile mjere za kontinuirano osiguravanje tražene primjerenosti. Povjerenstvo za procjenu primjerenosti se sastoji od 3 člana koji su iz sektora Pravna služba, Usklađenost i sigurnost i Upravljanje ljudskim potencijalima.

Povjerenstvo na temelju procjene o primjerenosti kandidata izdaje dokument „Mišljenje o prikladnosti kandidata”, koje, zavisno od kandidata, šalje na nadzorni odbor, upravu, Glavnu skupštinu te u Hrvatsku narodnu banku.

Grupa je odgovorna osigurati usklađenost s regulativom upravljanja u smislu Odlomka 39 BWG za sve HGAA bankovne institucije unutar HGAA u Austriji i inozemstvu. Lokalne

odredbe vezane za određivanje kriterija procjene primjerenosti u ostalim EU zemljama članicama imaju prioritet nad odredbama iz ove politike.

3.5 SUSTAVI UNUTARNJIH KONTROLA

Grupa je uspostavila i provodi djelotvoran sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja u skladu s odredbama članka 104. Zakona o kreditnim institucijama.

U uspostavi i provođenju sustava unutarnjih kontrola sudjeluju svi radnici, osobito više rukovodstvo i Uprava te Nadzorni odbor.

Unutarnje kontrole, uključujući administrativne i računovodstvene postupke iz članka 104. Stavka 2. Točke 6 Zakona o kreditnim institucijama opisane su u dokumentu „Godišnje izvješće 2015.“ objavljenom na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr), te u nastavku ovog dokumenta.

3.6 OPIS TOKA INFORMACIJA O RIZIKU DO UPRAVLJAČKOG TIJELA

Banka ima jasno uspostavljen sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima, kako bi pravodobno osigurala potrebne informacije sudionicima u sustavu upravljanju rizicima i donositeljima poslovnih odluka.

Procesi upravljanja rizicima postavljaju se na vrhu organizacije i ogledaju kroz donošenje jasnih i kvantitativno orijentiranih poslovnih politika Banke. Iz tih se politika moraju identificirati ciljevi po proizvodima i poslovnim jedinicama te maksimalno prihvatljive rizičnosti. S druge pak strane, u smislu kontrole i izvještavanja (a u procesu od dna prema vrhu) razrađuje se konsolidirani sustav izvještavanja o rizicima.

U Banci se limitiraju ukupne izložene pozicije, ali i izloženosti kroz eventualni utjecaj na profitabilnost poslovanja. Naime, limiti ukupne pozicije govore o maksimalnoj izloženosti pozicije. Druga vrsta limita odnosi se na one limite koji su povezani sa utjecajem na profitabilnost. Limiti proizlaze iz strategije i poslovnih ciljeva Banke. Oni moraju biti osjetljivi na promjene iz okoline, ali i na promjene u i iz poslovanja Banke. Kao takav, sustav limita ima smisla jedino ukoliko se promatra u vremenskom kontinuumu te ukoliko je podržan povijesnim i stresnim testnim scenarijima koji će potvrditi pouzdanost pretpostavki korištenih kod formiranja tih limita.

Izvješćivanje i kontrola rizika je nezavisna funkcija koja ima zadatak osigurati apsolutnu objektivnost u procjeni rizičnih izloženosti Banke. Ova se funkcija temelji na podacima iz neovisnih transakcijskih izvora. Osim toga, cilj je propisati i primjenjivati jedinstvene standarde iskazivanja pojedinih rizičnih pozicija. Kao rezultat ove funkcije nastaju različita

izvješća i informacije za različite razine upravljanja (upravljačke, operativne, kontrolne, eksterne).

U svojoj osnovi izvještaji o upravljanju rizicima mogu biti interni ili eksterni. Internim izvještajima koriste se razni organizacijski dijelovi Banke (najčešće zaduženi za upravljanje tim rizikom) kao i visoki management.

Eksternim izvještajima koriste se mnogi subjekti od kojih su najvažniji: dioničari, vlasnici, regulatorna tijela, stručna javnost, itd.

Izvješća o rizicima sadrže sveobuhvatan pregled profila rizika, usklađenosti sa strateškim limitima, kao i ključnim pravilima i limitima. Za slučaj uočenih nepravilnosti, odnosno neusklađenosti s pravilima i limitima, Banka ima propisane eskalacijske procedure.

3.7 PLAN OPORAVKA

Plan oporavka jedan je od temeljnih strateških dokumenta Banke prema kojem se planiraju detaljni postupci u situacijama ozbiljnog financijskog poremećaja.

Plan oporavka predstavlja sastavni dio sustava korporativnog upravljanja i cjelokupnog sustava upravljanja rizicima Banke, odnosno Grupe putem uspostave procesa praćenja, analize i redovnog izvješćivanja Uprave Banke i svih relevantnih osoba o razinama ključnih pokazatelja definiranih u planu oporavka. Definirani pokazatelji, posebice pokazatelji kapitala i likvidnosti, već su uključeni u redovni proces procjene materijalnosti rizika te postupak procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) te se redovnim izvještajima pratiti njihova razina. Također, u procesu izrade stresnih scenarija u sklopu Plana oporavka, korišteni su isti modeli i metodologije koje Banka koristi prilikom izrade testiranja otpornosti na stres u postupku procjene adekvatnosti internog kapitala, uz napomenu da je u slučaju plana oporavka intenzitet simuliranih šokova značajno veći kako bi se simulirala situacija ozbiljnog financijskog poremećaja.

Način i opseg primjene zahtjeva vezanih uz izradu planova oporavka, te sadržaj, način i rokovi dostave planova

Temeljem članka 4. stavka 5. HNB Odluke o planovima oporavka kreditnih institucija, Banka je donijela Politiku plana oporavka kojom pobliže definira i opisuje postupak izrade, provedbe i ažuriranja plana oporavka Banke. Politika je usvojena odlukom Uprave.

Detaljan opis procesa i odgovornosti pojedinog sektora/odjela koji sudjeluje u izradi i ažuriranju plana oporavka definirani su u internom dokumentu „Procedura izrade, ažuriranja i provedbe plana oporavka“. Propisivanjem navedene procedure Banka je također osigurala ispunjenje regulatornog zahtjeva iz članka 20. stavka 2. Odluke da osobe zadužene za

izradu plana oporavka nisu ujedno i osobe zadužene za postupak provođenja testiranja otpornosti planova oporavka na stres.

Plan oporavka za Grupu procijenila je i odobrila Uprava Banke na redovnoj sjednici Uprave, održanoj 22. prosinca 2015. godine dok je Nadzorni odbor Banke dao svoju suglasnost na 78. sjednici Nadzornog odbora održanoj 17. prosinca 2015. godine. Također, Odbor za rizike dao je svoju suglasnost za ovaj plan oporavka na sjednici održanoj 17. prosinca 2015. godine.

Također, dokumentom Politika plana oporavka, Banka je definirala sukladno članku 7.a), stavcima 2. i 3., da ako redovitim praćenjem odabranih pokazatelja utvrdi da su oni dosegili razinu utvrđenu za poduzimanje opcija iz plana oporavka, Uprava Banke dužna je u roku od najviše pet radnih dana donijeti odluku o poduzimanju ili suzdržavanju od poduzimanja opcija iz plana oporavka i o njoj bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Ako je Banka donijela odluku o suzdržavanju od poduzimanja opcija iz plana oporavka, dužna je takvu odluku detaljno obrazložiti.

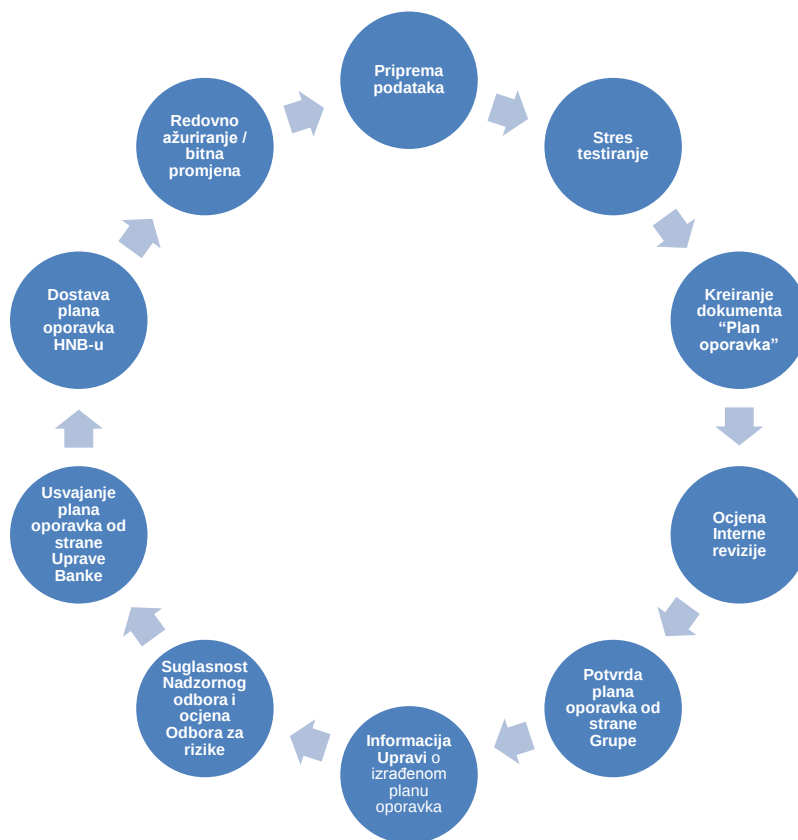
Uprava Banke može donijeti odluku o poduzimanju opcija predviđenih planom oporavka, iako utvrđeni pokazatelji nisu dosegili razinu predviđenu za poduzimanje mjera, te je o njoj bez odgađanja dužna obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

Sukladno internim aktima Banke sektor Unutarnja revizija najmanje jednom godišnje ocjenjuje plan oporavka.

Detaljan opis procesa i odgovornosti pojedinog sektora/odjela u izradi i provedbi plana oporavka Banka je definirala u internom dokumentu „Procedura izrade, ažuriranja i provedbe plana oporavka“ te prilogu procedure „Zaduženja po Odluci HNB-a o planovima oporavka kreditnih institucija“ koji definira odgovornosti pojedinog sektora/odjela u pripremi podataka.

U izradi plana oporavka sukladno Odluci sudjeluju pojedine organizacijske jedinice ovisno području odgovornosti.

Proces izrade i ažuriranja plana oporavka prikazan je na sljedećoj slici:

Slika 2 Proces izrade i ažuriranja plana oporavka

Banka nema sklopljen Sporazum o potpori.

4 PRAVILA O UPRAVLJANJU RIZICIMA

4.1 OPĆA PRAVILA O UPRAVLJANJU RIZICIMA

Banka je uspostavila funkciju strateškog upravljanja rizicima koju obavlja sektor Kontrola rizika.

Opća pravila za uspostavu i primjenu sustava upravljanja rizicima zasnovana su na HNB „Odluci o upravljanju rizicima“ i sukladno tome, Banka je razmjerno vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima svojstvenima poslovnom modelu, uspostavila i provodi djelotvoran sustav upravljanja rizicima.

Sukladno „Odluci o upravljanju rizicima“, Banka je donijela politike i ostale interne akte kojima uređuje upravljanje rizicima kroz koje je definirala:

- strategiju upravljanja rizicima,
- sklonost preuzimanja rizika i
- usklađivanje strategije upravljanje rizicima s poslovnom strategijom.

Ostvarivanje strateških ciljeva Banke te način upravljanja rizicima definiran je kroz strategiju rizika te niz politika, pravilnika i uputa kojima se definiraju temeljne odrednice u skladu sa zakonskom regulativom i zahtjevima Grupe.

Glavni rizici kojima je Banka izložena proizlaze iz samog poslovanja Banke i gospodarskih kretanja, a Banka se s njima suočava u obliku kreditnih, tržišnih, likvidnosnih i valutnih rizika, operativnih rizika, te ostalih rizika.

Na ovaj način uspostavljeni su procesi identifikacije, procjene i mjerenja i upravljanja preuzetim rizicima i neočekivanim događajima, a sve u svrhu ostvarivanja stabilnog i profitabilnog poslovanja Banke uz poboljšanje pokazatelja uspješnosti te poboljšanja kvalitete portfelja u pogledu rizičnosti i profitabilnosti.

4.2 PRAVILA O UPRAVLJANJU KREDITNIM RIZIKOM

Banka je sukladno regulativi donijela i provodi primjerene politike i postupke upravljanja kreditnim rizikom. Odluke o odobravanju kredita Banka donosi na temelju primjerenih i jasno definiranih kriterija i postupaka odlučivanja o odobravanju, promjenama, obnavljanju i refinanciranju kredita.

Banka je uspostavila primjeren i djelotvoran sustav upravljanja i stalnog praćenja kreditnog portfelja i pojedinačnih izloženosti koje nose kreditni rizik, te osigurala provođenje sustava koji uključuje:

- upravljanje portfeljima i pojedinačnim izloženostima koje nose kreditni rizik, prepoznavanje i upravljanje problematičnim plasmanima te raspoređivanje izloženosti u skupine prema nadoknadivosti,
- provođenje ispravaka vrijednosti za bilančne stavke te rezerviranja za rizične izvanbilančne stavke.

Diversifikacija portfelja koji nose kreditni rizik postavljena je na način bude u skladu s kreditnom strategijom i ciljanim tržištima, te je utvrđena interna metodologija koja omogućuje procjenu kreditnog rizika izloženosti prema pojedinim dužnicima, vrijednosnim papirima i kreditnog rizika na razini portfelja.

Banka je osigurala jasnu, operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije kontrole rizike te funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju, do razine Uprave Banke.

Organizacijska struktura je uspostavljena jasno i dosljedno kako bi osigurala proces donošenja odluka o odobravanju plasmana koji osigurava:

- utvrđivanje kriterija, politika i procedura za odobravanje novih i obnavljanje te restrukturiranje postojećih plasmana,
- utvrđivanje pravila odobravanja plasmana na razini pojedinačnih dužnika i davatelja instrumenata osiguranja potraživanja te na razini grupe povezanih osoba s dužnikom i davateljem instrumenata osiguranja, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana, te
- utvrđivanje nadležnosti Nadzornog odbora, Uprave i od njih imenovanih odbora te ovlasti pojedinih razina rukovodstva za odobravanje plasmana, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana.

Internim aktima Banka je propisala da plasman može biti odobren samo uz suglasnost ovlaštenih osoba zaduženih za procjenu kreditnog rizika i odredila pravila za donošenje odluka o odobravanju plasmana.

U sklopu funkcije ugovaranja transakcija, Banka ne provodi ispravke vrijednosti za bilančne stavke te rezerviranja za rizične izvanbilančne stavke.

Kreditni proces uključuje:

- proces odobravanja plasmana,
- proces praćenja plasmana,
- analizu kreditnog portfelja,

- postupanje s problematičnim plasmanima,
- sustav ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika i
- proces klasifikacije plasmana prema stupnjevima rizičnosti.

4.2.1 PROCES ODOBRAVANJA PLASMANA

Banke prije odobravanja plasmana procjenjuje dužnikovu kreditnu sposobnost uzimajući u obzir vlastite kriterije koje je propisala kao i minimalne zahtjeve sukladno Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija.

Pri analizi nadoknadivosti plasmana, procjenjuje kreditnu sposobnost dužnika, a primljeni instrumenti osiguranja za pojedini plasman su u pravilu sekundarni izvor naplate.

Prije odobravanja plasmana, Banka procjenjuje kvalitetu, utrživost, raspoloživost i vrijednost te pravnu valjanost instrumenta osiguranja potraživanja. Banka je donijela politiku prihvatljivih instrumenata osiguranja i metodologiju procjene vrijednosti instrumenata osiguranja sukladno Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija.

4.2.2 PROCES PRAĆENJA PLASMANA

Proces praćenja pojedinačnog plasmana uključuje procjenjivanje kreditne sposobnosti dužnika, grupe povezanih osoba s dužnikom i kvalitete instrumenata osiguranja potraživanja tijekom trajanja pravnog odnosa koji čini izloženost.

Tijekom trajanja pravnog odnosa koji čini izloženost kreditnom riziku, Banka prati poslovanje dužnika, kao i kvalitetu, utrživost, raspoloživost, vrijednost i pravnu valjanost instrumenata osiguranja svojih potraživanja.

Banka je osigurala praćenje dužnikova ispunjavanja uvjeta iz ugovora i u slučaju odobrenih namjenskih plasmana, praćenje namjenskoga korištenja plasiranih sredstava.

Praćenje pojedinačnih plasmana uspostavljeno je na način da omogućuje pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika u slučaju pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika ili pružatelja instrumenata osiguranja potraživanja.

Usvojene su procedure kojima se propisuje prikupljanje i praćenje svih relevantnih informacija koje bi mogle upućivati na povećanje rizičnosti plasmana i instrumenta osiguranja potraživanja, kao i proceduru izvještavanja svih ovlaštenih osoba uključenih u proces upravljanja kreditnim rizikom kako bi se ponovno procijenila rizičnost plasmana.

4.2.3 ANALIZA KREDITNOG PORTFELJA

Banka je uspostavila sustav za kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog kreditnog portfelja koji uključuje analizu koncentracijskog rizika sadržanog u portfelju i procjenu budućih trendova strukture i kvalitete kreditnog portfelja, koje uzima u obzir pri definiranju strategija i politika za preuzimanje rizika i upravljanje njime.

Sustav praćenja i izvješćivanja o kreditnom riziku uspostavljen je na način da svim relevantnim razinama upravljanja omogućuje pravodobne, točne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka, te tako osigurava sigurno i stabilno poslovanje.

Proces izvještavanja o kreditnom riziku provodi se na dnevnoj, mjesečnoj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje kreditnog portfelja banke, iskorištenost određenih limita te prikaz indikatora kvalitete portfelja. Na temelju ovih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka

4.2.4 POSTUPANJE S PROBLEMATIČNIM PLASMANIMA

Banka je definirala kriterije povećanog stupnja rizičnosti prema kojima će pojedini plasmani smatrati problematičnim i staviti ga u djelokrug funkcije za praćenje problematičnih plasmana.

Internim aktima definirani su kriteriji za postupanje s takvim plasmanima i uspostavila stalnu i djelotvornu funkciju odgovornu za praćenje i postupanje s tim plasmanima, neovisnu o aktivnostima koje obavlja funkcija ugovaranja transakcija.

Također, Banka poduzima odgovarajuće pravne radnje potrebne za aktiviranje i unovčenje instrumenata osiguranja problematičnih plasmana.

4.2.5 POSTUPANJE S RESTRUKTURIRANIM PLASMANIMA

Banka procjenjuje ekonomsku opravdanost restrukturiranja plasmana i utvrđuje odgovarajući plan restrukturiranja te prati njegovu provedbu i učinke.

Pri utvrđivanju ekonomske opravdanosti restrukturiranja plasmana, Banka pribavlja:

- detaljnu analizu razloga koji su doveli do poteškoća u poslovanju dužnika,
- plan operativnoga, financijskog i vlasničkog restrukturiranja dužnika,
- projekciju novčanih tokova za razdoblje od najmanje tri godine ili za razdoblje koje je definirano planom restrukturiranja.

Na temelju navedenih informacija, Banka izrađuje:

- procjenu ostvarivosti plana operativnoga, financijskog i vlasničkog restrukturiranja dužnika,
- analizu mogućih metoda restrukturiranja plasmana i argumentaciju izabrane metode,
- novi otplatni plan plasmana koji je temelj praćenja provedbe plana restrukturiranja.

Kontinuirano, najmanje na tromjesečnoj osnovi, Banka prati provođenje cjelokupnog plana restrukturiranja i novčanih tokova dužnika.

4.2.6 SUSTAV RANOG OTKRIVANJA POVEĆANOG KREDITNOG RIZIKA

Uspostavljen je sustav ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika koji omogućuje pravodobnu identifikaciju dužnika kod kojih je prisutan povećani rizik i definirani su odgovarajući kvalitativni i kvantitativni pokazatelji za rano otkrivanje povećanog kreditnog rizika.

4.2.7 PROCES KLASIFIKACIJE PLASMANA

Banka je uspostavila odgovarajući proces klasifikacije plasmana sukladno Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija. Banka provodi ispravke vrijednosti za bilančne stavke i rezerviranja za izvanbilančne stavke u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, uzimajući u obzir minimalne zahtjeve iz Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija.

4.2.8 PRAĆENJE PORTFELJA KOJI NOSI KREDITNI RIZIK

Sukladno „Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija“ Hrvatske narodne banke, Banka je internim aktima propisala:

- kriterije klasifikacije plasmana i izvanbilančnih obveza na osnovi kojih je Banka izložena kreditnom riziku,
- način utvrđivanja gubitaka koji proizlaze iz kreditnog rizika,
- način provođenja vrijednosnih usklađivanja (ispravaka vrijednosti) bilančnih stavki i rezerviranja za izvanbilančne stavke,
- rangiranje instrumenata osiguranja potraživanja i
- vođenje kreditnih spisa.

Primjenom internih akata (politika, procedura, metodologija, uputa i priručnika) osigurano je adekvatno ispunjenje regulatornih zahtjeva vezanih uz sustav upravljanja – sustavnim praćenjem portfelja koji nose kreditni rizik.

4.3 PRAVILA O UPRAVLJANJU TRŽIŠNIM RIZICIMA I RIZIKU LIKVIDNOSTI

Banka je sukladno regulativi donijela i provodi primjerene politike i postupke upravljanja tržišnim rizicima. Banka je također uspostavila primjeren i djelotvoran sustav upravljanja i stalnog praćenja cjelokupnog portfelja Banke, odnosno svih kamatonosno osjetljivih stavki bilance, stavki bilance koje generiraju valutni rizik i ostale vrste tržišnih rizika te stavki bilance koje generiraju novčane tokove, a time pripadaju procesu upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Proces identifikacije, procjene, mjerenja i upravljanja tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti provodi se na kontinuiranoj osnovi te obuhvaća ukupan portfelj Banke koji podliježe tržišnim rizicima, odnosno riziku likvidnosti. Izloženošću kamatnom riziku upravlja se redovitom analizom kretanja kamatonosno osjetljive aktive i pasive kao i vanbilančnih stavki te promjenom limita za kamatni rizik po potrebi sukladno internim procedurama i regulatornim odredbama Hrvatske narodne banke. Izračun izloženosti kamatnom riziku temelji se na modelu Hrvatske narodne banke o promjeni ekonomske vrijednosti kreditne institucije nastale kao rezultat standardnog kamatnog šoka od 200 baznih bodova. Nadalje, proces izvještavanja o kamatnom riziku provodi se na dnevnoj, mjesečnoj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje kreditnog rizika Banke te iskorištenost određenih limita. Na temelju ovih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

Izloženošću valutnom riziku upravlja se redovitom analizom kretanja valutno osjetljive aktive i pasive kao i vanbilančnih stavki te promjenom limita za valutni rizik po potrebi sukladno internim procedurama. Nadalje, proces izvještavanja o valutnom riziku provodi se na dnevnoj, mjesečnoj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje valutnog rizika Banke te iskorištenost određenih limita. Na temelju ovih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

Izloženošću riziku likvidnosti upravlja se redovitom analizom kretanja budućih novčanih tokova te promjenom limita za rizik likvidnosti po potrebi sukladno internim procedurama. Nadalje, proces izvještavanja o riziku likvidnosti provodi se na dnevnoj, mjesečnoj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje rizika likvidnosti Banke te iskorištenost određenih limita. Na temelju ovih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

Detaljne informacije o upravljanju tržišnim rizicima opisane su u dokumentu „*Godišnje financijsko izvješće 2015.*“ objavljenom na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr).

4.4 PRAVILA O UPRAVLJANJU OPERATIVNIM RIZIKOM

4.4.1 OPĆA PRAVILA O UPRAVLJANJU OPERATIVNIM RIZIKOM

Operativni rizik znači rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni, rizik modela i reputacijski rizik, no ne i strateški rizik.

Regulatorni zahtjevi s obzirom na upravljanje operativnim rizikom odnose se na kontinuirano utvrđivanje rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju, te na analiziranje uzroka izloženosti rizicima. Standardi za upravljanje operativnim rizikom usklađeni su sa regulativom Hrvatske narodne banke.

Sustav upravljanja operativnim rizikom Banke podrazumijeva sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, procesa, postupaka, sustava i resursa za utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvješćivanje o izloženosti operativnim rizikom odnosno upravljanju rizikom u cjelini, te podrazumijeva uspostavu odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika.

Organizacijski ustroj upravljanja operativnim rizikom odražava činjenicu da je operativni rizik prisutan u cjelokupnom poslovanju Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire operativni rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja operativnim rizikom.

Formalno utvrđenim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima u sustavu upravljanja operativnim rizikom definiranim i dokumentiranim u internim aktima, omogućena je komunikacija i suradnja na svim organizacijskim razinama, te primjeren tijek i kolanje informacija relevantnih za upravljanje operativnim rizikom. Kulturom neokrivljavanja ograničava se i sprječava sukob interesa u procesu prikupljanja podataka. Podizanje svijesti o upravljanju operativnom riziku obavlja se kroz kontinuirano održavanje internih edukacija na nivou Banke.

Upravljanje operativnim rizikom Banke temelji se na proaktivnom pristupu ranog prepoznavanja i prevencije događaja operativnog rizika koji bi mogli uzrokovati gubitak. Pravila za identificiranje, procjenu, upravljanje i kontrolu operativnog rizika Banka je sažeto definirala „*Politikom upravljanja operativnim rizicima*“ te nizom internih akata koji strateški i operativno definiraju sustav upravljanja operativnim rizikom te jasno definiraju i

razgraničavaju uloge i odgovornosti svih zaposlenika Banke uključenih u sustav upravljanja operativnim rizikom. Kontinuirano provodi praćenje i unaprjeđivanje politika, procesa i metodologija upravljanja operativnim rizikom sukladno razvoju profesionalne discipline i zahtjevima regulatora i svih drugih mjerodavnih tijela.

Uspostavljene su metode kojima se proaktivno pristupa identificiranju i analiziranju rizika, te određivanju tretmana rizika i poduzimanju mjera koje dovode do uspješnog upravljanja operativnim rizicima.

Kontinuirani nadzor nad aktivnostima vezanim uz operativni rizik i upravljanje rizikom ima Odbor za operativne i ostale (reputacijski, pravni i strateški) rizike koji predstavlja tijelo za odobravanje i raspravu o strateškim temama vezanim uz praćenje i upravljanje navedenim rizicima na nivou Banke. Izvještaji koji se prezentiraju Odboru omogućavaju podizanje razine svijesti o rizičnim područjima u Banci, razmjenu stavova i diskusiju svih relevantnih sudionika sustava upravljanja operativnim rizikom.

Potreba za tretmanom rizika može biti identificirana kroz kvantitativnu ili kvalitativnu metodu upravljanja rizikom.

Kvantitativno mjerenje rizika (osim izračuna kapitalnog zahtjeva sukladno Uredbi EU 575/2013) obuhvaća proces identifikacije, klasifikacije, obrade i izvještavanja o gubicima prouzročenim operativnim rizikom (stvarnim ili potencijalnim). Svaki zaposlenik Banke dužan je prijaviti nastali događaj nadležnoj osobi za praćenje operativnih rizika svog organizacijskog dijela. Nakon otkrivanja potencijalnog gubitka vrši se analiza događaja, te se isti prijavljuje u bazu za evidentiranje gubitaka. Ovisno o visini gubitka te učestalosti određuje se tretman rizika (prihvatanje, prijenos rizika, smanjenje, izbjegavanje), te odgovarajuće mjere koje se provode i nadziru kako bi se spriječilo ponavljanje rizičnih situacija koje bi mogle uzrokovati ozbiljne negativne posljedice.

Kvalitativna metoda procjene operativnog rizika obuhvaća analizu scenarija za događaje male učestalosti i značajnih posljedica na godišnjoj razini, procjenu rizika prilikom implementacije novih proizvoda, ulaska na nova tržišta, eksternaliziranih aktivnosti, upravljanja projektima te provedbu internog kontrolnog sustava koji obuhvaća procjenu rizika u poslovnim procesima te testiranje učinkovitosti kontrola.

Procjena rizika u poslovnim procesima provodi se u poslovnim odjelima u svrhu procjene mogućih gubitaka povezanih s operativnim rizikom te procjene adekvatnosti postojećih kontrola u odnosu prema izloženosti identificiranom riziku. Pomoću takvog kvalitativnog postupka Banka ocjenjuje procese i aktivnosti s obzirom na potencijalnu ranjivost. Uprava Banke izvještava se o najvažnijim rizicima i pripadajućim kontrolama uključujući preporuke za poboljšanje kontrola te moguća poboljšanja u poslovnim procesima.

Banka provodi i analize scenarija (eng. Scenario Analysis) za procjenu događaja/gubitaka koji imaju malu učestalost, ali ukoliko se dogode mogu imati značajan utjecaj na poslovanje Banke. Analiza scenarija predstavlja moguće scenarije i ne ukazuje na stvarne gubitke već služi Banci da bi uspješnije pripremila procedure u identificiranim ključnim scenarijima.

Proces uvođenja / implementacije novih proizvoda ili modifikacija postojećih proizvoda / ulaska na nova tržišta / implementacije projekata predstavlja važan instrument za identifikaciju rizika, te proaktivan način upravljanja rizicima. Kod navedenih procesa vrši se analiza rizika, određuju se mjere i implementiraju kontrole koje sprječavaju nastanak gubitaka.

Interno kontrolni sustav kao dio operativnog rizika predstavlja sumu mjera kreiranih i implementiranih da smanje rizike u poslovnim procesima. Temelji se na procesno orijentiranom pristupu i ključna je komponenta svih poslovnih procesa Banke koji imaju utjecaj na izvještavanje. Glavni cilj internog kontrolnog sustava je smanjivanje rizika u sklopu poslovnih procesa uspostavom adekvatnog procesa kontrole te kontinuiranim poboljšanjem procesa u cilju omogućavanja točnog financijskog i regulatornog izvještavanja.

Sustav izvještavanja o operativnom riziku uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje rukovodstva Banke, Grupe o izloženosti operativnom riziku. Rukovodstvo Banke redovito se izvještava o svim relevantnim događajima operativnog rizika: predloženim mjerama za smanjenje ili izbjegavanje događaja operativnog rizika, rezultatima provedenih edukacija, provedenim analizama te ad-hoc izvještajima.

Strategija upravljanja operativnim rizikom izrađuje se jednom godišnje, u cilju prevencije nastanka događaja operativnog rizika (očekivanih i neočekivanih gubitaka) i predstavlja alat za smanjenje gubitaka operativnog rizika.

4.4.2 UPRAVLJANJE KONTINUITETOM POSLOVANJA

Banka je uspostavila proces upravljanja kontinuitetom poslovanja kojim se osigurava kontinuitet poslovanja i ograničavaju negativni efekti u slučaju katastrofa ili drugih velikih incidenata odnosno događaja koji bi ako se dogode mogli znatno ugroziti ili dovesti do prekida poslovanja.

Upravljanje kontinuitetom poslovanja je sastavni dio upravljanja rizicima Banke.

Principi na kojima je uspostavljen proces kontinuiteta poslovanja u skladu su sa zahtjevima međunarodnih normi kao i najboljim međunarodnim praksama iz područja upravljanja kontinuitetom poslovanja.

Planiranje kontinuiteta poslovanja se temelji na analizi utjecaja na poslovanje i na procjeni rizika pri čemu se analiziraju poslovne funkcije i utjecaj neraspoloživosti pojedinih poslovnih

procesa odnosno resursa informacijskog sustava potrebnih za odvijanje tih procesa na poslovanje banke.

Sastavni dio analize utjecaja na poslovanje su: identifikacija ključnih poslovnih funkcija i procesa važnih za ostvarenje misije i ciljeva Banke, analiza poslovnih posljedica koje mogu nastupiti prekidom ključnih poslovnih funkcija i procesa, identifikacija zahtjeva za oporavak nakon pojave prekida te identifikacija ključnih aktivnosti i resursa potrebnih za oporavak prekinutih poslovnih funkcija i procesa.

U procjeni rizika se razmatraju prijetnje, vjerojatnost njihovog ostvarenja, veličina utjecaja na poslovanje Banke u slučaju ostvarenja prijetnje, razina postojeće zaštite od pojave analiziranih prijetnji, te veličina rizika proizašla na temelju prikupljenih informacija.

Na temelju provedene analize poslovnih procesa, analize utjecaja na poslovanje i analize rizika su izrađeni planovi kontinuiteta poslovanja kojima se osigurava kontinuitet poslovanja odnosno pravovremena ponovna uspostava poslovno kritičnih aktivnosti Banke kao i ograničavanje i smanjivanje gubitaka koji mogu nastati kao posljedica u slučajevima znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja.

Planovima kontinuiteta poslovanja su određeni resursi i definirani postupci nužni za ponovno pokretanje prekinutih ključnih procesa i njihovo izvršavanje na prihvatljivoj razini. Resursi obuhvaćeni planovima uključuju nužne lokacije, opremu, sustave, zaposlenike i informacije u potrebnom obliku i na mediju čija je kritičnost za izvršavanje ovih procesa identificirana tijekom provedene analize utjecaja na poslovanje. Banka posebnu pozornost posvećuje osiguranju raspoloživosti resursa informacijskog sustava potrebnih za odvijanje kritičnih poslovnih procesa.

Planovi kontinuiteta poslovanja se usklađuju s promjenama poslovnih procesa banke, njezinim okruženjem i informacijskim sustavom te se redovito ažuriraju i testiraju kako bi bili efikasni i usklađeni s navedenim promjenama.

Proces upravljanja kontinuitetom poslovanja Banke usklađen je s relevantnim regulatornim i nadzornim obvezama koje Banka mora ispunjavati te je redovito predmet revizije koju provode interna revizija, neovisni revizori i regulatorna tijela.

4.4.3 SUSTAV SPREČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Pravilnik Banke za provedbu Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma definira pranje novca kao svako prikrivanje pravog izvora novca, imovine ili prava za koje postoji sumnja da su pribavljena na nezakonit način u zemlji ili inozemstvu. Sukladno navedenom pravilniku, donesen je popis indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija, popis off-shore i nekooperativnih zemalja, konsolidirana lista fizičkih osoba i entiteta

osumnjičenih za terorizam (Embargo lista), izjava o stvarnom vlasništvu, obrazac za ocjenu rizika (poseban za fizičke i poseban za pravne osobe) te upitnik za banke o primjeni mjera za sprječavanje pranja novca za druge banke kod otvaranja loro računa.

Istim pravilnikom je definiran rizik pranja novca ili financiranja terorizma kao rizik da će stranka zloupotrijebiti financijski sustav Banke za pranje novca ili financiranje terorizma, odnosno da će neki poslovni odnos, transakcija, proizvod ili usluga biti posredno ili neposredno upotrijebljeni za pranje novca ili financiranje terorizma. Sukladno tome, definirani su i detaljno razjašnjeni faktori za:

- utvrđivanje rizičnosti i prihvatljivosti vrste ili skupine stranaka,
- utvrđivanje rizičnosti i prihvatljivosti poslovnog odnosa,
- utvrđivanje prihvatljivosti korespondentnog odnosa s fiktivnom bankom,
- utvrđivanje rizičnosti transakcija te
- utvrđivanje rizičnosti proizvoda i usluga.

Ovlaštena osoba za sprečavanje pranja novca, njegovi zamjenici koji sudjeluju u provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma organizacijski su smješteni unutar Odjela pravni poslovi, usklađenost i sigurnost kao posebna, izdvojena ekspertna funkcija odgovorna izravno Upravi Banke.

4.4.4 UPRAVLJANJE INFORMACIJSKIM SUSTAVOM I RIZICIMA KOJI PROIZLAZE IZ UPORABE INFORMACIJSKOG SUSTAVA

4.4.4.1 Opći dio upravljanja informacijskim sustavom

Pri upravljanju informacijskim sustavom Hypo Alpe-Adria-Banka se vodi zakonskom regulativom i vlastitom poslovnom strategijom.

U tom smislu su doneseni interni akti i dokumenti kvalitete koji se redovito obnavljaju te se putem internog sustava za upravljanje dokumentima kvalitete distribuiraju svim (relevantnim) zaposlenicima. Krovni akti koji uokviruju način upravljanja informacijskim sustavom i koji čine podlogu za kreiranje daljnjih dokumenata kvalitete su:

- Strategija informacijskog sustava
- Operativni plan informacijskog sustava
- Organizacijska struktura i Odbori za upravljanje informacijskim sustavom
- Izvješćivanje Uprave i Nadzornog odbora o funkcionalnosti informacijskog sustava

Upravljanje informacijskim sustavom organizacijski se odvija na razini tri odbora:

- Odbor za sigurnost
- Odbor poslovne tehnologije
- Odbor za upravljanje projektima
- uz dodatak Uprave kao krovnog tijela koje odobrava odluke odbora.

Spomenuti odbori u okviru svojih odgovornosti obuhvaćaju sve aspekte relevantne za učinkovito upravljanje sustavom - od praćenja zakonske regulative i posljedičnog usklađivanja postojećih internih akata te donošenja novih, i to na općenitoj razini kao i na razini praćenja sigurnosti informacijskog sustava; procjenjivanja i odobravanja eksternalizacija te analize rizika povezanih s eksternalizacijom; odobravanja i kontrole projekata; preko definiranja načina, kriterija i postupaka izvješćivanja Uprave i Nadzornog odbora te samog izvješćivanja; pa sve do nadzora funkcionalnosti i sigurnosti informacijskog sustava u cjelini.

4.4.4.2 Upravljanje rizikom informacijskog sustava i povezanim rizicima

Upravljanje rizikom informacijskog sustava regulirano je nizom dokumenata kvalitete koji proizlaze iz sljedećih krovnih internih akata, a koji se naslanjaju na propisanu zakonsku regulativu:

- Metodologija i proces upravljanja informacijskim rizicima
- Metodologija upravljanja rizikom eksternalizacije
- Procjena rizika povezanim s eksternalizacijom
- Minimalni sigurnosni zahtjevi kod uvođenja novih sustava.

U spomenutim dokumentima detaljno su opisani procesi procjene i upravljanja informacijskim rizicima te raspisane odgovornosti, kao i način praćenja razine rizika te predviđene preventivne i korektivne mjere. Proces upravljanja rizikom eksternalizacije opisan je u daljnjem tekstu dokumenta pod točkom ostali rizici.

Procjena informacijskih rizika je cjelokupan proces identifikacije i procjene rizika kojima su izložene informacije s gledišta povjerljivosti, raspoloživosti, cjelovitosti te drugih svojstva informacija. Procjenu rizika provodi i nadgleda "Projektni tim". Tim se sastojati od predstavnika najvećih organizacijskih jedinica unutar Banke. Funkcija projektnog tima je koordinacija svih aktivnosti vezanih za upravljanje informacijskim rizicima, davanje smjernica za provedbu projekta, te koordinacija i donošenje prijedloga ključnih odluka o kojima odlučuje Uprava Banke.

Projektni tim ima i sponzora, za kojeg se obično imenuje član Uprave Banke. Njegova funkcija je da intervenira kada cijeli proces dođe do prepreka. Procjenu rizika, nakon inicijalne provedbe, nije neophodno voditi kao zaseban projekt već kao repetitivnu aktivnost na definiranom opsegu.

Proces procjene i obrade informacijskih rizika mora se provoditi jednom godišnje, odnosno i češće u slučaju nekih izvanrednih događaja kao što su veće organizacijske promjene, veće promjene u korištenoj tehnologiji, promjene lokacije, promjene u okruženju ili veći incidenti.

Opseg procjene može biti jedna ili više organizacijskih jedinica, sektora ili odjela. Na usuglašenom opsegu se vrši godišnja procjena i prilikom sljedeće procjene potrebno je ponovno dogovoriti opseg. Struktura tima za procjenu dodatno ovisi i o obuhvaćenim organizacijskim jedinicama, odnosno o opsegu.

Za svaku organizacijsku jedinicu koja je u opsegu potrebno je napraviti popis informacijskih resursa – sve što predstavlja vrijednost za organizaciju u smislu utjecaja na sigurnost informacija. Informacijski resurs može biti okruženje, infrastruktura, osoblje, hardver, softver, komunikacije, dokumenti, podaci, usluge, mjerila, kriteriji i propisi, ugovori, politike, standardi, smjernice, postupci, zapisi, dnevnici, potvrde, dokazi, potpisi, računi i drugi značajni elementi potrebni za nesmetanu provedbu procesa ili koji nastaju u procesu, uključujući i ulaze i izlaze procesa.

Posljedice se ocjenjuju na način da se ocijeni kolika bi šteta nastala ukoliko dođe do kršenja povjerljivosti, cjelovitosti i raspoloživosti informacija, ili ostalih faktora koji su vezani za resurs

Financijski utjecaj	Operativni utjecaj	Utjecaj na javnost ili klijente	Utjecaj na zaposlene
- gubitak prihoda - gubitak imovine - pravne posljedice - nepredviđeni	- gubitak sposobnosti obavljanja djelatnosti	- usporena ili nedostupna usluga ili proizvod	- pad morala - pad produktivnosti - smrt ili povrede

Nakon završetaka procesa procjene rizika dobiveni rezultati se prema definiranim kriterijima obrađuju.

Za svaki neprihvatljivi rizik potrebno je odabrati jednu od opcija kako će se rizik obrađivati:

1. Odabir sigurnosne mjere (ili više mjera) iz Aneksa A norme ISO/IEC 27001
2. Prenijeti rizik na treću stranu – npr. sklopiti policu osiguranja ili sklopiti ugovor s dobavljačima ili partnerima, i time potencijalnu štetu prebaciti na drugu pravnu osobu
3. Izbjeći rizik na način da se prekinu poslovne aktivnosti čija je dobit manja od posljedica samih rizika, ili da se takve aktivnosti prenesu trećoj strani

4. Prihvatiti rizik – ova opcija je dozvoljena samo u slučaju ukoliko bi nastala šteta od materijalizacije rizika bila manja od štete koja bi nastala uslijed neprovođenja određene aktivnosti

Nakon provedenog postupka upravljanja rizicima piše se Dnevnik procjenjivanja rizika.

4.4.4.3 Sigurnost informacijskog sustava

Cilj upravljanja informacijskom sigurnošću upotreba je efikasnog, proaktivnog, rizikom upravljanog pristupa, temeljenog na međunarodno prihvaćenim standardima za informacijsku sigurnost za identifikaciju, procjenu, vrednovanje, praćenje i mjerenje rizika te definiranje adekvatnih kontrola za postupanje s rizikom.

Inicijative vezane za upravljanje sigurnošću informacijskog sustava proizlaze iz potrebe za sustavnim, kontinuiranim i pro aktivnim pristupom upravljanju rizicima.

Temeljne odrednice prikazane su u dokumentu "Politika informacijske sigurnosti" koje definiraju okvir implementacije sustava upravljanja informacijskom sigurnošću prema svjetskom standardu informacijske sigurnosti ISO27001 i ISO27002, kao i obvezu usklađenja sa sigurnosnim standardima Grupe i sa zakonskom regulativom, a koja je u području sigurnosti informacijskih sustava primarno definirana kroz odluku Hrvatske narodne banke: "Odluka o primjerenom upravljanju informacijskim sustavom".

Osnovni cilj informacijske sigurnosti je upravljanje rizicima vezanim uz zaštitu informacija. Adekvatne mjere za izbjegavanje, smanjenje, prijenos ili prihvaćanje rizika te prioriteti implementacije zaštitnih mjera baziraju se na analizi troškova i koristi.

Postupak klasifikacije informacija se provodi u cilju utvrđivanja osjetljivosti i kritičnosti informacija za poslovanje Banke, te njihove primjerene zaštite, na taj način osiguravajući interese Banke, njenih partnera, vlasnika te njenih Klijenata.

Provedbom postupka klasifikacije informacija jednoznačno se informacija pridjeljuje odgovarajućem klasifikacijskom razredu. Ovisno o pripadnosti klasifikacijskim razredima, definiraju se mjere zaštite i rukovanja, na taj način identificiranih osjetljivih informacija, prilikom njihovog korištenja, obrade, distribucije i pohrane, kako bi se spriječio gubitak nastao iz narušavanja povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti te informacije.

Informacije koje se koriste u Banci mogu nastati i van Banke, ali zaprimanjem u informacijski sustav Banke, u svrhu njihove zaštite, promatraju kao informacije koje je sama Banka kreirala i sukladno tome se klasificiraju. Svaka informacija mora biti klasificirana obzirom na povjerljivost, raspoloživost i integritet, treba ju zaštititi i s njom rukovati u skladu s provedenom klasifikacijom, te mora imati definiranog vlasnika informacije. Svaki djelatnik dužan je klasificiranim informacijama rukovati na način kako je propisano važećim internim

aktima, prvenstveno Uputom i Standardom za primjereno rukovanje informacijama klasificiranim po povjerljivosti. Informacijski sustav treba podržati minimalne mjere zaštite onog klasifikacijskog razreda koji je pridružen najviše klasificiranoj informaciji u tom informacijskom sustavu, osim ako analizom rizika za pojedine mjere zaštite za pojedini informacijski sustav nije drugačije predloženo. Revizija potpunosti i primjerenosti klasifikacije informacija se provodi kroz redovni periodički postupak klasifikacije informacija.

Svi zaposlenici aktivno sudjeluju u procesu informacijske sigurnost prihvatljivim rukovanjem informacijama, sudjelovanjem u edukaciji i osnovnim procesima informacijske sigurnosti te prijavljivanjem incidenata.

Usklađenost Banke u odnosu na zahtjeve regulatora, kao i primjena definirane Politike, provjeravaju se provedbom revizija od strane neovisnih revizora i od strane Unutarnje revizije.

Plan informacijske sigurnosti uzima u obzir i potrebu održavanja kvalitete operativne provedbe poslovnih aktivnosti i funkcionalnosti pratećih sustava, odnosno generalnu razvojnu strategiju Banke.

4.4.4.4 Održavanje i razvoj informacijskog sustava

Kako bi osigurala kvalitetno održavanje i upravljanje razvojem informacijskog sustava, Hypo Alpe-Adria-Banka kontinuirano podiže kvalitetu podrške postojećim aplikativnim sustavima, kao i podržavajućim infrastrukturnim sustavima. Posebna pozornost se polaže na održavanje visoke razine sigurnosti na svim nivoima kao i na razvoj ljudskih potencijala koji na kvalitetan način mogu podržati procese održavanja i razvoja.

Smjernice za održavanje i razvoj informacijskog sustava nalaze su u dokumentu Strategija informacijskog sustava na temelju kojeg se izrađuju godišnji planovi razvoja.

S obzirom na specifičnost zakonske regulative, okolinu u kojoj posluje, ali i vlastiti organizacijski ustroj, Hypo Alpe-Adria-Banka koristi regionalna i lokalna programska rješenja vanjskih dobavljača za podršku poslovanju. Odnos sa značajnim vanjskim dobavljačima temelji se na odredbama Odluke o eksternalizaciji HNB-a te se provode redovite dubinske analize spomenutih dobavljača.

Dio aplikacija razvija se, unaprjeđuje i proširuje interno u skladu s Procedurom za interni razvoj aplikacija koja je usko povezana s Procedurom za nadogradnju informacijskog sustava.

4.4.4.5 Upravljanje incidentima

Upravljanje incidentima provodi se u skladu sa zakonskom regulativom, a detaljno je opisano u sljedećim internim aktima:

- Priručnik za upravljanje incidentima
- Procedura za evidentiranje incidenata informacijskog sustava

S navedenim dokumentima upoznati su svi zaposlenici čija je dužnost prijaviti svaki incident, naznaku incidenta kao i svaku primijećenu slabost informacijskog sustava.

Svaki uočeni i prijavljeni incident s pripadajućim propisanim elementima se evidentira u centralnom sustavu, a o značajnijim incidentima se dodatno obavještava Uprava te se provode dodatne propisane mjere.

4.4.4.6 Planovi oporavka IT sustava

Plan oporavka IT sustava uključuje stavke poput: utvrđivanja kritičnih resursa, bilježenja ključnih međuovisnosti; praćenja i izvještavanja o dostupnosti kritičnih resursa; alternativnih načina rada; načela sigurnosnih kopija i oporavka.

Plan kontinuiteta IT-a (ITCP) usklađen je sa zahtjevima kontinuiteta poslovanja i sadržava popis odgovarajućih hardverskih zahtjeva za kritične aplikacije, prikaz hardverske konfiguracije, a uključuje i komunikacijske komponente potrebne za mrežni pristup računalnoj opremi.

Procedure za oporavak podataka su uspostavljene i testirane kako bi se osigurala dostupnost podataka u slučaju krize. Određene su odgovornosti zaposlenika, način obavještavanja, zamjene te procedure pristupa.

Planom je također predviđena procjena štete, granične vrijednosti i točke za donošenje formalnih odluka za aktivaciju plana.

ITCP se pregledava kao dio svih unaprjeđenja aplikacija i sustava te se redovito testira. Testovi uključuju sveobuhvatnu provjeru kontinuiteta procesa i vježbe različitih situacija za testiranje pretpostavki i alternativnih procedura u planu.

4.4.4.7 Upravljanje projektima

Upravljanje projektima regulirano je Metodologijom vođenja projekata koja definira proces odabira projektnih ideja koja najviše pridonose korporativnoj strategiji te proces izvršenja odabranih projekata na najefikasniji način uz adekvatne mehanizme kontrole tijekom projekta. Metodologija upravljanja projektima se primjenjuje na sve projekte uključujući i projekte vezane uz informacijski sustav.

Uspostavljen je Odbor za upravljanje projektima koji donosi odluke vezane na projektni portfelj i proces upravljanja projektnim portfeljem, nadzire projektni portfelj, usvaja godišnji plan projekata, odobrava izvanredno pokretanja projekata koji nisu bili uključeni u godišnji plan, prihvaća završetak projekata, te inicira proces evaluacije projekata. U radu Odbora sudjeluju članovi Uprave i svi relevantni organizacijski dijelovi.

Projektni portfelj se planira godišnje uzimajući u obzir sve relevantne parametre projektnih prijedloga (resursi, trajanje i opseg) te međuovisnosti između pojedinih projektnih ideja i projekata. Odbor za upravljanje projektima na redovnim sjednicama nadzire projektni portfelj te odobrava promjene i eventualna odstupanja.

4.5 UPRAVLJANJE OSTALIM RIZICIMA

Banka je uspostavila proces upravljanja rizicima koji uključuje redovito i pravodobno utvrđivanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući izvješćivanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

Banka je usvojila metodologiju upravljanja rizicima kojom je odredila kriterije, načine i postupke upravljanja rizicima, te procjenjuje potencijalni utjecaj relevantnih makroekonomskih trendova i podataka na izloženosti rizicima i pojedine portfelje i te procjene uključuje u značajne odluke o rizicima.

Banka kontinuirano utvrđuje rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena, te analizira uzroke izloženostima rizicima, a ostali rizici koje banka redovito mjeri obuhvaćaju ostale rizike.

4.5.1 RIZIK KONCENTRACIJE

Rizik koncentracije jest svaka pojedinačna, izravna ili neizravna, izloženost prema jednoj osobi, odnosno grupi povezanih osoba ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja kreditne institucije.

Rizik koncentracije proizlazi iz neujednačene raspodjele izloženosti, a koji se može pojaviti u svim kategorijama rizika. Jedna vrsta rizika koncentracije je kreditni rizik koji proizlazi iz valutnog rizika.

Banka mjeri i upravlja rizikom koncentracije sa sljedećih gledišta:

- Koncentracija imena / Grupa povezanih osoba

- Koncentracija sektora
- Koncentracija kolaterala po vrsti i davateljima kolaterala
- Koncentracija strane valute

Rizik koncentracije mjeri se u okviru procesa upravljanja rizicima i kroz proces adekvatnosti internog kapitala (ICAAP). Glavni ciljevi mjerenja rizika koncentracije su određivanje potencijalnih promjena u strukturi alokacije kapitala za kreditni rizik, poboljšanje strategije odobravanja kredita vezano uz kreditni rizik i postavljanje/analiza limita za kreditni rizik.

4.5.2 RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Kreditni rizik druge ugovorne strane znači rizik da bi druga ugovorna strana u transakciji mogla doći u status neispunjavanja obveza prije konačne namire novčanih tokova transakcije. Metodologija korištena za interno raspoređivanje kapitala za pokriće rizika druge ugovorne strane istovrsna je metodologiji koja se koristi za izračun adekvatnosti kapitala sukladno Uredbi EU br. 575/2013 glava II Poglavlje 6.

Odobrovanje i praćenje iskorištenosti internih limita definirane su bančnim internim procedurama. U svakodnevnom poslovanju, dealeri su kroz interne sustave obaviješteni o raspoloživosti limita za odrađivanje transakcija te na taj način, između ostalog, donose odluku o zaključenju transakcija ili odustajanju od transakcija. Za Repo i Reverse repo ugovore, rizik druge ugovorne strane izračunava se standardiziranim pristupom uz primjenu složene metode izračuna financijskoga kolaterala. Za derivatne instrumente rizik druge ugovorne strane izračunava se po metodi tržišne vrijednosti.

4.5.3 VALUTNO INDUCIRANI KREDITNI RIZIK

Valutno inducirani kreditni rizik jest rizik gubitka kojem je dodatno izložena kreditna institucija koja odobrava plasmane u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku. Valutno inducirani kreditni rizik definiramo kao negativan utjecaj promjene vrijednosti valute na kreditni portfelj Banke.

VIKR se također mjeri u okviru procesa upravljanja rizicima i kroz proces adekvatnosti internog kapitala (ICAAP). Kako za VIKR ne postoji minimalni regulatorni kapitalni zahtjev, Banka je izradila internu metodu kvantifikacije VIKR-a koja je detaljno specificirana u internim dokumentima Banke.

4.5.4 RIZIK DRŽAVE

Rizik države odnosi se na rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove obveze u nekoj zemlji prema kreditnoj instituciji. Rizik države predstavlja kreditni rizik sadržan u međudržavnim transakcijama.

Rizik države može se sagledati kao kombinacija:

- Transfer rizika (odnosi se na međudržavne transakcije),
- Valutno inducirani kreditni rizik (za valutnu neusklađenost)

Rizik države jest rizik koji proizlazi iz međunarodnih transakcija, te je Banka u tom trenutku osim standardnom kreditnom riziku, podložna i riziku koji proizlazi iz uvjeta u matičnoj zemlji stranog zajmoprimca ili druge ugovorne strane.

Rizik države uključuje cijeli spektar rizika koji proizlaze iz gospodarskog, političkog i socijalnog okruženja strane države koji mogu imati potencijalne utjecaje na inozemna dužnička i vlasnička ulaganja u toj državi. Rizik transfera leži više u sposobnosti zajmoprimca da pribavi devizna sredstva potrebna za servisiranje svojih prekograničnih dugova i ostalih ugovornih obveza.

Sukladno internim aktima Banke, rizik transfera promatra se za dio portfelja Banke koji se odnosi na prekogranične transakcije sa zemljama koje nisu članice Europske monetarne unije.

Rizikom države Banka upravlja na način da provodi kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja koji pripada riziku države (odnosno riziku transfera) kako bi osigurala pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja rizika.

4.5.5 RIZIK MATERIJALNE IMOVINE

Rizik materijalne imovine se definira kao rizik gubitka zbog promjena tržišne vrijednosti imovine iz Bančinog portfelja. Rizik objekata može nastati u sljedećim slučajevima:

- bankarstvo: Ukoliko nastupi neurednost dužnika u podmirivanju obveza i Banka preuzme dotično poduzeće, Banka će preuzeti imovinu koju je primila kao instrument osiguranja i tretirati ju kao vlastitu,
- financijski leasing: Ukoliko primatelj leasinga postane neuredan u podmirivanju obveza, objekt leasinga postaje imovina leasing društva,
- operativni leasing: Objekt leasinga je uvijek vlasništvo leasing društva,
- materijalna imovina u Bančinom vlasništvu.

Rizik materijalne imovine mjeri se i procjenjuje na temelju kvantitativnih pokazatelja veličine materijalne imovine u portfelju Banke. Sagledavajući utjecaj materijalne imovine na ukupnu imovinu banke te utjecaj ostvarenih i planiranih gubitaka na temelju revalorizacije vrijednosti materijalne imovine, ocjenjuje se i materijalnost samog rizika.

Proces izračuna razine rizika uvjetovan je utjecajem promijene vrijednosti materijalne imovine u određenom vremenskom periodu, odnosno periodu u kojem se pojedina imovina zadržava

u portfelju banke. Tržišna vrijednost, odnosno knjigovodstvena vrijednost imovine predstavlja osnovu za izračun internog kapitalnog zahtjeva za rizik materijalne imovine te čini osnovni parametar prilikom ocijene rizika materijalne imovine.

Budući da Banka primjenjuje standardizirani pristup za izračun internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik, rizik materijalne imovine mjeri se u sklopu kreditnog rizika na kvartalnoj osnovi, tj. interni kapitalni zahtjev za rizik materijalne imovine predstavlja dio internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik. Prema standardiziranom pristupu materijalna imovina razvrstava se u kategoriju izloženosti "Ostale stavke" te se bazne vrijednosti množe s ponderom rizika 100%, a potom s regulatornom stopom od 8%.

Rizikom materijalne imovine Banka upravlja na način da provodi kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja materijalne imovine kako bi osigurala pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja rizika.

Upravljanje rizikom materijalne imovine u najvećoj mjeri ogleda se kroz redovito vrednovanje materijalne imovine putem ažurirane i pouzdane tržišne vrijednosti, te ukoliko se procijenjena vrijednost značajno razlikuje u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost imovine, vrši se usklađenje u poslovnim knjigama Banke. Najveći udio u riziku materijalne imovine imaju nekretnine u vlasništvu Banke pa je ovaj tip imovine najviše zahvaćen promjenama tržišne vrijednosti.

Internim aktima Banke propisani su načini upravljanja materijalnom imovinom.

Ograničavanje ulaganja u materijalnu imovinu

Sukladno Odluci o provedbi Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL, L 176, 27. 6. 2013) kreditna institucija dužna je na pojedinačnoj osnovi pridržavati se odredaba ove Odluke u dijelu kojim se uređuje ulaganje u materijalnu imovinu.

Ukupna ulaganja Banke u materijalnu imovinu ne smiju prelaziti 40% regulatornoga kapitala. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. drži se zadanih ograničenja, te ukupni iznos ulaganja u materijalnu imovinu u 2015. godini nije niti u jednom trenutku prelazio 40%. Na dan 31.12.2015 postotak ulaganja u materijalnu imovinu iznosio je 25,82%.

Pri izračunu ograničenja Banka uzima neto iznos materijalne imovine utvrđen primjenom odgovarajuće metode mjerenja ovisno o klasifikaciji dugotrajne materijalne imovine (trošak ulaganja umanjen za akumuliranu amortizaciju, kao i umanjen ili uvećan za ispravak vrijednosti nastao zbog vrijednosnog usklađivanja imovine, a dodatno može biti umanjen i za troškove prodaje ako je riječ o materijalnoj imovini namijenjenoj prodaji).

Pri izračunu ulaganja Banka ne uključuje ulaganje u materijalnu imovinu koju je stekla, u prve dvije godine nakon stjecanja, u zamjenu za svoje tražbine u postupku financijskog restrukturiranja osim financijskog restrukturiranja provedenog u predstečajnom postupku te u stečajnom ili ovršnom postupku, kao i primjenom instrumenata osiguranja tražbina u skladu s Ovršnim zakonom.

Banka izvještava Hrvatsku narodnu banku kvartalno u obrascu MIK11- izvještaj o materijalnoj imovini, propisan odlukom kojom se uređuju supervizorski izvještaji kreditnih institucija te Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

4.5.6 REZIDUALNI RIZIK

Rezidualni rizik proizlazi iz upotrebe tehnika smanjenja rizika, a predstavlja mogući gubitak zbog nemogućnosti realizacije ugovorenog instrumenta osiguranja rizika uopće ili nemogućnosti realizacije u očekivanoj vrijednosti ili u očekivanom vremenu.

Rezidualni rizik se ne procjenjuje nego se sagledava kao zasebna vrsta rizika te se kao takav i ne kvantificira zasebno već se sagledava njegov utjecaj kroz ostale rizike i posebice kroz testiranje otpornosti na stres vrijednosti nekretnina, u skladu s Priručnikom o praćenju kolaterala.

4.5.7 RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

Razrjeđivački rizik jest rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja nastalog zbog gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika koja proizlaze iz pravnog odnosa s prijašnjim vjerovnikom, na temelju kojega su nastala potraživanja koja su predmet otkupa.

Razrjeđivački rizik Banka mjeri u sklopu kreditnog rizika na kvartalnoj osnovi, tj. interni kapitalni zahtjev razrjeđivačkog rizika predstavlja dio internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i ne iskazuju se zasebno.

Razrjeđivačkim rizikom Banka upravlja na način da provodi kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja koji pripada razrjeđivačkom riziku kako bi osigurala pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja rizika.

4.5.8 RIZIK PREKOMJERNE FINACIJSKE POLUGE

Rizik prekomjerne financijske poluge je rizik koji proizlazi iz ranjivosti institucije zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njezinog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine, što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njezine preostale imovine.

Financijska poluga znači u odnosu na kapital Banke relativna veličina imovine, izvanbilančnih obveza i potencijalnih obveza za plaćanje ili isporuku ili pružanje kolaterala, uključujući obveze na osnovi primljenih izvora financiranja, preuzete obveze, izvedenice ili repo ugovore, a isključujući obveze koje je moguće izvršiti samo tijekom likvidacije institucije.

Rizik prekomjerne financijske poluge Banka mjeri izračunom omjera financijske poluge na način da se mjera kapitala Banke – osnovni kapital, podijeli s mjerom ukupne izloženosti Banke te se izražava kao postotak.

Za praćenje razine rizika pri upravljanju rizikom prekomjerene financijske poluge koristi se izračunati omjer financijske poluge tijekom poslovne godine sukladno regulatornoj obvezi izvješćivanja i na taj način prati kretanje omjera financijske poluge i poslovnih događaja koji su utjecali na omjer.

4.5.9 REPUTACIJSKI RIZIK

Reputacijski rizik definira se kao rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnijenje ili ne. Glavna svrha upravljanja reputacijskim rizikom je otklanjanje bilo kakve mogućnosti nastanka krizne situacije putem zaštite Banke od potencijalnih prijetnji njenoj reputaciji (tj. proaktivnim pristupom rješavanju postojećih prijetnji), i putem minimiziranja negativnih posljedica reputacijskog događaja kad do njega dođe. Upravljanje reputacijom ključno je za poslovni uspjeh i stabilnost Banke. Banka koristi kvantitativnu i kvalitativnu metodu mjerenja izloženosti reputacijskom riziku. Detaljno je razrađena metoda upravljanja reputacijskim rizikom kroz identificiranje potencijalne izvore reputacijskog rizika, kontrolu i monitoring, te upravljanje kriznim situacijama i izvještavanje. Prevencija Banke tj. načini kojima Banka nastoji izbjeći reputacijski rizik vezani su uz adekvatno korporativno upravljanje, konzervativnu strategiju poslovanja i upravljanja rizicima, transparentan i sveobuhvatan proces upravljanja rizicima, držanje visoke razine kapitala te kontinuiranom podizanju svijesti o elementima koji utječu na povećanje izloženosti reputacijskom riziku. U sustavu upravljanja reputacijskim rizikom sudjeluju svi zaposlenici Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire reputacijski rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja rizikom. Kontinuirano se prate indikatori rizika. Reputacijski rizik svrstava se u kategoriju ostalih rizika za koji se izdvaja minimalni iznos kapitalnih zahtjeva. Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku rukovodstva Banke, regulatora i Grupe.

4.5.10 PRAVNI RIZIK

Pravni rizik definira se kao rizik koji nastaje zbog mogućnosti da neispunjene ugovorne obveze, pokrenuti sudski postupci protiv Banke kao i donesene poslovne odluke za koje se ustanovi da su neprovedive negativno utječu na poslovanje ili financijski položaj Banke. Banka je identificirala vrste i/ili segmente pravnog rizika koje je procijenila ključnima za svoje poslovanje, a sve sa svrhom kreiranja efikasnog procesa za upravljanje pravnim rizikom s ciljem stvaranja stabilne poslovne okoline za sebe i svoje klijente.

Banka provodi kvantitativnu i kvalitativnu procjenu pravnog rizika. Kvantitativna procjena obuhvaća prikupljanje podataka o gubicima nastalim uslijed pravnog rizika. Kvalitativna procjena pravnog rizika temelji se na matrici potencijalnih izvora pravnog rizika prema kojoj svi relevantni organizacijski dijelovi Banke ocjenjuju razred rizičnosti te procjenjuju izloženost Banke pravnom riziku.

Banka je kroz sve segmente poslovanja implementirala važnost upravljanja i praćenja pravnog rizika, te definirala posebne politike, procedure i procese i osigurala kontrolnu funkciju usklađenosti koja prati i nadzire rizik usklađenosti (više u poglavlju rizik usklađenosti).

U sustavu upravljanja pravnim rizikom sudjeluju svi zaposlenici Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire pravni rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja rizikom. Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku rukovodstva Banke, regulatora i Grupe.

Obveza rezerviranja sredstava za sudske sporove i pravni rizik

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, Odluci o obvezi rezerviranja sredstava za sudske sporove koji se vode protiv kreditne institucije (Narodne novine 01/09, 75/09, 2/10), Zakonu o obveznim odnosima, Zakonu o trgovačkim društvima, te Zakonu o parničnom postupku Hypo Alpe-Adria- Bank d.d. je, ovisno o postojanju rizika gubitka, dužna formirati rezerviranje sredstava za sudske sporove koji se vode protiv Banke.

Sporovi koji su predmet odonosno osnovica za rezerviranje, obuhvaćaju sve postupke pokrenute pred sudom ili drugim nadležnim tijelom u kojima je kreditna institucija pasivno legitimirana te čija posljedica, ako ih kreditna institucija izgubi, može biti povećanje obveza kreditne institucije i odljev novčanih sredstava za podmirenje tih obveza.

Ovisno o postojanju rizika gubitka sudski sporovi raspoređuju se u odgovarajuće rizične skupine (A,B,C) te se ovisno o dodijeljenoj rizičnoj skupini vrši rezervacija sredstava.

Rezerviranja za sudske sporove knjiže se u poslovnim knjigama Banke te se o istima izvještavaju nadležna tijela (Uprava, Nadzorni odbor, Hrvatska narodna banka).

Detaljnije informacije vezane uz rezervacije o sudskim sporovima Banke javno su objavljenje u sklopu dokumenta „*Godišnje izvješće 2015.*“ objavljenom na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr), u dijelu Bilješke uz financijske izvještaje.

4.5.11 RIZIK USKLAĐENOSTI

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama uspostavljena je funkcija praćenja usklađenosti koja se provodi unutar organizacijske jedinice Pravni poslovi, usklađenost i sigurnost. Iako je zadatak funkcije praćenja usklađenosti da ustanovi postojeću regulatornu neusklađenost, poseban naglasak u radu stavlja se na preventivno djelovanje, s obzirom da se davanjem na važnosti prevenciji može bitno smanjiti potencijalni rizik neusklađenosti, a samim time i ublažiti njihove posljedice.

U okviru kontrolne funkcije praćenja usklađenosti obavljaju se svi poslovi i provode aktivnosti sukladno Zakonu o kreditnim institucijama i Zakonu o tržištu kapitala te u skladu s relevantnim podzakonskim aktima uključujući i utvrđivanje i procjena rizika usklađenosti kojem je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, savjetovanje Uprave Banke i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih propisa, standarda i pravila, uključujući informiranje o relevantnim propisima, standardima i pravilima, procjena učinaka koje će na poslovanje Banke imati izmjene relevantnih propisa i donošenje novih propisa, provjera usklađenosti novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, savjetovanje u dijelu pripreme obrazovnih programa vezanih za usklađenost s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, podrška zaposlenicima Banke u pridržavanju etičkih normi u svakodnevnom radu.

Funkcija praćenja usklađenosti podnosi redovna izvješća Nadzornom odboru, Revizorskom odboru, Upravi Banke te ostalim tijelima sukladno zakonu i internim aktima banke.

Uprava Banke periodično, a najmanje jedanput godišnje, preispituje primjerenost postupaka te djelotvornost kontrolne funkcije praćenja usklađenosti.

Kontrolna funkcija unutarnje revizije, koju u Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. u okviru izvješća o ostvarenju godišnjeg plana daje ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti mjera i aktivnosti koje provodi kontrolna funkcija praćenja usklađenosti.

4.5.12 STRATEŠKI, POSLOVNI RIZIK I RIZIK PROFITABILNOSTI

Strateški rizik definiran je kao rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju i slično.

Kao podsegment strateškog rizika Banka prati poslovni i rizik profitabilnosti. Strateški, poslovni i rizik profitabilnosti rizik svrstavaju se u kategoriju ostalih rizika za koji Banka izdvaja minimalni iznos kapitalnih zahtjeva.

Poslovni rizik jest negativna, neočekivana promjena obujma poslovanja i/ili profitnih marži koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost kreditne institucije. Prije svega do poslovnog rizika može doći zbog pogoršanja tržišnog okružja i promjena u tržišnom natjecanju ili ponašanju potrošača.

Rizik profitabilnosti (rizik zarade) jest rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sastava i raspodjele zarade ili nemogućnost kreditne institucije da osigura odgovarajuću i konstantnu razinu profitabilnosti.

Okvir upravljanja strateškim rizikom zapravo je skup preventivnih i kontrolnih mjera na različitim razinama i u različitim procesima, a osobito se ističe proces financijskog planiranja i budžetiranja koji čini glavni element upravljanja i kontrole strateškog rizika.

Banka je razvila okvir za upravljanje strateškim rizikom koji odgovara profilu rizičnosti, veličini i kompleksnosti Banke, čime osigurava kontinuiranu identifikaciju, mjerenje, monitoring, kontrolu i izvještavanje o strateškom riziku te je osigurala adekvatne resurse za implementaciju strategija, nadziranje i kontroliranje. Propisane su adekvatne politike i procedure za upravljanje kapitalom i potrebama za financiranjem.

Ukupna kvalitativna ocjena strateškog rizika temelji se na ekspertnom mišljenju, a kao podloga za tu ocjenu koristi se ostvarenje planova, ocjena ukupnog okvira upravljanja strateškim rizikom Banke i ekspertna ocjena svake pojedine kategorije strateškog rizika definiranih u sklopu Politike upravljanja strateškim rizikom.

Odgovornosti menadžera svih funkcionalnih odjela Banke uključenih u procese strateškog planiranja i upravljanja obuhvaćaju asistenciju Upravi i višem menadžmentu u kreiranju strategija u skladu sa svojim odgovornostima i funkciji u Banci, monitoring ostvarenih rezultata, osiguranje politika, procesa, procedura vezanih uz adekvatnu podršku upravljanju strateškim i povezanim rizicima, te pravovremeno izvještavanje.

4.5.13 RIZIK EKSTERNALIZACIJE

Rizik eksternalizacije predstavlja skupni naziv za sve rizike koji nastaju kada Banka ugovorno povjerava drugoj strani obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala te se kao

takav i ne kvantificira zasebno već se sagledava njegov utjecaj kroz ostale rizike operativni, strateški, reputacijski, pravni, itd. koji bi mogli imati štetni učinak na financijski rezultat, kontinuitet poslovanja ili ugled Banke.

Proces upravljanja rizikom eksternalizacije obuhvaća proces donošenja odluke o eksternalizaciji, procjenu rizika, odabir pružatelja usluge, proces sklapanja ugovora te kontinuirani nadzor pružatelja usluge. Kontinuirani nadzor obuhvaća financijsko i operativno praćenje pružatelja usluga te praćenje kvalitete usluge i podrške kroz svakodnevni operativni posao. Ukoliko se radi o materijalno značajno aktivnosti provodi se i dubinsko ispitivanje pružatelja usluge. Rezultati provedenog nadzora se dokumentiraju.

Banka je kroz sve segmente poslovanja implementirala važnost upravljanja i praćenja rizika, te definirala posebne politike, procedure i procese.

Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku rukovodstva Banke.

4.6 VELIKE IZLOŽENOSTI I KRITERIJI POVEZANOSTI

4.6.1 DEFINICIJA VELIKE IZLOŽENOSTI

Izloženost institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba smatra se velikom izloženosti ako je njezina vrijednost jednaka ili prelazi 10 % njezinog priznatog kapitala.

Banka je uspostavila primjerene administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole za potrebe utvrđivanja, upravljanja, praćenja, izvješćivanja i evidentiranja velikih izloženosti i njihovih naknadnih promjena u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013, dijelom četvrtim.

Izloženost Banke prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403. ne smije prelaziti 25% njezinog priznatog kapitala.

Ako je ta osoba institucija ili ako grupa povezanih osoba uključuje jednu ili više institucija, ta izloženost ne smije prelaziti 25 % priznatog kapitala institucije ili 150 milijuna eura, ovisno o tome koji je iznos veći, pod uvjetom da zbroj vrijednosti izloženosti, nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403., prema svim povezanim osobama koje nisu institucije ne prelazi 25 % priznatog kapitala institucije.

Na izvještajni datum 30. rujna 2015. godine, izloženost Banke prema Hypo grupi je iznosila 25,02% priznatog kapitala nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika.

Prekoračenje je nastalo zbog znatnog smanjenja priznatog kapitala u odnosu na prethodno razdoblje, a uslijed uknjiženog efekta rezervacije za konverziju kredita iz CHF u EUR, te radi kupnje deviza zbog zatvaranja devizne pozicije i deponiranja sredstava na račun klijenta.

Navedeno prekoračenje od 0,02% smanjeno je tijekom listopada 2015. godine, na način da je Banka umanjila izloženost prema klijentu te su izloženosti svedene u dopuštena zakonska ograničenja.

4.6.2 DEFINIRANJE KRITERIJA POVEZANOSTI

Za utvrđivanje i definiranje povezanih osoba primjenjuju se odredbe: Zakona o kreditnim institucijama, Odluke o velikim izloženostima kreditnih institucija, Uredbe (EU) br. 575/2013, Zakona o trgovačkim društvima; te ostalih zakonskih i internih akata kojima je definirano utvrđivanje povezanih osoba.

Grupa povezanih osoba formira se sukladno definiciji kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 39. Uredbe (EU) br. 575/2013

Povezana društva su pravno samostalna društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao:

1. društvo koje u drugome društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju,
2. ovisno i vladajuće društvo,
3. društvo koncerna,
4. društva s uzajamnim udjelima i
5. društva povezana poduzetničkim ugovorima

Banka u svom sustavu ima definirane vrste i podvrste povezanosti kako slijedi:

1. Vlasnička i upravljačka povezanost

- a) Vlasnička povezanost (koristi se za evidenciju cjelokupne vlasničke strukture)
- b) Članovi Uprave
- c) Članovi Nadzornog odbora
- d) Prokuristi
- e) Osobe zaposlene na temelju ugovora o radu s posebnim uvjetima sklopljenog s društvom u kojem su zaposlene
- f) Društvo koncerna
- g) Ako se društva objedine / spoje jedinstvenim / zajedničkim vođenjem, ona čine koncern, a pojedinačna društva su društva koncerna i čine grupu povezanih osoba.

- h) Društva s uzajamnim udjelima (društva s uzajamnim udjelima su društva kapitala sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja su povezana tako da svako društvo ima više od četvrtine),
- i) Društva povezana poduzetničkim ugovorima (Ugovor o vođenju poslova društva; Ugovor o prijenosu dobiti;...)
- j) Postoji indikator kontrole

2. Obiteljska povezanost

3. Gospodarska ili financijska međupovezanost – vrlo visoka ovisnost poslovanja o drugoj osobi. Postoji velika vjerojatnost da će zbog pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne ili više drugih osoba, a između njih postoji mogućnost prijenosa gubitka, dobiti ili kreditne sposobnosti.

Za utvrđivanje gospodarske i financijske međupovezanosti osoba, potrebno je procijeniti indikatore međupovezanosti koji su definirani Odlukom o velikim izloženostima (članak 4., stavak 5).

4. Neizravna ulaganja – definirano člankom 3., točkom 38. i 39. Zakona o kreditnim institucijama (tzv. posredni ulagatelj i posredna ulaganja);

5. Potencijalna povezanost – ova veza se generira automatski temeljem upisanih podataka u sustav povezanih osoba, a podvrste povezanosti su:

- a) Društva kojima je član Uprave ista osoba,
- b) Društva kojima je član Nadzornog odbora ista osoba,
- c) Društva kojima je član Uprave i član Nadzornog odbora ista osoba.

6. Ostale veze potrebne za HNB izvještavanje

Za utvrđivanje odnosa između bilo koje pravne ili fizičke osobe i podređenog društva, a koji je sličan odnosu kontrole iz članka 3. točke 19. Zakona o kreditnim institucijama, potrebno je procijeniti indikatore kontrole koji su definirani u Odluci o velikim izloženostima (članak 4.)

Povezanost dokazana indikatorima kontrole te gospodarske i financijske međupovezanosti ne znači nužno da te povezane osobe za Banku predstavljaju jedan rizik. Stoga je ostavljena mogućnost da Banka u slučaju utvrđene povezanosti temeljem spomenutih indikatora HNB dokaže da unatoč tome te povezane osobe za Banku ne predstavljaju jedan rizik. To će biti iznimno rijetka situacija, no ostavljena je i ta mogućnost.

Kontrola postoji u svakom slučaju u kojem Banka utvrdi postojanje indikatora kontrole bez obzira na to provodi li osoba stvarnu kontrolu na taj način – ovu odredbu treba tumačiti na način da se ne priznaje da osoba nema kontrolu ako ona izjavljuje da kontrolu ne provodi.

Ako je jedna fizička ili pravna osoba prema članku 10. stavku 2. Odluke o velikim izloženostima član dvije grupe povezanih osoba, izloženost kreditne institucije prema toj osobi se pribraja svakoj od te dvije grupe povezanih osoba, a isto pravilo se primjenjuje i prilikom izvještavanja. Na taj način dolazi do dvostrukog izvještavanja izloženosti, ali samo kada je riječ o praćenju izloženosti prema pojedinačnoj grupi povezanih osoba jer kod utvrđivanja ukupne izloženosti prema članku 151. Zakona o kreditnim institucijama izloženost prema jednoj osobi se uključuje samo jednom.

4.7 IZVJEŠĆIVANJE HNB-U

Hypo Alpe-Adria-bank d.d. izvještava Hrvatsku narodnu banku u sadržaju i rokovima kako je propisano u Provedbenoj uredbi Komisije(EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda o nadzornom izvješčivanu institucija u skladu s Uredbom EU 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

Navedena Uredba obuhvaća sljedeća izvješća koja se dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci:

- 1) Izvješća o regulatornom kapitalu i kapitalnim zahtjevima,
- 2) Izvješća o financijskim informacijama (FINREP),
- 3) Izvješće o gubicima na temelju izloženosti osiguranih nekretninama,
- 4) Izvješće o velikim izloženostima i koncentracijski rizik,
- 5) Izvješća o omjeru financijske poluge,
- 6) Zahtjevi za likvidnosnu pokrivenost i zahtjevi za neto stabilne izvore financiranja.

Banka također dostavlja supervizorske izvještaje prema Odluci o supervizorskim izvještajima kreditnih institucija ("Narodne novine", br. 41A/2014. i 127/2014.), članku 7., stavku 1:

- 1) Bilanca (BN1),
- 2) Izvještaj o izvanbilančnim stavkama (IBS),
- 3) Izvještaj o izloženosti kreditnom riziku po rizičnim skupinama (RS3),
- 4) Izvještaj o ulaganju u kapital društava (UKT3),
- 5) Izvještaj o materijalnoj imovini (MIK11),
- 6) Izvještaj o preuzetoj imovini (PIK11),

- 7) Izvještaj o izloženostima prema dužnicima (ID3),
- 8) Izvještaj o izloženosti valutno induciranom kreditnom riziku (VIKR2),
- 9) Izvještaj o prekoračenju ograničenja izloženosti (POVI),
- 10) Izvještaj o dospjelim nenaplaćenim potraživanjima (DNP),
- 11) Izvještaj o preostalom dospijeću potraživanja i obveza (ROC1),
- 12) Izvještaj o izloženosti davateljima zaštite (IDZ1),
- 13) Izvještaj o dužnicima s dugom preko pet milijuna kuna (D5M2),
- 14) Izvještaj o dioničarima kreditne institucije s tri i više posto dionica i s njima povezanim osobama (PD32),
- 15) Izvještaj o promjenama ispravaka vrijednosti i rezerviranja (PIV3),
- 16) Račun dobiti i gubitka (RN),
- 17) Knjiga trgovanja – dnevna stanja (KT-DS),
- 18) Detaljna knjiga trgovanja (DKT).

Izvješća propisana Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke (Narodne novine, br. 41A/2014., 47/2014.):

- 1) Promjena ekonomske vrijednosti knjige banke za stavke s fiksnom kamatnom stopom (EVKI FKS),
- 2) Promjena ekonomske vrijednosti knjige banke za stavke s promjenjivom kamatnom stopom (EVKI PKS),
- 3) Promjena ekonomske vrijednosti knjige banke za stavke s administrativnom kamatnom stopom (EVKI AKS),
- 4) Ukupna ponderirana pozicija (EVKI ZBR).

Izvješća propisana Odlukom o upravljanju likvidnosnim rizikom (Narodne novine, br. 20/2014.):

- 1) Trenutačno utrživa imovina (TUI),
- 2) Očekivani priljevi (OP),
- 3) Očekivani odljevi (OO),
- 4) Koeficijent likvidnosti (KL),
- 5) Pretpostavke o ponašanju pozicija (POP),
- 6) Koncentracija izvora (KI).

Izvješće propisano Odlukom o zaštitnim slojevima kapitala i mjerama za očuvanje kapitala (Narodne novine, br. 8/2014., 61/2014.):

- 1) Pokrivenost kapitalnih zahtjeva i zaštitnih slojeva kapitala (ZSK).

5 CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM

5.1 STRATEGIJE I POSTUPCI UPRAVLJANJA RIZIKOM

Strategija upravljanja rizicima pruža stratešku orijentaciju upravljanja rizicima za sve vrste rizika kojima se Banka izlaže ili može potencijalno izložiti u svom poslovanju te koje je Banka ocijenila kao materijalne. Strategija upravljanja rizicima je upravljački instrument najviše razine za potrebe upravljanja Bankom baziranog na rizicima te predstavlja okvir za kontrolu, praćenje i limitiranje rizika koji su svojstveni bankovnom poslovanju kao i za osiguravanje adekvatnosti internog kapitala.

Cilj Banke je adekvatno i efikasno upravljanje svim vrstama rizika, što u osnovi pretpostavlja sustavno i promišljeno planiranje i upravljanje te održavanje za Banku prihvatljivog odnosa između preuzetog rizika i profitabilnosti. Cilj donošenja strategije upravljanja rizicima je uspostavljanje jedinstvenih metoda i načina rada za sve organizacijske dijelove Banke koji su ovlašteni za preuzimanje određene vrste rizika, a sve u cilju postizanja efikasnijeg i profitabilnijeg poslovanja te usklađenosti sa eksternim i internim propisima i aktima.

Definiranje željene razine preuzetih rizika osnovica je za uspostavljanje efikasnog i adekvatnog sustava upravljanja rizicima koji u konačnici podrazumijeva optimizaciju rizika i povrata. Dodatno strategija rizika služi također kao osnovica za planiranje adekvatnosti internog kapitala i kapitalnih zahtjeva koji osiguravaju sigurno i stabilno kontinuirano poslovanje Banke.

Svrha strategije rizika je definiranje okvira kojim se određuje način i razina preuzimanja rizika za svaku pojedinu vrstu rizika te u određenim aspektima i interakciju dvaju ili više rizika. Na taj način Banka pravovremeno definira i kontinuirano prati svoj profil rizičnosti.

Definirani ciljevi strategije su sljedeći:

- Strategija rizika u osnovi limitira apetit za rizikom na način da kontinuitet poslovanja je uvijek zajamčen,
- Primarni cilj strategije je očuvanje internog kapitala te sposobnost podnošenja rizika za normalni i stresni scenarij,
- Sekundarni cilj strategije je definiranje adekvatne te prihvatljive strukture rizika usklađeno s poslovnom strategijom Banke što u konačnici zahtjeva definiranje profila rizičnosti kao i određenih kriterija i pravila preuzimanja i mjerenja rizika kako bi se definirani profil rizika održao,
- Učinkovito upravljanje (uključujući kvalitetu podataka) i "forward looking" pristup uz uvažavanje definiranih indikatora ranog upozorenja (engl. early warning indicators) s

ciljem usklađenja adekvatnosti internog kapitala i likvidnosti u dugoročnom periodu, a u skladu s definiranom strategijom Banke i Grupe,

- Organizacijski ustroj za dnevno upravljanje i kontrolu rizika te proces donošenja odluka,
- Skup politika i dokumenata iz područja upravljanja i kontrole rizika.

5.1.1 DEFINICIJE SVIH RIZIKA

Banka je izložena raznim vrstama rizika različitih kategorija sukladno poslovnom planu i strategiji poslovanja. Rizici mogu utjecati na poslovanje Banke pojedinačno ili na skupnoj osnovi, odnosno putem interakcije dvaju ili više rizika. Banka minimalno jednom godišnje analizira sve preuzete i potencijalne rizike kroz proces procjene materijalnosti rizika gdje se sagledava veličina izloženosti, učestalost, volatilnost i razina gubitaka te procjena budućih gubitaka. Procjena materijalnosti rizika služi kao osnovica za definiranje strateških ciljeva Banke.

Banka je propisala sljedeće definicije rizika koje su u skladu s definicijama propisanim *Odlukom o upravljanju rizicima*:

Vrsta rizika	Definicija
Kreditni rizik	Rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.
Tržišni rizik	Nastaje iz trgovanja ili investiranja u instrumente aktive ili pasive, a nastaje zbog promjena kamatnih stopa), deviznih tečajeva, cijena vrijednosnica i sl.
Valutni rizik	Rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promjene cijene zlata.
Operativni rizik	Operativni rizik znači rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja uključujući pravni rizik, rizik modela i reputacijski rizik, no ne i strateški rizik.
Rizik kreditne marže	Marža kreditne sposobnosti sastavni je čimbenik tržišne cijene svakog dužničkog vrijednosnog papira (DVP) te se za iste određuje na dnevnoj osnovi. Rizik promjene cijene DVP-a, koji proizlazi iz promjene očekivane kreditne sposobnosti klijenta iskazane CDS krivuljom, naziva se rizikom kreditne marže.
Rizik koncentracije	Rizik koncentracije jest rizik koji proizlazi iz svake pojedinačne, izravne ili neizravne, izloženost prema jednoj osobi, grupi povezanih osoba odnosno središnjoj drugoj ugovornoj strani ili skupa izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane s velikim neizravnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davatelju kolaterala koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja kreditne institucije ili materijalno značajnu promjenu njezina profila rizičnosti. Koncentracija unutar rizika odnosi se na koncentracije rizika koje se mogu javiti zbog međudjelovanja različitih izloženosti rizicima unutar jedne kategorije rizika. Koncentracija između rizika odnosi se na koncentracije rizika koje se mogu javiti zbog međudjelovanja različitih izloženosti rizicima na razini različitih kategorija rizika. Međudjelovanja među različitim izloženostima rizicima mogu proizlaziti iz zajedničkoga odnosno pokretača rizika ili iz međudjelovanja pokretača rizika.
VIKR	Rizik gubitka kojemu je dodatno izložena kreditna institucija koja odobrava plasmane u stranoj valuti ili s valutnom klauzulom i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku.
Rezidualni rizik	Rezidualni rizik jest rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika kojima se koristi kreditna institucija manje djelotvorne nego što se očekivalo. Proizlazi iz upotrebe tehnika smanjenja rizika, a predstavlja mogući gubitak zbog nemogućnosti realizacije ugovorenog instrumenta osiguranja rizika uopće ili nemogućnosti realizacije u

	očekivanoj vrijednosti ili u očekivanom vremenu.
Rizik likvidnosti	Rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze o dospijanju.
Kamatni rizik	Rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke.
Reputacijski rizik	Rizik gubitka povjerenja u integritet kreditne institucije do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi kreditne institucije, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnijenje ili ne.
Pravni rizik	Pravni rizik jest rizik koji nastaje zbog mogućnosti da neispunjene ugovorne obveze, pokrenuti sudski postupci protiv kreditne institucije kao i donesene poslovne odluke za koje se ustanovi da su neprovedive negativno utječu na poslovanje ili financijski položaj kreditne institucije.
Rizik vlasničkih vrijednosnih papira	Rizik vlasničkih vrijednosnih papira jest rizik gubitka vrijednosti izloženosti Banke i pripadajućeg utjecaja na rezultat poslovanja koji može proizaći od (ne)tržišne promjene vrijednosti vlasničkog vrijednosnog papira.
Poslovni rizik	Poslovni rizik jest negativna, neočekivana promjena obujma poslovanja i/ili profitnih marži koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost kreditne institucije. Prije svega do poslovnog rizika može doći zbog pogoršanja tržišnog okružja i promjena u tržišnom natjecanju ili ponašanju potrošača.
Strateški rizik	Definiran je kao rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju i slično.
Makroekonomski rizik	Definiran je kao rizik indirektnog gubitka do kojeg dolazi zbog negativne tj. nepovoljne promjene makroekonomskih varijabli kao što su inflacija, pad GDP-a, i sl.
Rizik eksternalizacije	Rizik eksternalizacije je skupni naziv za sve rizike koji nastaju kada kreditna institucija ugovorno povjerava drugoj strani (pružateljima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala.
Rizik udjela	Rizik udjela definira se kao mogućnost nastanka potencijalnih gubitaka za kreditnu instituciju a koji proizlaze temeljem sudjelujućih udjela kreditne institucije.
Rizik materijalne imovine	Rizik gubitka zbog promjena tržišne vrijednosti materijalne imovine iz Bančinog portfelja (vlastite i preuzete).
Rizik ulaganja u nekretnine	Rizik gubitka koji proizlazi iz promjena tržišne vrijednosti portfelja nekretnina u kreditnoj instituciji.
Rizik države	Rizik države jest rizik da odgovarajuća tijela ili središnja banka neće moći ili neće htjeti podmiriti obveze prema drugim državama i vjerovnicima u tim državama i da ostali dužnici u toj državi neće moći podmiriti obveze prema vjerovnicima izvan te države.
Razrjeđivački rizik	Rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja nastalog zbog gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika koja proizlaze iz pravnog odnosa s prijašnjim vjerovnikom, na temelju kojeg su nastala potraživanja koja su predmet otkupa.
Rizik prekomjerne financijske poluge	Rizik prekomjerne financijske poluge jest rizik koji proizlazi iz ranjivosti institucije zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njezinog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njezine preostale imovine.
Rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju ili „CVA“	CVA" znači prilagodbu vrijednosti portfelja transakcija s drugom ugovornom stranom vrednovanog po srednjoj tržišnoj vrijednosti. Spomenuta prilagodba odražava trenutnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika druge ugovorne strane za instituciju, ali ne odražava trenutnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika institucije za drugu ugovornu stranu.
Rizik profitabilnosti (rizik zarade)	Rizik profitabilnosti (rizik zarade) jest rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sastava i raspodjele zarade ili nemogućnost kreditne institucije da osigura odgovarajuću i konstantnu razinu profitabilnosti.
Upravljački rizik	Rizik gubitka do kojeg dolazi zato što kreditna institucija zbog svoje veličine ima ograničen kapacitet za uspostavljanje sofisticiranih upravljačkih mehanizama, sustava i kontrola.

Tabela 4 **Popis rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena**

5.1.2 PREGLED OSNOVNIH NAČELA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Cilj Banke, između ostalog, je slijediti poslovnu strategiju te strategiju upravljanja rizicima kako bi optimizirala rizik i povrat na svoja ulaganja. Usklađivanjem rizika i povrata Banka osigurava stabilni tržišni udio i značajne poslovne rezultate.

Banka minimalno na godišnjoj razini provodi usklađivanje strategije rizika i poslovne strategije Banke. U slučaju da dođe do značajnih promjena u poslovanju ili profilu rizičnosti pristupa se usklađenju strategije rizika i poslovne strategije.

Postavljanje jasne strategije rizika, odnosno definiranje željene razine rizika i sklonosti preuzimanja rizika, omogućava jasno upravljanje rizicima Banke.

Preuzimanje rizika je, između ostalog, zasnovano na određenim načelima i smjernicama:

- Aktivno upravljanje portfeljem i/ili dijelovima portfelja odnosno određivanje razine rizika i analiza parametara koji utječu na razinu rizika,
- Optimizacija rizika i povrata,
- Uključivanje izračuna rizika u nove proizvode i/ili strateške ciljeve Banke,
- Usklađenost s regulatornim propisima i standardima,
- Razdvojenost odgovornosti u procesu upravljanja rizicima,
- Detaljna i transparentna dokumentacija.

Načela politike upravljanja rizicima uključuju glavna pravila ponašanja za upravljanje rizicima unutar Banke. Ova načela čine temelje kako bi svi zaposlenici na maksimalno moguće jednak način razumjeli ciljeve upravljanja rizicima unutar organizacije Banke. Uprava je odgovorna za definiranje glavnih načela politike rizika. Banka definira **osnovna načela politike upravljanja rizicima** kako slijedi:

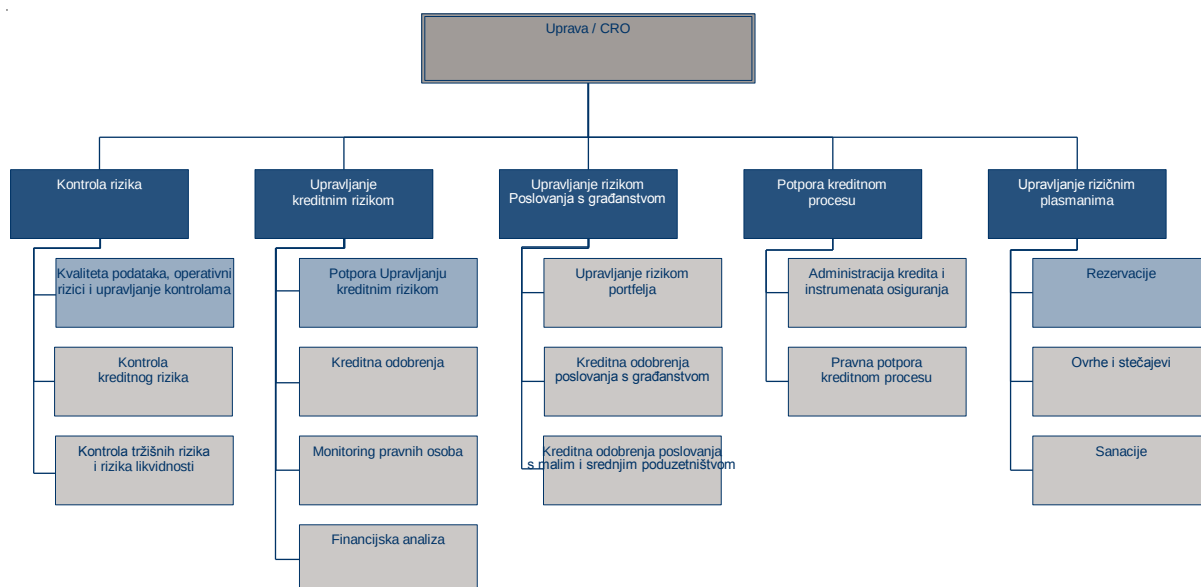
- **Svijest o rizicima** – poticanje korporativne kulture s ciljem uspostave svijesti o rizicima koji su svojstveni poslovanju Banke kroz transparentno objavljivanje informacija i primjenu odgovarajućih alata,
- **Preuzimanje rizika** – Banka će imati razuman stav o preuzimanju rizika i zahtijevati dostatnu naknadu za preuzete rizike,
- **Upravljanje rizikom** – Banka će koristiti dostupne tehnike upravljanja i kontrole rizika u skladu s materijalnim značajem pojedinih rizika sa težnjom da ih kontinuirano unapređuje,
- **Regulatorni zahtjevi** – Banka će implementirati i ispuniti sve regulatorne zahtjeve za upravljanje i kontrolu rizika,

- **Kategorizacija rizika** – Banka upravlja kreditnim, tržišnim, likvidnosnim i operativnim rizicima kao osnovnim kategorijama rizika, te je posebna pažnja usmjerena i na valutno inducirani kreditni rizik i rizik koncentracije,
- **Dosljedan tretman** – rizici se tretiraju dosljedno ex ante i ex post izračunima,
- **Neovisna kontrola** – Banka će odvojiti poslovne aktivnosti od aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti kontrole rizika te uspostaviti odgovarajuću segregaciju ovlasti i odgovornosti,
- **Redovito pregledavanje** – Banka će redovito ažurirati sve politike rizika koje su na bilo koji način ovisne o godišnjem planiranju i budžetiranju,
- **Novi proizvodi** - Banka će analizirati sve rizike koje novi proizvodi mogu sadržavati.

Kao dodatak generalnim načelima upravljanja rizicima, Banka također definira načela za specifične pojedinačne vrste rizika.

5.2 STRUKTURA I USTROJ RELEVANTNE FUNKCIJE UPRAVLJANJA RIZIKOM

Funkcija kontrole rizika vrši se i organizira u okviru sljedećih Sektora:

Slika 3 Organizacijska shema funkcije kontrole rizika

KONTROLA RIZIKA

Sektor Kontrola rizika direktno je odgovoran članu Uprave nadležnom za rizike (CRO¹). Sektor Kontrola rizika organiziran je u dva odjela (odjel Kontrola kreditnog rizika i odjel Kontrola tržišnih rizika i rizika likvidnosti) te tim (Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama). Sektor Kontrola rizika neovisan je od svih poslovnih procesa i aktivnosti Banke gdje rizici nastaju, te je uspostavljen na način da se izbjegne sukob interesa prilikom izvršavanja odgovornosti.

Glavni zadaci sektora Kontrola rizika su sljedeći:

- analiza rizika koja uključuje identifikaciju, mjerenje, procjenu, kontrolu te praćenje rizika, kao i izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju,
- praćenje svih značajnih rizika kojima je kreditna institucija izložena,
- upravljanje limitima definiranih na razini portfelja,
- implementacija testiranja otpornosti na stres,

¹ eng. Chief Risk Officer

- verificiranje primjene i učinkovitosti metoda i procedura za mjerenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja,
- ispitivanje i procjenjivanje adekvatnosti i učinkovitosti internog kontrolnog sustava u procesu upravljanja rizicima,
- sudjelovanje u razvoju strategije i politika za upravljanje rizicima,
- sudjelovanje u razvoju, primjeni i nadzoru nad funkcioniranjem metoda i modela za upravljanje rizicima,
- analiziranje, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije (ICAAP²) te ažuriranje strategija i procedura za procjenu potrebnog internog kapitala,
- izvještavanje Nadzornog odbora i Uprave o upravljanju rizicima,
- ostale verifikacije neophodne za adekvatnu kontrolu rizika.

UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM

Uloga sektora Upravljanja kreditnim rizikom povezana je sa kreditnim procesom u dijelu formalne i logičke kontrole nad cjelokupnom dokumentacijom koja čini temelje za donošenje odluka o odobrenju proizvoda, praćenje odobrenih izloženosti i sprječavanje migracije klijenata Banke u NPL³ status.

Sektor Upravljanje kreditnim rizicima primarno je odgovoran za:

- kvantitativnu i kvalitativnu analizu financijskih pokazatelja klijenata,
- odobravanje kreditnog rizika u skladu sa razinom delegiranih kreditnih ovlasti,
- praćenje odobrenog kreditnog rizika i sprječavanje migracije klijenata u NPL status.

Sektor je pod standardnom hijerarhijskom linijom izvještavanja prema članu Uprave nadležnom za rizike (CRO).

Sektor Upravljanje kreditnim rizikom sastoji se od tri odjela: Kreditna odobrenja, Monitoring pravnih osoba, Financijska analiza i tima Potpora Upravljanju kreditnim rizikom.

UPRAVLJANJE RIZIKOM POSLOVANJA S GRAĐANSTVOM

Sektor Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom je direktno odgovoran članu Uprave nadležnom za rizike (CRO).

² eng. Internal Capital Adequacy Assessment Process

³ Status neispunjavanja obveza (eng. Non Performing Loans)

Glavna uloga sektora jest upravljanje rizikom poslovanja s građanstvom u skladu s budžetom i strateškim ciljevima putem:

- izrade, optimiziranja i implementacije politika i procedura povezanih sa upravljanjem rizikom poslovanja s građanstvom,
- analize i praćenja kvalitete portfelja poslovanja s građanstvom,
- identifikacije trenutnih i potencijalnih problema/rizika s utjecajem na kreditnu izloženost prema građanstvu i/ili gubitak,
- kontrole kreditnog procesa u poslovanju s građanstvom,
- implementacije centraliziranog procesa odobravanja kreditnih zahtjeva i odobravanja nestandardnih i/ili zahtjeva s većim iznosom.

Sektor se sastoji od sljedeća tri odjela: Kreditna odobrenja poslovanja s građanstvom, Kreditna odobrenja poslovanja s malim i srednjim poduzetništvom i Upravljanje rizikom portfelja.

UPRAVLJANJE RIZIČNIM PLASMANIMA

Upravljanje rizičnim plasmanima je sektor koji je direktno odgovoran članu Uprave nadležnom za rizike (CRO).

Uloga sektora je minimizacija gubitka nastalog u NPL portfelju kroz financijsko restrukturiranje (sanacije) te primjenom postupaka najbolje prakse za ovrhe i stečajeve (pravne procedure i/ili izvansudske nagodbe za likvidaciju instrumenata osiguranja kao i upravljanje stečajnim postupkom).

Sektor Upravljanje rizičnim plasmanima također osigurava kvalitetno izvještavanje o ispravicima vrijednosti i rezerviranjima (tzv. SRP-u⁴), lokalni izračun ispravaka vrijednosti i rezerviranja te je zadužen za izvještavanje prema relevantnim tijelima, kao i za usvajanje Grupnih politika i smjernica u Upravljanju rizičnim plasmanima.

Glavni zadaci Upravljanja rizičnim plasmanima su sljedeći:

- upravljanje problematičnim klijentima,
- restrukturiranje i postupci ovrha i stečajeva za NPL portfelj te donošenje odluka u skladu s lokalnim limitima,
- praćenje uspješnosti restrukturiranja i postupaka ovrha i stečajeva,
- izrada kreditnih zahtjeva za NPL klijente,

⁴ eng. Specific Risk Provisions

- administrativni poslovi u vezi s NPL klijentima (sudjelovanje u administrativnim radnim procesima),
- izračun ispravaka vrijednosti i rezerviranja (uključujući i planiranje) za lokalne rizične plasmane,
- izrada SRP izvještaja na lokalnoj razini.

Sektor je organiziran u dva odjela: Sanacije, Ovrhe i stečajevi i tim Rezervacije.

POTPORA KREDITNOM PROCESU

Sektor Potpora kreditnom procesu direktno je odgovoran nadležnom članu Uprave (CRO).

Sektor je organiziran u dva odjela: Administracija kredita i instrumenata osiguranja, Pravna potpora kreditnom procesu.

Odjel *Administracija kredita* i instrumenata osiguranja odgovoran je za ispravno provođenje potrebnih knjiženja i postavki, osiguranje da su kreditno dokumentarni proizvodi pojedinog klijenta ispravno postavljeni u sustavu te da su kamate/naknade ispravno obračunate. Dodatno odjel treba osigurati ispravan unos podataka o instrumentima osiguranja u sustav za vođenje instrumenata osiguranja, kontrolu instrumenata osiguranja prije isplate, kao i praćenje instrumenata osiguranja klijenata tržišnih odjela i sektora Upravljanja rizičnim plasmanima.

Odjel *Pravna potpora kreditnom procesu* treba osigurati odgovarajuću pravnu potporu kreditnom procesu, uključujući provjeru provedivosti svih odobrenih uvjeta i relevantne kreditne dokumentacije te dokumentacije vezane uz instrumente osiguranja prema odgovarajućim lokalnim zakonskim odredbama.

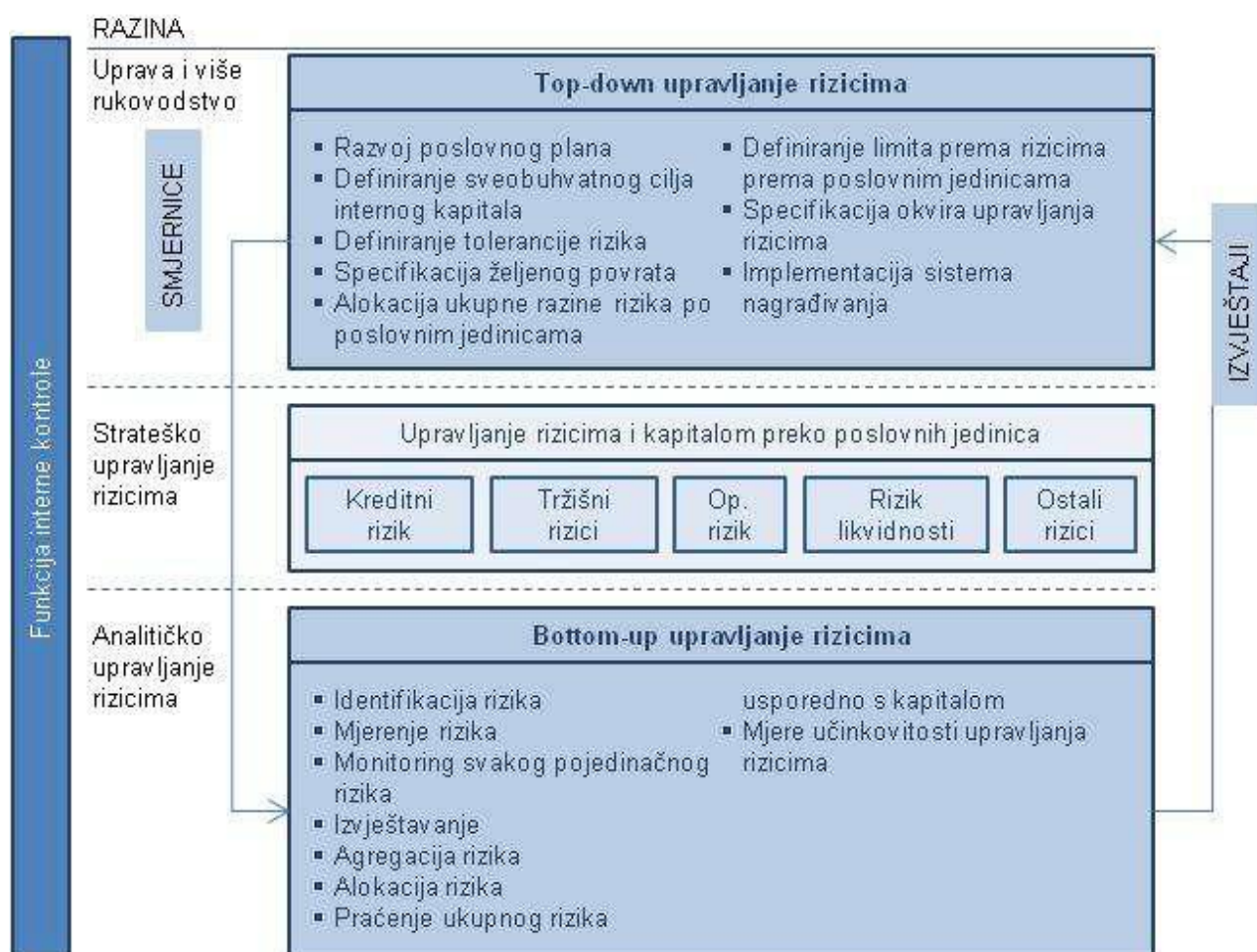
5.3 OPSEG I VRSTA SUSTAVA IZVJEŠTAVANJA I SUSTAVA ZA MJERENJE RIZIKA

Upravljanje rizicima u Banci se definira kao cjelokupan proces koji je podržan u obliku sustavnog rješenja.

Taj sustav se bazira na četiri osnovne faze:

- Identifikaciji rizika,
- Kvantifikaciji rizika,
- Upravljanju rizicima, te
- Kontrolu i izvješćivanju o rizicima.

Kako bi Banka ostvarila potrebnu razinu efikasnosti investicija i rizika Uprava mora imati robusni pristup politikama i procedurama koje upravljaju poslovanjem Banke. S druge strane više rukovodstvo mora imati jasne i pravovremene informacije o riziku i povratu.

Slika 4 Okvir planiranja kapitala

TOP-DOWN UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uprava Banke definira generalni plan poslovanja propisujući sveobuhvatne ciljeve i poslovni plan.

Generalni plan poslovanja također uključuje i strategiju upravljanja rizicima, gdje se specificiraju rizici koje je Banka spremna preuzeti, na koji način će se ti preuzeti rizici mjeriti, pratiti te izvještavati. Ove smjernice komunicirane su kroz Banku kako bi se i konačni cilj ostvario.

Jedno od najvažnijih elemenata strategije upravljanja rizicima je specifikacija ukupne razine internog kapitala i Bančin apetit za rizike. Apetit za rizik direktno utječe na Bančinu reputaciju te rizik same institucije, odnosno na eksterni rating. Nakon što je razina željenog internog kapitala definirana i ukupnih internih kapitalnih zahtjeva potrebno je odrediti način alokacije internog kapitala. Model alokacije internog kapitala direktno utječe na poslovne odluke poslovnih jedinica. Primjerice, nove investicije, a s tim i dodatni rizici, mogu se realizirati samo ako definirani limiti to dozvoljavaju te dodatno ako nove investicije generiraju dovoljno povrata kako bi zadovoljile minimalnu stopu povrata na investicije⁵.

Strateški okvir definiran od strane Uprave podržan je analitičkim upravljanjem rizicima koji omogućavaju neophodne metodološke smjernice i podatke.

BOTTOM-UP UPRAVLJANJE RIZICIMA

Bottom-up upravljanje rizicima uključuje identifikaciju i mjerenje rizika te njihovo praćenje i izvještavanje. To također uključuje i agregaciju pojedinačnih rizika u jednu mjeru rizika, alokaciju rizika, određivanje mjera učinkovitosti odnosa rizika i povrata i konačno praćenje cjelokupnog profila rizičnosti u odnosu na Bančin kapital.

U konačnici Banka mora utvrditi kontribuciju za svaki pojedini rizik (za svaku poslovnu jedinicu i za instituciju kao takvu) te ukupnu poziciju rizika. Banka definira metode kojima će postići željenu alokaciju rizika sukladno modelu poslovanja i strukturi portfelja budući da jedna mjera ne pristaje svim strukturama portfelja.

Banka uključuje sve materijalno procijenjene rizike u proces planiranja internog kapitala. Neophodno je da su kod planiranja internog kapitala uključeni svi materijalni rizici kako bi se obuhvatio kompletan profil rizičnosti Banke i cjelokupan spektar rizika.

Procesi upravljanja rizicima postavljaju se na vrhu organizacije i ogledaju kroz donošenje jasnih i kvantitativno orijentiranih poslovnih politika Banke. Iz tih se politika moraju identificirati ciljevi po proizvodima i poslovnim jedinicama te maksimalno prihvatljive

⁵ eng. hurdle rate. Označava najmanji očekivani povrat za ulazak u investiciju.

rizičnosti. S druge pak strane, u smislu kontrole i izvještavanja (a u procesu od dna prema vrhu) razrađuje se konsolidirani sustav izvještavanja o rizicima.

5.4 POLITIKE ZAŠTITE OD RIZIKA I SMANJENJA RIZIKA, TE STRATEGIJE I POSTUPCI ZA PRAĆENJE STALNE UČINKOVITOSTI ZAŠTITE OD RIZIKA I SMANJENJA RIZIKA

Banka koristi standardne tehnike smanjenja kreditnog rizika (instrumente osiguranja) i derivativne financijske instrumente za zaštitu od rizika. Tehnike smanjenja rizika opisane su u poglavlju 15. ovog dokumenta.

Derivativni financijski instrumenti koje Banka koristi uključuju kamatni, intervalutni i valutni swap, te valutne terminske ugovore čija se vrijednost mijenja kao rezultat promjena kamatnih stopa i tečajeva stranih valuta. Derivati mogu biti standardizirani ugovori sklopljeni na uređenim tržištima ili pojedinačno dogovoreni ugovori s drugom stranom. Swap aranžmani se koriste za zaštitu od izloženosti riziku nastalom uslijed nepovoljnog kretanja kamatnih stopa i tečajeva, te za transformaciju valutne likvidnosti.

6 REGULATORNI KAPITAL

Informacije o regulatornom kapitalu objavljene u ovom poglavlju u skladu su s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 1423/2013.

	Revidirani financijski izvještaji	Bilanca regulatornog opsega	Poveznica za prijelazni obrazac regulatornog kapitala
<i>u 000 HRK</i>			
IMOVINA			
Novac i sredstva kod Hrvatske narodne banke	3.940.179		
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, isključujući derivatne financijske instrumente	8.525	8	a
Derivatna financijska imovina	35.068	2.336	b
Plasmani i zajmovi drugim bankama	678.405		
Zajmovi i potraživanja	17.006.213		
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.824.335		
od čega nerealizirani dobici - portfelj raspoloživ za prodaju	60.624	60.624	c
Imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	127.443		
Ulaganja u nekretnine	126.977		
Nekretnine, postrojenja i oprema	476.711		
Nematerijalna imovina	32.122		
od čega: nematerijalna imovina koja je odbitna stavka od kapitala	32.122	32.122	d
od čega: ostala nematerijalna imovina	0		
Odgodena porezna imovina	49.150		
od čega: odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika	0	0	e
od čega: odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	59.708		
Tekuća porezna imovina	356		
Ostala imovina	168.111	126	d
UKUPNO IMOVINA	25.473.595		
OBVEZE			
Obveze prema drugim bankama	3.243.343		
Obveze prema klijentima	15.859.185		
Obveze temeljem financijskog najma	0		
Derivatne financijske obveze	123.396		
Rezerviranja za obveze i troškove	134.064		
Rezerviranja za gubitke od konverzije CHF kredita	1.559.772		
Ostale obveze	166.284		
Hibridni instrumenti	1.822.062		
od čega: dio instrumenta koji se priznaje u dopunski kapital	1.553.623	1.553.623	
od čega: dio instrumenta koji se ne priznaje u dopunski kapital	268.439		
Kapital			
Dionički kapital	4.992.972		
Redovne dionice	4.405.764	4.405.764	f
Povlaštene dionice	302.208	181.325	g
Kapitalna dobit	59.769	59.769	h
Gubitak tekuće godine	-2.534.674		
od čega: dobitak tekuće godine HAAInvest - ne priznaje se u regulatornom kapitalu	1.503		

od čega: gubitak tekuće godine koji se praignaje u regulatnom kapitalu	-2.536.177	-2.536.177	i
Zadržana dobit/gubitak	-142.901		
Zadržani gubitak	-143.497	-143.497	j
Zadržani dobitak proizašao iz realizacije revalorizacijske rezerve	0		
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit i rezerve	190.323	63.473	k
od čega: nerealizirani dobiti - portfelj raspoloživ za prodaju	60.624	60.624	c
Ukupno kapital	2.565.489		
Ukupno obveze i kapital	25.473.595		
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	25.473.595		

Tabela 5 **Usklađenje stavki bilance korištenih za izračunavanje vlastitog kapitala i regulatornog vlastitog kapitala**

Tabela u nastavku prikazuje glavne značajke instrumenata redovnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koji je Banka izdala:

		Instrumenti redovnog osnovnog kapitala		Dopunski kapital	
1.	Izdavatelj	HYPO GROUP ALPE ADRIA AG	HYPO GROUP ALPE ADRIA AG	HYPO GROUP ALPE ADRIA AG	HYPO GROUP ALPE ADRIA AG
2.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatni plasman)	HRHYBARA0003	HRHYBAPA0005	NP	NP
3.	Mjerodavno pravo (ili prava) instrumenta	hrvatsko	hrvatsko	hrvatsko	hrvatsko
	Regulatorni tretman				
4.	Prijelazna pravila CRR-a	Redovni osnovni kapital	Redovni osnovni kapital	Dopunski kapital	Dopunski kapital
5.	Pravila CRR-a nakon prijelaznog razdoblja	Redovni osnovni kapital	Nepriznato	Dopunski kapital	Dopunski kapital
6.	Priznat na pojedinačnoj (pot)konsolidiranoj / pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi
7.	Vrsta instrumenta (vrste utvrđuje svaka država)	Redovni osnovni kapital	Redovni osnovni kapital	Dopunski kapital	Dopunski kapital
8.	Iznos priznat u regulatornom kapitalu (valuta u milijunima, na zadnji datum izvještavanja)	4.405.764.000	181.324.800	495.065.479	1.058.557.122
9.	Nominalni iznos instrumenta	4.405.764.000	302.208.000	763.504.700	1.058.557.122
9.a	Cijena izdanja	Nominalna vrijednost dionice HRK 4.000,00	Nominalna vrijednost dionice HRK 4.000,00	NP	NP
9.b	Otkupna cijena	NP	NP	NP	NP
10.	Računovodstvena klasifikacija	Dionički kapital	Dionički kapital	Obveze - amortizirani trošak	Obveze - amortizirani trošak
11.	Izvorni datum izdavanja	Prvo izdanje 08.03.1996, dodatna naknadna izdanja	27.7.2007	28.3.2012	27.5.2009
12.	Bez dospijeca ili s dospijecom	Bez dospijeca	Bez dospijeca	S dospijecom	S dospijecom
13.	Izvorni rok dospijeca	Bez dospijeca	Bez dospijeca	29.3.2019	30.6.2021
14.	Opcija kupnje izdavatelja uz prethodno odobrenje nadzornog tijela	NP	NP	NP	NP
15.	Neobvezni datum izvršenja opcije kupnje, uvjetni datumi izvršenja opcije kupnje i otkupna vrijednost	NP	NP	NP	NP

16.	Naknadni datumi izvršenja opcije kupnje, prema potrebi	NP	NP	NP	NP
	Kuponi/dividende				
17.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	Promjenjiva dividenda	Fiksna dividenda	Fiksna kamatna stopa	Promjenjiva kamatna stopa
18.	Kuponska stopa i povezani indeksi	NP	6%	7%	6-mjesečni LIBOR + 2,98%
19.	Postojanje mehanizma obveznog otkazivanja dividende	NP	NP	NP	NP
20.a	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u vremenskom pogledu)	Puno diskrecijsko pravo	Puno diskrecijsko pravo	obvezno	obvezno
20.b	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u pogledu iznosa)	Puno diskrecijsko pravo	Puno diskrecijsko pravo	obvezno	obvezno
21.	Postojanje ugovorne odredbe o povećanju prinosa ili drugih poticaja za otkup	Ne	Ne	Ne	Ne
22.	Nekumulativni ili kumulativni	Nekumulativni	Nekumulativni	NP	NP
23.	Konvertibilni ili nekonvertibilni	NP	NP	NP	NP
24.	Ako su konvertibilni, pokretač(i) konverzije	NP	NP	NP	NP
25.	Ako su konvertibilni, potpuno ili djelomično	NP	NP	NP	NP
26.	Ako su konvertibilni, stopa konverzije	NP	NP	NP	NP
27.	Ako su konvertibilni, je li konverzija obvezna ili neobvezna	NP	NP	NP	NP
28.	Ako su konvertibilni navesti vrstu instrumenta u koju se mogu konvertirati	NP	NP	NP	NP
29.	Ako su konvertibilni navesti izdavatelja instrumenta u koji se konvertira	NP	NP	NP	NP
30.	Značajke smanjenja vrijednosti	zakonski pristup	zakonski pristup	po dospjeću / pretvaranje u dionički kapital	po dospjeću / pretvaranje u dionički kapital
31.	U slučaju smanjenja vrijednosti, pokretač(i) smanjenja vrijednosti	financijski gubitak/ neodrživost redovnog poslovanja	financijski gubitak/ neodrživost redovnog poslovanja	NP	NP
32.	U slučaju smanjenja vrijednosti, potpuno ili djelomično	u cijelosti ili djelomično	u cijelosti ili djelomično	NP	NP
33.	U slučaju smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	trajno/privremeno	trajno/privremeno	NP	NP
34.	U slučaju privremenog smanjenja vrijednosti, opis mehanizama povećanja vrijednosti	zakonski pristup, odluka Glavne Skupštine	zakonski pristup, odluka Glavne Skupštine	NP	NP
35.	Mjesto u hijerarhiji u slučaju likvidacije (navesti vrstu instrumenta koja mu je neposredno nadređena)	posljednje	prije redovnih	isplaćuju se nakon podmirenja obveza prema svim drugim vjerovnicima	isplaćuju se nakon podmirenja obveza prema svim drugim vjerovnicima
36.	Nesukladne značajke konvertiranih instrumenata	NE	NE	NP	NP
37.	Ako postoje, navesti nesukladne značajke	NP	NP	NP	NP

"NP" nije primjenjivo

Tabela 6 **Obrazac glavnih značajki instrumenata kapitala (1)**

U sljedećoj tabeli prikazano je usklađenje stavki redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, te odbitaka koji se odnose na regulatorni kapital:

		(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRAJU PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDBE (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS IZ UREDBE (EU) br. 575/2013
Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve (u 000 HRK)				
1.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	4.751.379	članak 26. stavak 1., članci 27., 28. i 29., popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	
	od čega: redovne dionice	4.405.764	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	f
	od čega: premije na dionice	43.407	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	h
	od čega: vrsta instrumenta 3	302.208	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	g
2.	Zadržana dobit	(143.497)	članak 26. stavak 1. točka (c)	j
3.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	207.281	članak 26. stavak 1.	h, k
3.a	Rezerve za opće bankovne rizike	0	članak 26. stavak 1. točka (f)	
4.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	(120.883)	članak 486. stavak 2.	g
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	0	članak 483. stavak 2.	
5.	Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	0	članak 84., 479., 480.	
5.a	Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi		članak 26. stavak 2.	
6.	Redovni osnovni kapital (CET 1) prije regulatornih usklađenja	4.694.280		
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja				
7.	Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(2.343)	članci 34., 105.	a, b
8.	Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(32.248)	članak 36. stavak 1. točka (b), članak 37., članak 472. stavak 4.	d
9.	Prazno polje u EU-u			
10.	Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 472. stavak 5.	e
11.	Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	0	članak 33. točka (a)	
12.	Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	0	članak 36. stavak 1. točka (d), članci 40. i 159. članak 472. stavak 6.	
13.	Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	0	članak 32. stavak 1.	
14.	Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	0	članak 33. točka (b)	
15.	Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (e), članak 41., članak 472. stavak 7.	

16.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (f), članak 42., članak 472. stavak 8.	
17.	Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povedati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (g), članak 44., članak 472. stavak 9.	
18.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (h), članci 43., 45. i 46., članak 49. stavci 2. i 3., članak 79., članak 472. stavak 10.	
19.	Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 43., 45. i 47., članak 48. stavak 1. točka (b), članak 49. stavci 1. do 3., članci 79. i 470., članak 472. stavak 11.	
20.	Prazno polje u EU-u	0		
20.a	Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250 %, ako institucija odabere alternativu odbitka	0	članak 36. stavak 1. točka (k)	
20.b	od čega: kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka i., članci 89. do 91.	
20.c	od čega: sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka 11. članak 243. stavak 1. točka (b) članak 244. stavak 1. točka (b) članak 258.	
20.d	od čega: slobodne isporuke (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka iii., članak 379. stavak 3.	
21.	Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10 %, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	
22.	Iznos iznad praga od 15 % (negativan iznos)	0	članak 48. stavak 1.	
23.	od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	0	članak 36. stavak 1. točka (i), članak 48. stavak 1. točka (b), članak 470., članak 472. stavak 11.	
24.	Prazno polje u EU-u	0		
25.	od čega: odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	0	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	
25.a	Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	(2.536.177)	članak 36. stavak 1. točka (a), članak 472. stavak 3.	i
25.b	Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (l)	
26.	Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznose koji se tretiraju u skladu s pravilima prije CRR-a.	0		
26.a	Regulatorna usklađenja u vezi s nerealiziranim dobitcima i gubicima na temelju članaka 467. i 468.	(60.624)		c
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak za vlasničke instrumente	(57.037)	članak 467.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak za dužničke instrumente	(3.587)	članak 467.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak 1		članak 468.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak 2		članak 468.	
26.b	Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a		članak 481.	
	od čega: ...		članak 481.	

27.	Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)		članak 36. stavak 1. točka (j)	
28.	Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(2.631.393)		
29.	Redovni osnovni kapital (CETI)	2.062.887		
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti				
30.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	članci 51., 52.	
31.	od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
32.	od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
33.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 4. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 3.	
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	članak 483. stavak 3.	
34.	Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	članci 85., 86., 480.	
35.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 3.	
36.	Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-		
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja				
37.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 52. stavak 1. točka (b), članak 56. točka (a), članak 475. stavak 2.	
38.	Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povedati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (b), članak 58., članak 475. stavak 3.	
39.	Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema znatno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (c), članci 59., 60. i 79., članak 475. stavak 4.	
40.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima znatno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (d), članci 59. i 79. članak 475. stavak 4.	
41.	Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dodatni osnovni kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	-		
41.a	Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)	
	od čega stavke koje je potrebno detaljno rašoluniti, npr. neto materijalni gubici tekude godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za otkrivane gubitke itd.	-		
41.b	Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 477., članak 477. stavak 3., članak 477. stavak 4. točka (a)	

	od čega stavke koje je potrebno detaljno rašoluniti, npr. reciprodna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu znatjna ulaganja itd.	-		
41.c	Iznos koji se odbija od dodatnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	-	članci 467., 468., 481.	
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 467.	
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane dobitke	-	članak 468.	
	od čega: ...	-	članak 481.	
42.	Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (e)	
43.	Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-		
44.	Dodatni osnovni kapital (AT1)	-		
45.	Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	2.062.887		
Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervacije				
46.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	1.553.623	članci 62., 63.	
47.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	članak 486. stavak 4.	
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	članak 483. stavak 4.	
48.	Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	članci 87., 88., 480.	
49.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 4.	
50.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik		članak 62. točke (c) i (d)	
51.	Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	1.553.623		
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja				
52.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	članak 63. točka (b) podtočka i., članak 66. točka (a), članak 67., članak 477. stavak 2.	
53.	Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 66. točka (b), članak 68., članak 477. stavak 3.	
54.	Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točka (c), članci 69., 70. i 79., članak 477. stavak 4.	
54.a	od čega: nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	-		
54.b	od čega: ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	-		
55.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točka (d), članci 69. i 79., članak 477. stavak 4.	
56.	Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	-		

56.a	Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)	
	od čega stavke koje je potrebno detaljno razčlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-		
56.b	Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 475., članak 475. stavak 2. točka (a), članak 475. stavak 3., članak 475. stavak 4. točka (a)	
	od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.	-		
56.c	Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	-	članci 467., 468., 481.	
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 467.	
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 468.	
	od čega: ...	-	članak 481.	
57.	Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-		
58.	Dopunski kapital (T2)	1.553.623		
59.	Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	3.616.510		
59.a	Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	16.332.598		
	od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznih obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)	59.708	članak 472., članak 472. stavak 5., članak 472. stavak 8. točka (b), članak 472. stavak 10. točka (b), članak 472. stavak 11. točka (b)	
	od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.)	-	članak 475., članak 475. stavak 2. točke (b) i (c), članak 475. stavak 4. točka (b)	
	Stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja, neizravna značajna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora itd.)	-	članak 477., članak 477. stavak 2. točke (b) i (c), članak 477. stavak 4. točka (b)	
60.	Ukupna rizikom ponderirana imovina	16.332.598		
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
61.	Redovni osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	12,63%	članak 92. stavak 2. točka (a), članak 465.	
62.	Osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	12,63%	članak 92. stavak 2. točka (b), članak 465.	
63.	Ukupni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	22,14%	članak 92. stavak 2. točka	

			(c)	
64.	Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili O-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%	CRD, članci 128., 129., 130.	
65.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%		
66.	od čega: zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-		
67.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%		
67.a	od čega: zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski vane institucije (O-SII)	-	CRD, članak 131.	
68.	Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	-	CRD, članak 128.	
69.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
70.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
71.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
72.	Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija)		članak 36. stavak 1. točka (h), članci 45. i 46., članak 472. stavak 10., članak 56. točka (c), članci 59. i 60., članak 475. stavak 4., članak 66. točka (c), članci 69. i 70., članak 477. stavak 4.,	
73.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija)		članak 36. stavak 1. točka (i), članak 45., 48. i 470., članak 472. stavak 11.	
74.	Prazno polje u EU-u	-		
75.	Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10 %, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članci 38., 48. i 470., članak 472. stavak 5.	
Primjenjive gornje granice za uključanje rezervacija u dopunski kapital				
76.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	članak 62.	
77.	Gornja granica za uključanje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	članak 62.	
78.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)		članak 62.	
79.	Gornja granica za uključanje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima		članak 62.	
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2013. i 11. siječnja 2022.)				
80.	Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
81.	Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
82.	Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
83.	Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	

84.	Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	
85.	Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	

Tabela 7 **Usklađenje stavki redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, te odbitaka koji se odnose na regulatorni kapital**

7 KAPITALNI ZAHTJEVI

7.1 SAŽETAK PRISTUPA BANKE OCJENI ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

Kvalitativne informacije u vezi s postupkom procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala čine sažetak samog procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala.

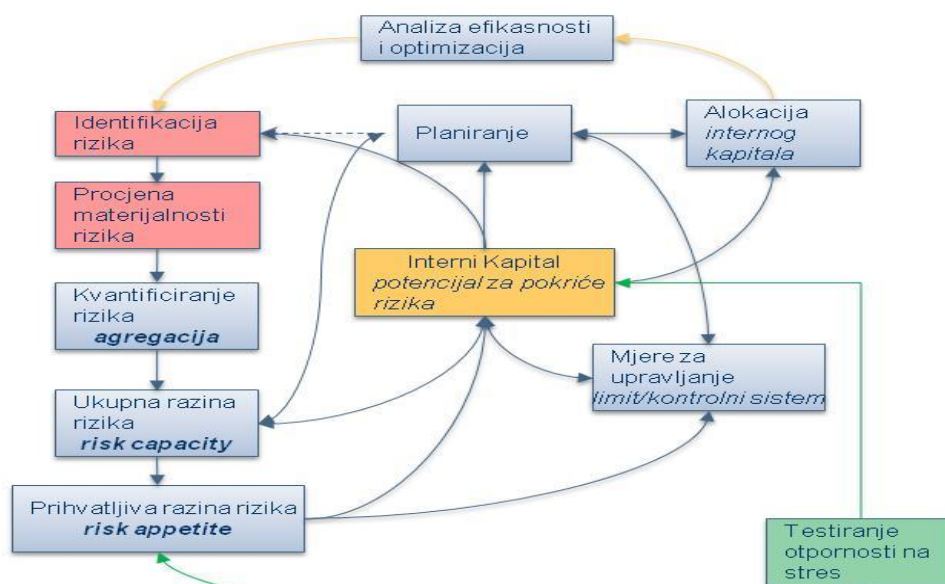
Osnovni cilj postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) je određivanje pozitivne razine kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena te su procijenjeni kao materijalni. Proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) služi kao procjena adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke i provođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatne razine internog kapitala.

Proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) uspostavljen je i kontinuiran proces koji se izvještava na kvartalnoj osnovi. Međutim, određeni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP), kao na primjer praćenje regulatorne adekvatnosti kapitala, izračun rizika koncentracije, izračun valutno induciranog kreditnog rizika, itd., odrađuju se i izvještavaju na mjesečnoj osnovi.

Osnovni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) Banke su sljedeći:

- 1) identifikacija i procjena materijalnosti rizika (uključujući definiranje sadašnjeg i budućeg profila rizika),
- 2) kvantifikacija rizika koja završava agregacijom rizika i izračunom ukupne razine rizika,
- 3) definiranje prihvatljive razine rizika,
- 4) definiranje i izračun internog kapitala,
- 5) stavljanje u odnos internog kapitala i ukupne razine rizika – sposobnost podnošenja rizika,
- 6) planiranje potrebnog regulatornog i internog kapitala u budućnosti,
- 7) alokacija internog kapitala za pokriće rizika,
- 8) monitoring i kontroling,
- 9) testiranje otpornosti na stres,
- 10) mjere učinkovitosti prilagođene za rizik (engl. „risk adjusted performance measures“).

S obzirom na to da su prethodno navedeni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) međusobno izravno ili neizravno povezani i isprepleteni, njihova povezanost i međusobni utjecaj najbolje se može vidjeti na sljedećem prikazu:

Slika 5 ICAAP proces

Proces planiranja kapitala sastavni je dio cjelokupnog procesa planiranja i budžetiranja Banke te dio procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) kojim se procjenjuju sadašnji i budući interni kapitalni zahtjevi za rizike i interni kapital.

Procesom planiranja kapitala Banka osigurava:

- da će svi planirani rizici mjereni kroz interne kapitalne zahtjevi biti pokriveni željenom planiranom razinom internog kapitala, i
- da će minimalni regulatorni kapitalni zahtjevi biti pokriveni adekvatnom razinom internog kapitala.

Na taj način Banka osigurava sigurnost, stabilnost i dugoročnost svog poslovanja, pri čemu preuzima rizike sukladno željenom profilu rizičnosti i u okviru unaprijed definirane sklonosti riziku.

Upravljanje strukturom kapitala prilagođeno je poslovnoj strategiji Banke, vrsti i razini preuzetih rizika.

Plan internog kapitala zasnovan je, između ostalog, na sljedećim faktorima:

- razini rizično ponderirane aktive u skladu s planiranim rastom bilančnih i izvanbilančnih izloženosti,

- planiranim razinama kapitalnih zahtjeva za rizike u sklopu procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP),
- strukturi dopunskog kapitala sukladno ugovorenim dospijećima,
- politici isplate dividende,
- održavanje adekvatnosti internog kapitala na željenoj razini.

Temeljni proces postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je proces procjene materijalnosti rizika u Banci. Procesom se definira, određuje i mjeri razina preuzetih rizika te se uspostavljaju smjernice i procesi kako bi se na što adekvatniji način uspostavilo upravljanje istim. Procjena materijalnosti rizika odnosi se na sve rizike koji nastaju kao rezultat Bančinog poslovanja te preuzimanja rizika iz raznih poslovnih događaja i u konačnici predstavljaju (potencijalnu) izloženost Banke. Preuzeti rizici dijele se na materijalne i nematerijalne, tj. značajne ili ne značajne.

Banka upravlja rizicima na način da ih identificira, kvantificira, upravlja njima, te kontrolira i izvještava o njima na način definiran internim politikama i procedurama koje određuju upravljanje pojedinom vrstom rizika. Banka kontinuirano procjenjuje profil rizičnosti i redovito revidira postupak procjene adekvatnosti internog kapitala kontinuirano razvijajući metodologije izračuna kapitalnih zahtjeva za sve vrste rizika sa svrhom što efikasnijeg upravljanja rizicima na razini Banke.

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., 8% iznosa izloženosti ponderirane rizikom za svaku od kategorija izloženosti iz članka 112., Uredbe EU br. 575/2013 i objavljuje informacije o iznosima kapitalnih zahtjeva kako je prikazano u tablici:

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	u 000 HRK
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	4.154
2. Izloženosti prema regionalnoj ili lokalnoj samoupravi	14.430
3. Izloženosti prema subjektima javnog sektora	35.919
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
6. Izloženosti prema institucijama	36.733
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima	354.110
8. Izloženosti prema stanovništvu	416.827
9. Izloženosti osigurane nekretninama	25.305
10. Izloženosti sa statusom neispunjenja obveza	122.211
11. Izloženosti prema visokorizičnim stavkama	16.163
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0

13. Izloženost u obliku potraživanja prema institucijama i trgovačkim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0
14. Izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja (CIU)	0
15. Izloženosti u obliku vlasničkih udjela u investicijskim fondovima	4.802
16. Ostale izloženosti	90.908
I. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa	1.121.562
Kapitalni zahtjevi za rizik namire/isporuke	
Izloženosti riziku za namiru/isporuku	0
II. Ukupni kapitalni zahtjevi za rizik namire/isporuke	0
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
1. Kapitalni zahtjevi za pozicijski rizik	4.822
Kapitalni zahtjev za specifični pozicijski rizik dužničkih instrumenata	0
Kapitalni zahtjev za opći pozicijski rizik dužničkih instrumenata	4.822
Kapitalni zahtjev za rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne papire	0
3. Kapitalni zahtjev za valutni rizik	87.065
4. Kapitalni zahtjev za robni rizik	0
5. Kapitalni zahtjevi za prekoračenje dopuštenih izloženosti	0
III. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	91.888
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
1. jednostavnog pristupa	
2. standardiziranog pristupa	89.416
3. naprednog pristupa	
IV. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	89.416
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik za ispravke vrijednosti (CVA)	
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik za ispravak vrijednosti (CVA) izračunat primjenom:	
1. napredne metode	
2. standardizirane metode	3.742
3. metode originalne izloženosti	
V. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik za ispravke vrijednosti (CVA)	3.742
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (I. + II. + III. + IV. + V.)	1.306.608

Tabela 8 Kapitalni zahtjevi

8 IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE

Kreditni rizik druge ugovorne strane ili „CCR” znači rizik da bi druga ugovorna strana u transakciji mogla doći u status neispunjavanja obveza prije konačne namire novčanih tokova transakcije. Metodologija korištena za interno raspoređivanje kapitala za pokriće rizika druge ugovorne strane istovrsna je metodologiji koja se koristi za izračun adekvatnosti kapitala sukladno Uredbi EU br. 575/2013 glava II Poglavlje 6.

Odobrovanje i praćenje iskorištenosti internih limita definirane su bančnim internim procedurama. U svakodnevnom poslovanju, dealeri su kroz interne sustave obaviješteni o raspoloživosti limita za odrađivanje transakcija te na taj način, između ostaloga, donose odluku o zaključenju transakcija ili odustajanju od transakcija. Za Repo i Reverse repo ugovore, rizik druge ugovorne strane izračunava se standardiziranim pristupom uz primjenu složene metode izračuna financijskoga kolaterala. Za derivatne instrumente rizik druge ugovorne strane izračunava se po metodi tržišne vrijednosti.

Banka prati kreditni rizik druge ugovorne strane sukladno standardiziranom pristupu opisanom u uredbi EU br. 575/2013 te objavljuje podatke o ugovorima koji se odnose na kamatnu stopu, ugovorima koji se odnose na valute i zlato, ugovorima koji se odnose na vlasničke instrumente, ugovorima koji se odnose na robu, kreditnim izvedenicama te ostale ugovore. U ovom kontekstu Banka također prikazuje Repo i reverse repo ugovore. Izračun izloženosti povratnom riziku predstavlja sastavni dio Internog Modela definiran Člankom 291. Uredbe koji banka ne izračunava, ne prati niti za navedeno ima odobrenje HNB-a. Sukladno navedenom izloženost povratnom riziku se ne izvještava.

U nastavku su tablično iskazane vrijednosti bruto fer vrijednosti navedenih ugovora, pozitivni učinci netiranja, netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata. Banka također prikazuje bruto izloženost Repo i reverse repo ugovora, usklađenje izloženosti korektivnim faktorom (EVA), financijski kolateral - prilagođena vrijednost (Cvam) te netiranu tekuću izloženost riziku druge ugovorne strane. Konačno, agregirano su prikazani i izračuni primijenjenih metoda za izračun riziku druge ugovorne strane.

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Pozitivni učinci netiranja	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Ugovori koji se odnose na kamatnu stopu	268	0	528	0	528
Ugovori koji se odnose na valute i zlato	33.519	0	56.357	0	56.357
Ugovori koji se odnose na vlasničke instrumente	0	0	0	0	0
Ugovori koji se odnose na robu	0	0	0	0	0
Kreditne izvedenice	0	0	0	0	0
Ostali ugovori	0	0	0	0	0
UKUPNO	33.787	0	56.885	0	56.885

Tabela 9 Izloženost riziku druge ugovorne strane po osnovi ugovora koji se odnose na kamatnu stopu, ugovora koji se odnose na valute i zlato, ugovora koji se odnose na vlasničke instrumente, ugovora koje se odnose na roku i kreditne izvedenice

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto izloženost ugovora	USKLAĐENJE IZLOŽENOSTI KOREKTIVNIM FAKTOROM (EVA-E)	FINANCIJSKI KOLATERAL - PRILAGOĐENA VRIJEDNOST (Cvam)	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Repo i obratni repo ugovori	436.323	-	252.045	184.278
UKUPNO	436.323	-	252.045	184.278

Tabela 10 Izloženost riziku druge ugovorne strane za repo i reverse repo ugovore

Primijenjene metode	Izloženosti riziku druge ugovorne strane
	u tisućama HRK
Metoda originalne izloženosti	-
Metoda tržišne vrijednosti	49.004
Standardizirana metoda	184.278
Interni model	-

Tabela 11 Iznosi izloženosti riziku druge ugovorne strane prema primijenjenim metodama

9 ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK

Informacije vezane s izloženošću Banke kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku

Kreditni rizik predstavlja rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.

Preuzimanje kreditnog rizika je jedna od osnovnih izvedenica bančinog poslovanja s obzirom da je Bančino poslovanje zasnovano na komercijalnom bankarstvu, te izloženost iz koje proizlazi i preuzimanje kreditnog rizika proizlazi upravo iz obavljanja osnovne djelatnosti Banke kao sastavnog dijela poslovanja. Organizacijski ustroj upravljanja kreditnim rizikom je ustrojen na način da se kreditnim rizikom upravlja od samog trenutka nastajanja izloženosti kreditnom riziku – poslovanja s klijentima, daljnjeg praćenja, administriranja i mjerenja izloženosti kreditnom riziku te same procjene kreditnog rizika kroz sektore Kontrolu rizika, Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom, Upravljanje kreditnim rizikom, Upravljanje rizičnim plasmanima i Potpora kreditnom procesu.

Banka je svojim internim aktima propisala opseg i način obavljanja kontrole kreditnog rizika te obujam i učestalost internog izvješćivanja. Također, osigurana je i pravodobna i djelotvorna analiza i praćenje kreditnog rizika te pravodobno izvješćivanje relevantnih razina rukovodstva o analizi strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja koji su uspostavljeni na način da osiguravaju pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika.

Od kvalitativnih informacija o kreditnom i razrjeđivačkom riziku, prije svega valja naglasiti da Banka definira dospjela nenaplaćena potraživanja sukladno definiciji HNB-a, tj. kao sve izloženosti kod kojih je Banka utvrdila da dužnik nije ispunio svoju dospjelu obvezu u roku dužem od 90 dana i da je iznos koji se podmiruje sa zakašnjenjem materijalno značajan (tj. veći od 1.750,00 kuna).

Brojanje dana kašnjenja uvijek započinje na dan kada ukupni iznos svih dospjelih nepodmirenih obveza pojedinog dužnika (kojima je protekao ugovoreni rok dospelja) po svim ugovornim odnosima postane veći od 1.750,00 kuna.

Nadalje, pod izloženostima kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, Banka smatra sve one izloženosti koje su prema *Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija*⁶ Hrvatske narodne banke te pripadajućim internim aktima Banke klasificirane u rizičnu skupinu B ili lošiju.

⁶ Narodne novine 41A/2014

Ispravke vrijednosti i rezerviranja Banka izdvaja na pojedinačnoj i grupnoj osnovi sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima te zakonskoj regulativi propisanoj od strane Hrvatske narodne banke (Odluka o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija).

Gubici od umanjenja vrijednosti procjenjuju se na temelju kreditne sposobnosti i rezultata poslovanja zajmoprimatelja, uzimajući u obzir vrijednost instrumenata osiguranja ili jamstvo treće strane.

Uz gore navedene gubitke za umanjenje vrijednosti imovine, Grupa dodatno priznaje i latentne gubitke od umanjenja u računu dobiti i gubitka na bilančne i izvanbilančne stavke koje nisu umanjene po prethodno navedenim osnovama, tj. koje su klasificirane u rizičnu skupinu A. Prema regulatornim zahtjevima Hrvatske narodne banke razina ispravaka vrijednosti za navedene izloženosti ne smije biti manja od 0,80% ukupnog stanja plasmana rizične skupine A, tj. izvanbilančnih obveza rizične skupine A.

Sljedeća tablica prikazuje ukupni iznos izloženosti nakon računovodstvenog prebijanja te bez uzimanja u obzir učinaka tehnika smanjenja kreditnog rizika te prosječni iznos izloženosti tijekom razdoblja razvrstani prema različitim vrstama kategorija izloženosti:

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti (u 000 HRK)	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku		Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku		Transakcije financiranja vrijednosnih papira		Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	
	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	6.283.767	7.212.288	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	234.092	244.230	4.598	7.354	0	0	0	0
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.494.404	1.471.491	11.845	55.724	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	2.110.725	1.910.634	436	436	436.323	1.114.866	13.254	9.886
Izloženosti prema trgovačkim društvima	4.348.156	4.578.195	978.798	1.102.265	0	3.609	35.751	38.325
Izloženosti prema stanovništvu	7.319.082	6.566.704	672.140	676.854	0	0	0	0
Izloženosti osigurane nekretninama	903.070	2.139.156	3.448	9.725	0	0	0	0
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	2.901.113	2.714.648	162.182	145.036	0	0	0	0
Visokorizične izloženosti	163.867	172.126	3.725	1.862	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama i društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	62.534	34.408	0	0	0	0	0	0
Ostale izloženosti	1.442.037	1.488.565	3.968	3.847	0	0	0	0
UKUPNO	27.262.847	28.532.444	1.841.140	2.003.102	436.323	1.118.475	49.004	48.211

Tabela 12 Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

Tabela u nastavku prikazuje geografsku podjelu izloženosti razvrstanih u značajna područja s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti:

Značajna geografska područja	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK
REZIDENTI - HR	23.532.881	1.837.648	50.079	2.910	25.423.517
<i>BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA</i>	<i>581.152</i>	<i>90.950</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>672.103</i>
Izloženosti osigurane nekretninama	52.530	30	0	0	52.560
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	339	0	0	0	339
Izloženosti prema stanovništvu	222.203	23.332	0	0	245.535
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	11.028	0	0	0	11.028
Izloženosti prema trgovačkim društvima	75.664	61.518	0	0	137.182
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	166.060	6.051	0	0	172.111
Ostale izloženosti	23.583	19	0	0	23.602
Visokorizične izloženosti	29.745	0	0	0	29.745
<i>DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA</i>	<i>664.736</i>	<i>30.843</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>695.579</i>
Izloženosti osigurane nekretninama	12.026	0	0	0	12.026
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	2.852	0	0	0	2.852
Izloženosti prema stanovništvu	466.973	22.523	0	0	489.496
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1	0	0	0	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	39.199	4.442	0	0	43.642
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	128.408	3.878	0	0	132.286
Ostale izloženosti	15.277	0	0	0	15.277
<i>GRAD ZAGREB i ZAGREBAČKA ŽUPANIJA</i>	<i>12.572.404</i>	<i>598.644</i>	<i>50.079</i>	<i>2.665</i>	<i>13.223.792</i>
Izloženosti osigurane nekretninama	259.059	0	0	0	259.059
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	2.796	0	0	0	2.796
Izloženosti prema institucijama	219.853	211	50.079	1.558	271.701
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	17.576	10	0	0	17.586
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	4.688.635	0	0	0	4.688.635
Izloženosti prema stanovništvu	2.347.217	133.588	0	0	2.480.805
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.043.127	10.000	0	0	1.053.127
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.698.724	403.557	0	1.106	2.103.387
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	976.697	48.909	0	0	1.025.606
Ostale izloženosti	1.217.594	2.369	0	0	1.219.963
Visokorizične izloženosti	101.128	0	0	0	101.128
<i>ISTARSKA ŽUPANIJA</i>	<i>884.111</i>	<i>48.309</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>932.420</i>
Izloženosti osigurane nekretninama	50.535	2.109	0	0	52.644
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	2.702	37	0	0	2.739
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	6	0	0	0	6
Izloženosti prema stanovništvu	514.214	28.612	0	0	542.826
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	136.226	17.122	0	0	153.348
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	149.296	418	0	0	149.714
Ostale izloženosti	13.103	11	0	0	13.114
Visokorizične izloženosti	18.029	0	0	0	18.029

Značajna geografska područja	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	2.765.492	361.022	0	0	3.126.514
Izloženosti osigurane nekretninama	180.998	18	0	0	181.016
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	2.506	0	0	0	2.506
Izloženosti prema institucijama	3	0	0	0	3
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	42.667	2.926	0	0	45.593
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	55	0	0	0	55
Izloženosti prema stanovništvu	1.104.352	235.639	0	0	1.339.992
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	419.848	1.559	0	0	421.407
Izloženosti prema trgovačkim društvima	539.524	75.646	0	0	615.170
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	405.180	44.630	0	0	449.810
Ostale izloženosti	60.556	604	0	0	61.160
Visokorizične izloženosti	9.802	0	0	0	9.802
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	310.477	48.651	0	0	359.128
Izloženosti osigurane nekretninama	9.296	0	0	0	9.296
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	52.234	0	0	0	52.234
Izloženosti prema stanovništvu	107.557	16.281	0	0	123.838
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	10	0	0	0	10
Izloženosti prema trgovačkim društvima	90.051	32.053	0	0	122.105
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	37.502	316	0	0	37.818
Ostale izloženosti	13.827	0	0	0	13.827
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	1.290.322	159.505	0	0	1.449.827
Izloženosti osigurane nekretninama	80.126	379	0	0	80.505
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	1	0	0	0	1
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	16.952	0	0	0	16.952
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	65	0	0	0	65
Izloženosti prema stanovništvu	750.338	33.976	0	0	784.314
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.735	267	0	0	2.002
Izloženosti prema trgovačkim društvima	209.094	91.416	0	0	300.509
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	220.496	33.368	0	0	253.864
Ostale izloženosti	9.998	99	0	0	10.097
Visokorizične izloženosti	1.517	0	0	0	1.517
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	1.404.090	125.388	0	0	1.529.478
Izloženosti osigurane nekretninama	58.233	757	0	0	58.990
Izloženosti prema institucijama	13.724	0	0	0	13.724
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	55.680	92	0	0	55.773
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	10.380	0	0	0	10.380
Izloženosti prema stanovništvu	537.856	35.203	0	0	573.059
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1	0	0	0	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	447.788	65.286	0	0	513.073
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	253.801	20.038	0	0	273.839
Ostale izloženosti	24.640	288	0	0	24.928
Visokorizične izloženosti	1.987	3.725	0	0	5.712

Značajna geografska područja	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	558.617	50.812	0	0	609.429
Izloženosti osigurane nekretninama	25.847	0	0	0	25.847
Izloženosti prema institucijama	205	225	0	0	430
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	14.513	1.000	0	0	15.513
Izloženosti prema stanovništvu	156.710	12.215	0	0	168.926
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	14.989	0	0	0	14.989
Izloženosti prema trgovačkim društvima	261.629	35.943	0	0	297.572
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	77.800	1.358	0	0	79.157
Ostale izloženosti	5.263	71	0	0	5.334
Visokorizične izloženosti	1.660	0	0	0	1.660
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	297.561	32.442	0	0	330.003
Izloženosti osigurane nekretninama	36.033	0	0	0	36.033
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	4.010	234	0	0	4.244
Izloženosti prema stanovništvu	138.149	27.385	0	0	165.533
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	818	0	0	0	818
Izloženosti prema trgovačkim društvima	58.489	4.660	0	0	63.149
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	51.145	135	0	0	51.280
Ostale izloženosti	8.917	29	0	0	8.946
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	508.852	87.368	0	0	596.219
Izloženosti osigurane nekretninama	43.920	0	0	0	43.920
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	1.273	116	0	0	1.389
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	13	0	0	0	13
Izloženosti prema stanovništvu	205.197	44.646	0	0	249.843
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	11	20	0	0	31
Izloženosti prema trgovačkim društvima	150.623	42.014	0	0	192.637
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	84.526	473	0	0	84.999
Ostale izloženosti	23.289	99	0	0	23.387
ZADARSKA ŽUPANIJA	507.749	44.178	0	0	551.927
Izloženosti osigurane nekretninama	16.616	154	0	0	16.770
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	9.306	5	0	0	9.311
Izloženosti prema stanovništvu	305.514	19.797	0	0	325.311
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1	0	0	0	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	98.284	24.037	0	0	122.320
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	72.459	116	0	0	72.575
Ostale izloženosti	5.570	70	0	0	5.639
OSTALE ŽUPANIJE	1.187.317	159.537	0	245	1.347.099
Izloženosti osigurane nekretninama	77.850	0	0	0	77.850
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	13.988	178	0	0	14.165
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1	0	0	0	1
Izloženosti prema stanovništvu	450.235	35.545	0	0	485.780
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	2.835	0	0	0	2.835
Izloženosti prema trgovačkim društvima	365.599	121.104	0	245	486.948
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	256.490	2.439	0	0	258.929
Ostale izloženosti	20.320	272	0	0	20.591

Značajna geografska područja	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK
NEREZIDENTI	3.729.967	3.492	386.244	46.095	4.165.797
<i>NJEMAČKA</i>	<i>1.605.074</i>	<i>178</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.605.252</i>
Izloženosti prema institucijama	1.219.662	0	0	0	1.219.662
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	382.316	0	0	0	382.316
Izloženosti prema stanovništvu	3.086	178	0	0	3.264
Izloženosti prema trgovačkim društvima	8	0	0	0	8
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	1	0	0	0	1
<i>SAD</i>	<i>622.483</i>	<i>95</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>622.578</i>
Izloženosti prema institucijama	68.063	0	0	0	68.063
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	432.357	0	0	0	432.357
Izloženosti prema stanovništvu	3	95	0	0	98
Izloženosti prema trgovačkim društvima	122.058	0	0	0	122.058
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	1	0	0	0	1
Ostale izloženosti	0	0	0	0	0
<i>VELIKA BRITANIJA</i>	<i>202.579</i>	<i>31</i>	<i>386.244</i>	<i>0</i>	<i>588.855</i>
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	57.005	0	0	0	57.005
Izloženosti prema institucijama	145.413	0	386.244	0	531.657
Izloženosti prema stanovništvu	160	31	0	0	191
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1	0	0	0	1
<i>FRANCUSKA</i>	<i>493.658</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>493.660</i>
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	493.638	0	0	0	493.638
Izloženosti prema stanovništvu	19	2	0	0	21
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1	0	0	0	1
<i>OSTALE ZEMLJE</i>	<i>806.173</i>	<i>3.185</i>	<i>0</i>	<i>46.095</i>	<i>855.453</i>
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	226	0	0	0	226
Izloženosti prema institucijama	443.800	0	0	11.695	455.495
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	276.301	0	0	0	276.301
Izloženosti prema stanovništvu	9.299	3.091	0	0	12.391
Izloženosti prema trgovačkim društvima	55.195	0	0	34.399	89.594
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	21.253	53	0	0	21.306
Ostale izloženosti	100	40	0	0	140
UKUPNO	27.262.847	1.841.140	436.323	49.004	29.589.314

Tabela 13 Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

U sljedećoj tabeli prikazana je podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti, razvrstanih prema kategorijama izloženosti, uključujući naznaku izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima:

Glavne vrste djelatnosti	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK
STANOVNIŠTVO	9.430.252	530.663	0	0	9.960.915
Izloženosti osigurane nekretninama	901.224	379	0	0	901.602
Izloženosti prema stanovništvu	6.699.690	522.988	0	0	7.222.678
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	1.536.362	3.532	0	0	1.539.894
Ostale izloženosti	292.976	3.764	0	0	296.740
MSP*	3.714.598	831.869	0	1.351	4.547.819
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	288.026	16.535	0	0	304.561
Izloženosti osigurane nekretninama	119	0	0	0	119
Izloženosti prema stanovništvu	56.692	5.269	0	0	61.961
Izloženosti prema trgovačkim društvima	147.147	11.212	0	0	158.359
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	84.068	54	0	0	84.122
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	26	4	0	0	30
Izloženosti prema stanovništvu	4	4	0	0	8
Izloženosti prema trgovačkim društvima	13	0	0	0	13
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	9	0	0	0	9
GRAĐEVINARSTVO	491.826	141.797	0	0	633.623
Izloženosti osigurane nekretninama	0	2.109	0	0	2.109
Izloženosti prema stanovništvu	59.485	25.152	0	0	84.636
Izloženosti prema trgovačkim društvima	163.648	100.711	0	0	264.359
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	230.617	10.100	0	0	240.717
Visokorizične izloženosti	38.076	3.725	0	0	41.801
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	189	0	0	0	189
Izloženosti prema stanovništvu	109	0	0	0	109
Izloženosti prema trgovačkim društvima	80	0	0	0	80
OBRAZOVANJE	10.877	920	0	0	11.797
Izloženosti prema stanovništvu	5.465	918	0	0	6.383
Izloženosti prema trgovačkim društvima	3.024	0	0	0	3.024
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	2.388	2	0	0	2.390
OSTALE DJELATNOSTI	487.987	169.519	0	0	657.506
Izloženosti osigurane nekretninama	121	0	0	0	121
Izloženosti prema stanovništvu	96.125	26.452	0	0	122.577
Izloženosti prema trgovačkim društvima	276.663	141.711	0	0	418.375
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	93.979	1.356	0	0	95.335
Visokorizične izloženosti	21.098	0	0	0	21.098
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	419.774	14.429	0	0	434.203
Izloženosti osigurane nekretninama	1.137	48	0	0	1.185
Izloženosti prema stanovništvu	50.066	11.710	0	0	61.775
Izloženosti prema trgovačkim društvima	306.784	2.493	0	0	309.277
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	61.787	178	0	0	61.965
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	122.358	6.564	0	0	128.922
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	13.402	1.031	0	0	14.433
Izloženosti prema trgovačkim društvima	41.547	5.528	0	0	47.076
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	17.099	5	0	0	17.104
Visokorizične izloženosti	50.309	0	0	0	50.309

Glavne vrste djelatnosti	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	811.974	199.977	0	153	1.012.103
Izloženosti osigurane nekretninama	52	154	0	0	207
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	1.985	0	0	0	1.985
Izloženosti prema stanovništvu	95.864	22.906	0	0	118.770
Izloženosti prema trgovačkim društvima	449.626	172.223	0	153	622.001
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	264.446	4.694	0	0	269.139
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	131.651	60.615	0	0	192.266
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	1.418	0	0	0	1.418
Izloženosti prema stanovništvu	49.082	10.718	0	0	59.800
Izloženosti prema trgovačkim društvima	66.115	16.641	0	0	82.756
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	15.036	33.257	0	0	48.292
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	949.911	221.510	0	1.199	1.172.620
Izloženosti osigurane nekretninama	315	757	0	0	1.072
Izloženosti prema stanovništvu	193.095	44.994	0	0	238.089
Izloženosti prema trgovačkim društvima	460.656	173.774	0	1.199	635.628
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	294.056	1.985	0	0	296.041
Visokorizične izloženosti	1.790	0	0	0	1.790
OSTALI SEGMENTI	14.117.997	478.607	436.323	47.653	15.080.581
DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	3.436.932	0	386.244	0	3.823.176
Izloženosti prema institucijama	1.730.227	0	386.244	0	2.116.471
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1.584.612	0	0	0	1.584.612
Izloženosti prema stanovništvu	1	0	0	0	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	122.092	0	0	0	122.092
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	209.588	1.710	0	0	211.298
Izloženosti prema trgovačkim društvima	201.820	1.707	0	0	203.527
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	2.780	3	0	0	2.783
Ostale izloženosti	4.988	0	0	0	4.988
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	3.946.824	10.781	50.079	47.653	4.055.337
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	58.382	0	0	0	58.382
Izloženosti prema institucijama	380.499	436	50.079	13.254	444.267
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	2.238.371	0	0	0	2.238.371
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	78.764	0	0	0	78.764
Izloženosti prema trgovačkim društvima	147.113	10.141	0	34.399	191.654
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	17	0	0	0	17
Ostale izloženosti	1.043.678	204	0	0	1.043.882
GRAĐEVINARSTVO	1.197.460	208.940	0	0	1.406.401
Izloženosti osigurane nekretninama	101	0	0	0	101
Izloženosti prema stanovništvu	1	0	0	0	1
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	960.743	0	0	0	960.743
Izloženosti prema trgovačkim društvima	75.190	102.421	0	0	177.611
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	119.536	106.519	0	0	226.056
Ostale izloženosti	15.426	0	0	0	15.426
Visokorizične izloženosti	26.462	0	0	0	26.462

Glavne vrste djelatnosti	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2.696.607	4.865	0	0	2.701.472
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	234.092	4.598	0	0	238.690
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	2.460.784	0	0	0	2.460.784
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.700	267	0	0	1.967
Izloženosti prema trgovačkim društvima	3	0	0	0	3
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	29	0	0	0	29
OBRAZOVANJE	420.332	606	0	0	420.938
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	419.984	382	0	0	420.366
Izloženosti prema trgovačkim društvima	164	224	0	0	387
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	185	0	0	0	185
OSTALE DJELATNOSTI	312.234	22.277	0	0	334.510
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	226	0	0	0	226
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	28.775	1.196	0	0	29.972
Izloženosti prema trgovačkim društvima	220.474	21.080	0	0	241.555
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	54.683	0	0	0	54.683
Ostale izloženosti	8.075	0	0	0	8.075
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	166.637	15.180	0	0	181.817
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.919	10.000	0	0	11.919
Izloženosti prema trgovačkim društvima	152.224	5.175	0	0	157.398
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	4.026	5	0	0	4.031
Ostale izloženosti	8.469	0	0	0	8.469
POSLOVANJE NEKRETNOSTIMA	155.149	2.095	0	0	157.244
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	5	0	0	0	5
Izloženosti prema trgovačkim društvima	138.763	2.095	0	0	140.858
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	1.330	0	0	0	1.330
Visokorizične izloženosti	15.051	0	0	0	15.051
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	503.524	76.088	0	0	579.612
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	457.725	75.892	0	0	533.617
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	24.027	196	0	0	24.223
Ostale izloženosti	21.773	0	0	0	21.773
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	336.196	6.738	0	0	342.934
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	0
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	2.514	0	0	0	2.514
Izloženosti prema trgovačkim društvima	254.848	6.487	0	0	261.335
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	48.835	251	0	0	49.086
Ostale izloženosti	18.918	0	0	0	18.918
Visokorizične izloženosti	11.081	0	0	0	11.081
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	736.514	129.329	0	0	865.842
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	522	0	0	0	522
Izloženosti prema trgovačkim društvima	662.438	129.283	0	0	791.721
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	45.820	46	0	0	45.865
Ostale izloženosti	27.734	0	0	0	27.734
UKUPNO	27.262.847	1.841.140	436.323	49.004	29.589.314

*u skladu s Preporukom Komisije 2003/361/EC od 06. Svibnja 2003 o definiciji mikropoduzetnika, malih i srednjih poduzetnika

Tabela 14 Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti razvrstanih prema kategorijama izloženosti

Prikaz svih izloženosti prema preostalom dospijeću, razvrstanih prema kategorijama izloženosti prikazan je u sljedećoj tabeli:

Preostalo dospijeće	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama	iznos u tisućama k	iznos u tisućama
<i>Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama</i>	6.283.767	0	0	0
do 90 dana	2.822.118	0	0	0
od 91 do 180 dana	1.242.813	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	1.371.301	0	0	0
> 1 godine	847.535	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi</i>	234.092	4.598	0	0
do 90 dana	16.703	3.022	0	0
od 91 do 180 dana	10.856	252	0	0
od 181 dana do 1 godine	21.200	1.304	0	0
> 1 godine	185.332	20	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti prema subjektima javnog sektora</i>	1.494.404	11.845	0	0
do 90 dana	41.998	10.083	0	0
od 91 do 180 dana	53.689	270	0	0
od 181 dana do 1 godine	159.279	233	0	0
> 1 godine	1.239.439	1.259	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti prema institucijama</i>	2.110.725	436	436.323	13.254
do 90 dana	1.930.301	211	50.079	12.573
od 91 do 180 dana	74	0	50.351	411
od 181 dana do 1 godine	148	225	335.893	140
> 1 godine	115.080	0	0	130
izloženosti bez definiranog dospijeća	65.121	0	0	0
<i>Izloženosti prema trgovačkim društvima</i>	4.348.156	978.798	0	35.751
do 90 dana	788.672	148.779	0	233
od 91 do 180 dana	438.734	162.778	0	29.031
od 181 dana do 1 godine	796.187	261.081	0	6.089
> 1 godine	2.324.563	406.159	0	398
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti prema stanovništvu</i>	7.319.082	672.140	0	0
do 90 dana	722.188	286.593	0	0
od 91 do 180 dana	238.821	146.459	0	0
od 181 dana do 1 godine	439.794	77.530	0	0
> 1 godine	5.918.279	161.557	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0

Preostalo dospijeće	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
<i>Izloženosti osigurane nekretninama</i>	903.070	3.448	0	0
do 90 dana	33.523	0	0	0
od 91 do 180 dana	15.400	200	0	0
od 181 dana do 1 godine	31.652	490	0	0
> 1 godine	822.495	2.757	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza</i>	2.901.113	162.182	0	0
do 90 dana	1.758.628	34.744	0	0
od 91 do 180 dana	92.974	17.173	0	0
od 181 dana do 1 godine	85.224	37.032	0	0
> 1 godine	964.288	73.233	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Visokorizične izloženosti</i>	163.867	3.725	0	0
do 90 dana	68.552	9	0	0
od 91 do 180 dana	15.616	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	11.496	0	0	0
> 1 godine	68.203	3.715	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti po vlasničkim ulaganjima</i>	62.534	0	0	0
do 90 dana	10	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	62.524	0	0	0
<i>Ostale izloženosti</i>	1.442.037	3.968	0	0
do 90 dana	82.769	749	0	0
od 91 do 180 dana	8.254	627	0	0
od 181 dana do 1 godine	16.542	2.114	0	0
> 1 godine	233.588	479	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	1.100.883	0	0	0
UKUPNO	27.262.847	1.841.140	436.323	49.004

Tabela 15 Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

U sljedećoj tabeli za sve vrste djelatnosti koje je Banka odredila da su materijalno značajne prikazane su izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja, specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik te zahtjevi za specifičnim ispravicima vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja.

Pojedina vrsta djelatnosti je materijalno značajna ukoliko njena izloženost predstavlja više od 1% ukupne izloženosti.

Glavne vrste djelatnosti	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik	Zahtjevi za specifičnim ispravicima vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
STANOVNIŠTVO	1.494.475	944.016	1.012.530	315.165
DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	1	0	1	1
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	84.482	60.053	42.938	17.634
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	27	27	10.407	10
GRAĐEVINARSTVO	485.917	150.350	205.198	121.343
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	0	0	0	915
OBRAZOVANJE	2.575	1.587	1.053	541
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	61.148	35.871	21.424	3.096
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	47.081	32.152	24.149	6.390
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	292.754	163.723	145.151	78.611
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	107.687	52.824	40.130	11.457
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	339.758	210.301	167.801	77.245
OSTALE DJELATNOSTI	145.996	107.166	66.444	29.711
UKUPNO	3.061.901	1.758.072	1.737.226	662.119

Tabela 16 Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravicima vrijednosti po djelatnostima

U sljedećoj tabeli prikazane su izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja, specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik te zahtjevi za specifičnim ispravcima vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja podijeljeni prema značajnim geografskim područjima.

Značajna geografska područja	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik	Zahtjevi za specifičnim ispravcima vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
REZIDENTI - HR	3.013.823	1.742.257	1.714.915	655.720
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	190.764	88.652	101.183	33.493
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	123.899	79.341	64.339	27.892
GRAD ZAGREB i ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	1.043.065	607.294	603.832	222.098
ISTARSKA ŽUPANIJA	134.166	92.390	90.274	32.856
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	436.156	211.448	232.311	83.477
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	36.064	18.018	21.827	9.286
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	249.109	156.542	130.400	50.714
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	270.056	161.185	147.773	69.025
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	78.159	45.547	57.511	23.644
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	49.516	23.575	25.660	10.499
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	80.959	49.683	56.308	14.961
ZADARSKA ŽUPANIJA	70.820	39.144	41.836	19.341
OSTALE ŽUPANIJE	251.091	169.438	141.660	58.434
Značajna geografska područja	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik	Zahtjevi za specifičnim ispravcima vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
NEREZIDENTI	48.078	15.814	22.311	6.399
NJEMAČKA	1.314	1.314	1.314	1.204
SAD	2.863	2.009	2.863	1.425
VELIKA BRITANIJA	625	625	625	1.060
FRANCUSKA	0	0	0	-350
OSTALE ZEMLJE	48.072.852	15.810.477	22.306.235	6.395.454
UKUPNO	3.061.901	1.758.072	1.737.226	662.119

Tabela 17 Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti geografskim područjima

Finalno u ovom poglavlju prikazujemo usklađivanje promjena prilagodbe specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik:

	Početno stanje	Povećanja zbog iznosa rezerviranih za procijenjene kreditne gubitke tijekom razdoblja	Smanjenja zbog iznosa ukinutih rezervacija za procijenjene kreditne gubitke tijekom razdoblja	Smanjenja zbog iznosa povezanih s ispravicima vrijednosti	Ostale prilagodbe	Završno stanje	Povrati koji se evidentiraju izravno u račun dobiti i gubitka
	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK
Specifični ispravci vrijednosti za financijsku imovinu	1.219.696	1.214.192	-577.983	-144.589	25.910	1.737.226	47
Skupni ispravci vrijednosti za nastale, ali nevidentirane gubitke po financijskoj imovini	209.283	124.705	-157.538	-780	0	175.670	0
Ukupno	1.428.979	1.338.897	-735.521	-145.369	25.910	1.912.896	47

Tabela 18 Usklađivanje promjena prilagodbe specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik

10 OPTEREĆENA I NEOPTEREĆENA IMOVINA

Banka objavljuje informacije o opterećenoj i neopterećenoj imovini na konsolidiranoj osnovi u skladu s traženim informacijama definiranim Provedbenom Uredbom Europske Komisije 2015/79 o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 680/2014., te u skladu sa Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i EBA-nim Smjernicama o objavi o opterećenoj i neopterećenoj imovini. Kriteriji i dinamika izvještavanja definirana je navedenim dokumentima, a također u skladu sa kriterijima prihvaćenima od strane Hrvatske narodne banke.

		Knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine	Fer vrijednost opterećene imovine	Knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine	Fer vrijednost neopterećene imovine
		010	040	060	090
010	Imovina izvještajne institucije	3.000.382		22.541.606	
030	Vlasnički instrumenti	0	0	65.121	65.121
040	Dužnički vrijednosni papiri	0	0	2.707.712	2.707.712
120	Ostala imovina	0		1.003.645	

Tabela 19 **Objava o opterećenoj imovini – imovina (u tisućama HRK)**

		Fer vrijednost primljenog opterećenog kolaterala ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira	Fer vrijednost primljenog kolaterala ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira dostupnih za opterećenje
		010	040
130	Kolateral koji je primila izvještajna institucija	0	72.180
150	Vlasnički instrumenti	0	40.059
160	Dužnički vrijednosni papiri	0	32.121
230	Ostali primljeni kolateral	0	0
240	Vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim vlastitih pokrivenih obveznica ili vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS)	0	0

Tabela 20 **Objava o opterećenoj imovini – primljeni kolateral (u tisućama HRK)**

		Usklađene obveze, potencijalne obveze ili pozajmljeni vrijednosni papiri	Imovina, primljeni kolateral ili izdani vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim pokrivenih obveznica ili opterećenih vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS)
		010	030
010	Knjigovodstvena vrijednost odabranih financijskih obveza	256.120	434.093

Tabela 21 **Objava o opterećenoj imovini – opterećena imovina/primljeni kolateral i povezane obveze (u tisućama HRK)**

U skladu sa zahtjevima o objavi Informacija o važnosti opterećenja, Banka navodi da su glavni izvori i vrste opterećenja repo poslovi. Nadalje, stavka "Ostala imovina" uključuje pozicije gotovine, materijalne i nematerijalne imovine, porezne imovine, razgraničenih troškova, bilančnih stavki izvedenica te sličnih bilančnih stavki.

11 PRIMJENA VIPKR-A

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom standardiziranog pristupa.

Banka za izračun iznosa izloženosti ponderiranog rizikom primjenjuje kreditne rejtinge i stupnjeve kreditne kvalitete dodijeljene od VIPKR-a Moody's i Fitch.

Kategorije izloženosti za koje se upotrebljava VIPKR su:

- izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama,
- izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave,
- izloženosti prema subjektima javnog sektora,
- izloženosti prema institucijama i
- izloženosti prema trgovačkim društvima.

Ukoliko postoje dva kreditna rejtinga dodijeljena od odabranih VIPKR, a koji se u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete raspoređuju u različite pondere rizika, Banka koristi onaj rejting kojem je pridružen nepovoljniji ponder rizika.

Dugoročne i kratkoročne kreditne procjene

Kratkoročne kreditne procjene Banka koristi samo za kratkoročnu imovinu i izvanbilančne stavke koje predstavljaju izloženost prema institucijama i trgovačkim društvima.

Kratkoročne kreditne procjene koriste se samo za stavke na koje se odnosi kratkoročna procjena te se ne upotrebljavaju da bi se iz njih izveo ponder rizika za neku drugu stavku, osim u sljedećim slučajevima:

- ako je financijskom instrumentu za koji postoji kratkoročna kreditna procjena dodijeljen ponder rizika 150%, onda se svim neosiguranim izloženostima istom dužniku kojima nije dodijeljen rejting, bez obzira na to jesu li one kratkoročne ili dugoročne, dodjeljuje ponder rizika 150%,
- ako je financijskom instrumentu za koji postoji kratkoročna procjena dodijeljen ponder rizika 50%, ni jednoj kratkoročnoj izloženosti bez rejtinga ne smije dodijeliti ponder rizika niži od 100%.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	50%	100%	150%	150%	150%

Tabela 22 Stupanj kreditne kvalitete i ponder rizika

Za izloženosti prema institucijama čiji je preostali rok do dospeljeća kraći od tri mjeseca, Banka primjenjuje sljedeće pondere rizika:

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Tabela 23 Stupanj kreditne kvalitete i ponder rizika

Opis postupaka za transfer kreditnih procjena izdavatelja i izdanja na stavke koje nisu uključene u knjigu trgovanja

Ako postoji kreditna procjena za određeni program izdanja ili za financijski instrument kojem pripada stavka koja predstavlja izloženost, navedena kreditna procjena upotrebljava se za određivanje pondera rizika koji se dodjeljuje toj stavci.

Ako za određenu stavku ne postoji izravna kreditna procjena, a postoji kreditna procjena za određeni program izdanja ili financijski instrument kojemu ne pripada stavka koja predstavlja izloženost ili ako postoji općenita kreditna procjena za izdavatelja, ta se kreditna procjena upotrebljava u sljedećim slučajevima:

- ako daje viši ponder rizika nego što bi to inače bio slučaj te je dotična izloženost u svakom pogledu istog ranga ili podređena u odnosu na određeni program izdanja ili financijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja;
- ako daje niži ponder rizika te je dotična izloženost u svakom pogledu istog ranga ili nadređena u odnosu na određeni program izdanja ili financijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja.

U svim ostalim slučajevima izloženost se tretira kao pozicija bez rejtinga.

Kreditne procjene za izdavatelje iz grupe trgovačkih društava Banka ne koristi kao kreditne procjene drugog izdavatelja iz iste grupe trgovačkih društava.

Banka primjenjuje standard povezivanja vanjskog kreditnog rejtinga sa stupnjevima kreditne kvalitete koji je objavila EBA⁷.

⁷ Addendum to Consultation Paper – Draft Implementing Technical Standards on the mapping of ECAI's credit assessments under Article 136(1) and (3) of Regulation EU No 575/2013

Informacije o izloženosti i vrijednosti izloženosti nakon smanjenja kreditnog rizika povezano sa svakim stupnjem kreditne kvalitete iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 2., kao i iznosi oduzeti od regulatornog kapitala

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	6.191.002	7.319.349
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100	51.922	51.922
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		6.242.924	7.371.271
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 24 Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20	69.446	69.441
	35		
	50		
	75		
	100	167.337	167.337
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		236.782	236.777
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 25 Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave

		Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)		
	0	90.608	111.638
	2		
	4		
	10		
	20	196	196
	35		
	50		
	75		
	100	1.403.406	450.358
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		1.494.210	562.191
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 26 Izloženosti prema subjektima javnog sektora

		Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)		
	0		
	2		
	4		
	10		
	20	2.544.123	2.292.078
	35		
	50		
	75		
	100	776	776
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		2.544.899	2.292.854
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 27 Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100	5.298.433	5.022.308
	150	5	5
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		5.298.438	5.022.313
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 28 Izloženosti prema trgovačkim društvima

		Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)		
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75	7.919.883	7.734.435
	100		
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		7.919.883	7.734.435
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 29 Izloženosti prema stanovništvu

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35	906.517	906.517
	50		
	75		
	100		
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		906.517	906.517
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 30 Izloženosti osigurane nekretninama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100	857.353	821.853
	150	532.467	528.302
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		1.389.819	1.350.154
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 31 Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza

		Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)		
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100		
	150	136.912	136.537
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		136.912	136.537
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 32 Izloženosti prema visokorizičnim stavkama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100	60.027	60.027
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		60.027	60.027
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 33 Izloženosti po vlasničkim ulaganjima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	366.712	366.712
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100	1.027.639	1.016.477
	150		
	250	49.150	49.150
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		1.443.501	1.432.339
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u 000 HRK		
	0		

Tabela 34 **Ostale izloženosti**

12 IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU

12.1 Izloženost kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja

Rizik promjene kamatne stope odnosi se na izloženost Banke promjenama kamatnih stopa, odnosno označava mogućnost da će promjena kamatnih stopa imati negativan utjecaj na dobit ili na kapital Banke.

Rizik promjene kamatne stope nastaje zbog:

- ročne neusklađenosti aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- terminske neusklađenosti promjene kamatnih stopa aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- razlike u vrstama i visinama kamatnih stopa na strani aktive i pasive te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- krivulje kamatne stope, itd.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke, Banka za svaku važniju valutu i za ostale valute ukupno zbraja ukupne pozicije imovine i obveza te pozicije izvedenih financijskih instrumenta (ili aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki) po svakom vremenskom razredu zasebno.

Na taj način dobije se ukupna neto pozicija po vremenskom razredu koja se množi s ponderima propisanim Odlukom HNB-a i to za svaku važniju valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Ponderi kojima se množi neto pozicija temelje se na procijenjenom kamatnom šoku od 200 baznih bodova i procijenjenom modificiranom trajanju za svaku vremensku zonu.

Dobivene ponderirane pozicije po svim vremenskim zonama zbrajaju se te predstavljaju neto dugu ili neto kratku poziciju za svaku važniju valutu pojedinačno te za ostale valute ukupno.

Neto duge i neto kratke pozicije po svim valutama potrebno je zbrojiti te se na taj način dobije ukupna neto ponderirana pozicija knjige banke.

Ukupna neto ponderirana pozicija knjige banke izražava se u apsolutnom iznosu i predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke kreditne institucije koja je nastala kao rezultat primjene standardnoga kamatnog šoka, tj. paralelnog pozitivnog i negativnog pomaka kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke, Banka koristi pretpostavke sukladno Odluci HNB-a:

- pozicije s fiksnom kamatnom stopom - raspored po roku dospeljeća;
- pozicije s promjenjivom kamatnom stopom - raspored po roku do sljedeće promjene kamatne stope;
- pozicije kod kojih nije poznat ili se ne može sa sigurnošću utvrditi rok do dospeljeća:
 - obvezna pričuva u devizama - raspored u vremensku zonu do 1 mjesec;
 - obvezna pričuva u kunama - raspored u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci;
 - a vista sredstva, tekući računi, žiroračuni (primljeni i dani) - raspored u vremensku zonu do 1 mjesec (za sredstva sudionika novčanog tržišta);
 - a vista sredstva, štedni depoziti, iskorišteni krediti za prekoračenja po tekućim računima i revolving krediti - raspored u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci.
- stavke koje se ne smatraju kamatno osjetljivim pozicijama su:
 - klasične izvanbilančne stavke: garancije, akreditivi, mjenična jamstva, okvirni krediti, obveze financiranja i druge klasične izvanbilančne stavke;
 - plasmani klasificirani u rizičnu skupinu C;
 - portfolio rezervacije (za A plasmane);
 - dospjele pozicije knjige banke.

Učestalost mjerenja izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke provodi se sukladno odluci HNB-a, a to je kvartalno izvještavanje nekonsolidiranih izvješća i polugodišnje izvještavanje konsolidiranih izvješća.

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti kreditne institucije
	u tisućama HRK	u tisućama HRK
EUR	-148.601	-
CHF	-	475.552
HRK	-4.590	-
Ostale valute (ukupno)	-3.501	-
UKUPNO	318.860	

Tabela 35 Kamatni rizik u knjizi banke konsolidirano

Omjer promjene ekonomske vrijednost knjige banke i regulatornog kapitala kreditne institucije iznosi 8,82%.

Limit omjera promjene ekonomske vrijednost knjige banke i regulatornog kapitala kreditna institucija dužna je održavati u granicama $\pm 20\%$ kako je definirano regulatornim zahtjevima.

12.2 Izloženosti na osnovu valutnog rizika

Izloženosti na osnovu valutnog rizika izračunavaju se u skladu sa poglavljem 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. Takav princip propisuje da Banka izračunava kapitalni zahtjev za valutni rizik ukoliko zbroj ukupne neto devizne pozicije i neto pozicije u zlatu, uključujući sve devizne pozicije i pozicije u zlatu za koje se izračunava kapitalni zahtjev primjenom internog modela, prelazi 2% ukupnoga regulatornoga kapitala Banke. Kapitalni zahtjev za valutni rizik je tada zbroj ukupne neto devizne pozicije i neto pozicije u zlatu u izvještajnoj valuti pomnožen s 8%.

Podaci o valutnom riziku izneseni su u slijedećoj tablici:

Standardizirani pristup valutnom riziku	Pozicije koje podliježu kapitalnom zahtjevu		KAPITALNI ZAHTJEVI (u tisućama HRK)	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU (u tisućama HRK)
	DUGE (u tisućama HRK)	KRATKE (u tisućama HRK)		
UKUPNE POZICIJE U NEIZVJEŠTAJNIM VALUTAMA	24.235.427	23.147.109	87.065	1.088.318

Tabela 36 Valutni rizik u knjizi banke konsolidirano

12.3 Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja koja nisu uključena u knjigu trgovanja

Izloženosti po vlasničkim ulaganjima Grupe s obzirom na namjeru ulaganja dijele se na:

- izloženosti po vlasničkim ulaganjima ostvarenim radi odvijanja određenih poslovnih procesa. Takva ulaganja su ulaganja u SWIFT, HROK, Tržište novca te SKDD,
- izloženosti po vlasničkim ulaganjima koja se drže radi daljnje prodaje.

Računovodstvene metode koje se koriste za vrednovanje vlasničkih ulaganja su metoda troška ulaganja te metoda fer vrijednosti.

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke prikazane su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba		
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	122.127	122.127	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	-	-	
koja kotiraju na burzi	-	-	
ostala vlasnička ulaganja	122.127	122.127	
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	3.022	3.022	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	3.022	3.022	
koja kotiraju na burzi	0	0	
ostala vlasnička ulaganja	0	0	

Tabela 37 Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke prikazani su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Ukupni nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Kumulativni realizirani dobici/gubici od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Iznos nerealiziranih gubitaka i iznos očekivanog gubitka po vlasničkim ulaganjima uključen u izračun osnovnog ili dopunskog kapitala
Vlasnička ulaganja u financijske institucije			
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	0	0	0
koja kotiraju na burzi	0	0	0
ostala vlasnička ulaganja	0	0	0
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	0	0	0
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	0	0	0
koja kotiraju na burzi	0	0	0
ostala vlasnička ulaganja	0	0	0
UKUPNO	0	0	0

Tabela 38 Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke

13 IZLOŽENOST OPERATIVNOM RIZIKU

Operativni rizik se kvantificira kroz ukupni regulatorni kapitalni zahtjev za operativne rizike primjenom standardiziranog pristupa sukladno odredbama Uredbe (EU) broj 575/2013. Sustav upravljanja operativnim rizikom te izračun kapitala usklađeni su sa rizičnim profilom te sa regulatornim zahtjevima. Banka je internim aktima definirala metodologiju i pravila za izračun kapitalnog zahtjeva te mapiranje aktivnosti u poslovne linije.

Banka za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik koristi standardizirani pristup prema kojemu svoje aktivnosti raspoređuje u poslovne linije te kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava kao trogodišnji prosjek zbroja godišnjih kapitalnih zahtjeva za sve poslovne linije. Godišnji kapitalni zahtjev za svaku poslovnu liniju izračunava se kao umnožak propisanog beta faktora (posebni postotci za svaku poslovnu liniju u rasponu od 12% do 18%) i dijela relevantnog pokazatelja raspoređenog u pripadajuću poslovnu liniju. Aktivnosti se raspoređuju u poslovne linije na način koji osigurava sveobuhvatnost i međusobnu isključivost. Ukupna izloženost operativnom riziku izračunava se na način da se dobiveni kapitalni zahtjev množi sa 12,5.

14 POLITIKA PRIMITAKA

Informacije o primicima radnika

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. članica je HGAA čije je sjedište u Austriji.

Budući da je sjedište HGAA Grupe u Austriji, sve članice Grupe regulirane su sustavom Republike Austrije.

Članice Grupe u ostalim zemljama EU, kao što je Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., podliježu austrijskim i lokalnim regulativama.

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, čl. 101, st. 1, točka 4. i čl. 101, st. 2, točka 5., Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. provodi Politiku o primicima radnika koja je stupila na snagu u 2013. godini i od tada se redovito ažurira sukladno zakonskim promjenama.

Politikom o primicima radnika uređuju se sustav plaća i drugih materijalnih prava radnika, kao i ostale isplate vezane za rad i radni odnos u Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. i tvrtke kćeri (Hypo Alpe-Adria-Invest d.d. i Hypo-Alpe-Adria-Leasing d.o.o.).

Svrha Politike o primicima radnika je osigurati okvir za transparentno ukupno nagrađivanje radnika koje bi privuklo, zadržalo kvalitetne radnike te ih potaknulo i motiviralo na povećanu radnu uspješnost, uz adekvatnu nagradu, a u skladu s načelima adekvatnog upravljanja rizicima te unutar okvira primjenjivih zakona i drugih akata. Svrha Politike o primicima radnika je i informirati sve radnike o važećim propisima i sustavu nagrađivanja.

U izradi Grupne Politike o primicima i Politike o primicima radnika Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. aktivno su sudjelovali Grupni HR, lokalni HR kao i ostale kontrolne funkcije Grupe (funkcija upravljanja rizicima, funkcija usklađenosti). Unutarnja revizija odgovorna je za periodičnu samostalnu reviziju Politike o primicima radnika.

Grupna Politika o primicima radnika se, na godišnjoj razini, dostavlja Upravi Grupe na reviziju i odobrenje. Na razini Hrvatske, Nadzorni odbor Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. odgovoran je za odobrenje i provođenje Politike o primicima radnika, kao i nadzor njezine implementacije i revizije, zajedno sa Upravom Hypo Alpe-Adria Bank d.d.

Nadzorni odbor Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. obnaša dužnost Odbora za primitke na konsolidiranoj razini za sve tvrtke kćeri Banke. Odbor za primitke donosi i redovno preispituje Politiku o primicima radnika, te ima savjetodavnu ulogu kod izrade i provedbe Politike o primicima radnika, uz podršku Upravljanja ljudskim potencijalima, Unutarnje revizije i ostalih kontrolnih funkcija.

Prije stupanja na snagu Politike o primicima radnika, Politika je prošla savjetovanje s Radničkim vijećem.

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. obvezna je nadgledati provođenje Politike o primicima radnika u svim svojim organizacijskim jedinicama, te osigurati da je njezin sustav nagrađivanja dobro dizajniran i implementiran, što se posebno odnosi na odnos fiksnog i varijabilnog primitka, na adekvatan sustav upravljanja učinkom, strukturu Društva i prilagodbu varijabilnog primitka riziku. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. se obvezuje osigurati objavljivanje informacija vezanih za politike i primitke, a u skladu s lokalnim zakonima i Grupnim smjernicama.

Identificirani radnici

Politika o primicima radnika se primjenjuje i na Identificirane radnike. Identificirani radnici su radnici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti poduzeća.

Sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 604/2014 smatra se da radnici imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti poduzeća ukoliko su ispunjeni kvantitativni ili kvalitativni kriteriji navedeni u toj uredbi.

U 2015. 4,87% radnika definirano je kao Identificirani radnici.

Fiksni primici

U Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. uspostavljen je sustav platnih razreda koji definira osnovnu plaću radnika na temelju radnog mjesta na kojem je radnik zaposlen.

Visina osnovne plaće radnika određena je temeljem procjene individualnih ciljeva, razine kompetencija, tržišta rada, troškova života, te ovisi o ekonomskoj situaciji poduzeća.

Varijabilni primici

Mogući varijabilni primici dijele se na godišnji bonus, bonus u slučaju novog zapošljavanja, ostale varijabilne primitke kao što su npr. prodajni i projektni bonusi.

Modeli varijabilnih primitaka, koje je usvojila Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. i opisala u Politici o primicima radnika, ne ohrabruju preuzimanje pretjeranih rizika te u obzir uzima dugogodišnju održivost poduzeća.

Isplata varijabilnih primitaka (godišnji bonus) s jedne strane ovisi o rezultatu Grupe, poduzeća, a s druge strane o individualnom rezultatu radnika tj. identificiranog radnika.

Uspjeh Grupe i poduzeća mjeri se temeljem definiranih pokazatelja / indikatora uspjeha i rizika. Ukoliko se ne zadovolje određeni kriteriji, bonus se ne isplaćuje.

Procjena individualnog rezultata radnika tj. identificiranog radnika vrši se temeljem MBO procesa, te procesa procjene radnog učinka. Pretpostavka za ovaj dio procjene je postojanje dokumentacije o ispunjenju ciljeva, pri čemu se dogovaraju financijski i nefinancijski, odnosno kvantitativni i kvalitativni ciljevi za radnika i za organizacijsku jedinicu.

Bonus se izračunava i isplaćuje jednom godišnje na temelju uspjeha poduzeća, target bonusa i dokumentirane ocjene individualne uspješnosti.

Potencijalna visina bonusa u 2015. ovisila je o radnom mjestu, odnosno o funkciji koju obnaša radnik tj. identificirani radnik te je definirana njegova gornja granica.

Target grupe	Target bonus
Član Uprave	Target bonus je definiran u postojećem menadžerskom ugovoru (u iznosu između 20%-30% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće i ne bi, ni u kojem slučaju, smio prelaziti 50% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Rukovoditelj na B1 razini	20% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Rukovoditelj na B2 razini	15% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Radnici odgovorni za kontrolne funkcije *	5% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Radnik	10% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće

*Radnici odgovorni za kontrolne funkcije su rukovoditelji organizacijskih jedinica koje obavljaju kontrolne funkcije (funkcije kontrole rizika, usklađenosti, upravljanja ljudskim potencijalima, financijskog kontrolinga, računovodstva i unutarnje revizije).

Tabela 39 Target grupe i target bonus

Sukladno smjernicama Grupe, ako varijabilni primitak identificiranih radnika prelazi 100.000 HRK bruto ili 20 % ugovorene bruto plaće radnika, isplaćuje se na sljedeći način:

- 50% u financijskim instrumentima - 60% odmah tj. unutar prve polovice sljedeće financijske godine, 40 % iznosa odgađa se / raspoređuje se na period od 5 godina (8% godišnje),
- 50% u gotovini - 60% odmah tj. unutar prve polovice sljedeće financijske godine, 40 % iznosa odgađa se / raspoređuje se na period od 5 godina (8% godišnje).

Iznimno, u slučaju da iznos varijabilnog primitka koji se treba isplatiti prelazi 150.000 EUR, isti mora biti isplaćen na način da se 50% bonusa isplati u financijskim instrumentima, a 50% u gotovini, te da se najmanje 60% ukupnog iznosa treba isplatiti/dodijeliti s odgodom i proporcionalnom raspodjelom na razdoblje od 5 godina.

Godišnje rezervacije mogu se u potpunosti ili djelomično isplatiti samo u slučaju pozitivnog rezultata poduzeća i pozitivne ocjene individualnog radnog učinka radnika u pojedinoj poslovnoj godini.

U poslovnoj godini 2015. bonusi nisu isplaćivani.

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. je sukladno Zakonu o kreditnim institucijama pismeno izvijestio HNB da u 2015. godini nije bilo radnika čiji su ukupni godišnji primici u financijskoj godini prelazili iznos u protuvrijednosti od jedan milijun eura.

Primici radnika 2015 za HBC prema VERA*
(uključuje HAALC + HBCINVEST)

Informacije o primicima za sve radnike									
Poslovno područje	Nadzorni odbor	Uprava	Investicijsko bankarstvo	Poslovanje s građanstvom	Upravljanje imovinom	Korporativna funkcija	Nezavisna kontrolna funkcija	Ostali	Ukupno
Broj zaposlenih	1	8	0	0	0	0	0	0	9
Ukupan broj radnika (puno radno vrijeme) na 31.12.2014.	0	0	123,5	642,0	7	195,0	6	455,3	1428,8
Ukupna neto dobit/gubitak	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupni primici	172.871 kn	9.482.088 kn	25.116.674 kn	66.177.437 kn	2.006.459 kn	37.004.679 kn	2.996.371 kn	67.012.399 kn	209.968.978 kn
od čega: ukupni varijabilni primici	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Informacije o primicima identificiranih radnika									
Poslovno područje	Nadzorni odbor	Uprava	Investicijsko bankarstvo	Poslovanje s građanstvom	Upravljanje imovinom	Korporativna funkcija	Nezavisna kontrolna funkcija	Ostali	Ukupno
Broj članova Nadzornog odbora i Uprave (broj zaposlenih)	1	8	0	0	0	0	0	0	9
Broj identificiranih radnika (puno radno vrijeme)	0	0	16	10	3	8	6	19	62
od čega: broj identificiranih radnika na rukovodećim pozicijama	0	0	4	3	1	5	6	12	31
Ukupni fiksni primici (uključene povlastice)	172.871 kn	9.350.229 kn	6.838.319 kn	4.488.783 kn	1.116.076 kn	3.996.334 kn	2.996.371 kn	7.047.464 kn	36.006.447 kn
od čega: fiksni u gotovini	172.871 kn	9.350.229 kn	6.838.319 kn	4.488.783 kn	1.116.076 kn	3.996.334 kn	2.996.371 kn	7.047.464 kn	36.006.447 kn
od čega: fiksni u dionicama i finansijskim instrumentima povezanim s dionicama	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
od čega: fiksni u ostalim instrumentima	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Ukupni varijabilni primici	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
od čega: varijabilni u gotovini	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
od čega: varijabilni u dionicama i finansijskim instrumentima povezanim s dionicama	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
od čega: varijabilni u ostalim instrumentima	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Ukupni odgođeni varijabilni primici	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
od čega: odgođeni varijabilni u gotovini	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
od čega: varijabilni u dionicama i finansijskim instrumentima povezanim s dionicama	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
od čega: varijabilni u ostalim instrumentima	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Dodatne informacije									
Ukupni odgođeni izvanredni varijabilni primici uspješnosti	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Primici koji su smanjeni na osnovi usklađivanja primitaka s uspješnosti (ex post performance adjustment)	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Broj korisnika garantiranih varijabilnih primitaka (nove isplate)	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Ukupni garantirani varijabilni primici (nove isplate)	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Broj korisnika otpremnina (prekid ugovora o radu)	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Ukupne otpremnine (prekid ugovora o radu)	0 kn	131.859 kn	0 kn	38.000 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	169.859 kn
Najveća isplaće otpremnina po osobi	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Broj korisnika doprinosa diskrecijske otpremnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupni doprinosi diskrecijske otpremnine	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Ukupni varijabilni primici za višegodišnja razdoblja prema programima koji se ne provode na godišnjoj osnovi	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Poslovna područja kategorije "Ostali" su sljedeća:									
Hypo-Alpe-Adria Bank d.d.: Upravljanje kreditnim rizikom, Naplata Poslovanja s građanstvom, Kartični procesni centar, Upravljanje rizičnim plasmanima, Operativni poslovi, Potpora kreditnom procesu, Nabava, Upravljanje imovinom, Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom, Planiranje i kontroling prodaje, Hypo-Alpe-Adria Leasing d.o.o.: Ured Uprave, Administracija leasing poslova i šteta, Financije, računovodstvo i izvještavanje, Pravni poslovi i usklađenost; Hypo-Alpe-Adria Invest d.d.: Back Office, Front Office, Middle Office;									
Radnici s najvećim primanjima									
Nije bilo radnika s bruto primitkom (ukupni fiksni i varijabilni primici) u iznosu od 1 milion € ili više u 2015. godini									
*Format izvještaja je baziran na ÖNB (Österreichische Nationalbank [Austrijska Narodna Banka]) prema VERA (Vermögens-, Erfolgs- und Risiko-Ausweis [izjava o imovini, prihodima i riziku]).									

Slika 6 Kvantitativne informacije o primicima radnika

15 FINANCIJSKA POLUGA

Banka objavljuje relevantne informacije o omjeru financijske poluge i primjeni članka 499, stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 sukladno aktima:

- Provedbena uredba komisije EU 2016/200 od 15. veljače 2016. godine o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda s obzirom na objavu omjera financijske poluge institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, te
- Delegirane Uredbe komisije EU od 10. listopada 2014. godine o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu omjera financijske poluge.

Banka objavljuje sljedeće informacije:

- a) Omjer financijske poluge u obrascima: „LRSum“, „LRCom“, „LRSpl“ i LRQua“,
- b) Raščlambu mjera ukupne izloženosti omjera financijske poluge
- c) Usklađenost omjera financijske poluge s objavljenim financijskim izvješćima
- d) Objava iznosa fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati i
- e) Objava kvalitativnih informacija o riziku prekomjerne financijske poluge i čimbenicima koji utječu na omjer financijske poluge

Omjer financijske poluge iz Uredbe - Obrasci za objavljivanje		
Datum objave		31.12.2015
Ime subjekta		HYPO ALPE ADRIA BANK d.d.
Obuhvat primjene		Konsolidirano
Tablica LRSum: Zbirna usklada računovodstvene imovine i izloženosti omjera financijske poluge		
		Primjenjivi iznosi
1.	Ukupna imovina jednaka objavljenim financijskim izvještajima	25.473.595
2.	Usklađenje za subjekte koji su konsolidirani za računovodstvene potrebe, ali su izvan opsega regulatorne konsolidacije	-
3.	Usklađenje za fiducijarnu imovinu priznatu u bilanci u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, ali isključenu iz mjere izloženosti omjera financijske poluge prema Članku 429(11) Regulative (EU) NO. 575/2013	-
4.	Usklađenje za izvedene financijske instrumente	13.937
5.	Usklađenje transakcija za financiranja vrijednosnim papirima	134.206
6.	Usklađenje za izvanbilančne stavke (odnosno konverzija izvanbilančnih izloženosti u istovjetne iznose kredita)	722.275

EU-6a	Usklađenje za unutargrupne izloženosti isključne iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429.stavkom 7 Uredbe EU 575/2013	0
EU-6b	Usklađenje za izloženosti isključne iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429.stavkom 14 Uredbe EU 575/2013	0
7.	Ostala usklađenja	172.065
8.	Izloženost omjera financijske poluge	26.511.391

Tablica LRCOM: Zajednička objava omjera financijske poluge		
		Izloženosti omjera financijske poluge iz Uredbe
Bilančne stavke izloženosti (isključujući izvedenice i transakcije financiranja vrijednosnim papirima-SFT)		
1.	Bilančne stavke (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiducijarnu imovinu, ali uključujući kolateral)	25.558.177
2.	(Iznosi imovine koja je odbijena pri utvrđivanju osnovnog kapitala)	-2.343
3.	Ukupne bilančne izloženosti (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiducijarnu imovinu) (zbroj redaka 1 i 2)	25.555.833
Izloženosti izvedenica		
4.	Trošak zamjene povezan sa svim transakcijama s izvedenicama (odnosno umanjeno za priznate novčane varijacijske marže)	35.068
5.	Iznos faktora uvećanja za potencijalnu buduću izloženost primjenjivu na sve transakcije s izvedenicama (metoda tržišne vrijednosti)	13.937
EU-5.a	Izloženost koja se utvrđuje metodom originalne izloženosti	
6.	Uvećanje za kolateral pružen u vezi s ugovorima o izvedenicama ako je odbijen od imovine iskazane u bilanci u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom	0
7.	(Odbici imovine potraživanja za novčanu varijacijsku maržu u transakcijama s izvedenicama)	0
8.	(Izuzeta strana transakcije sa središnjom drugom ugovornom stranom povezana s izloženostima iz trgovanja poravnanim preko klijenta)	0
9.	Prilagođena efektivna zamišljena vrijednost prodanih kreditnih izvedenica	0
10.	(Prilagođeni efektivni zamišljeni prijeboji i odbici faktora uvećanja za prodane kreditne izvedenice)	0
11.	Ukupne izloženosti izvedenica (zbroj redaka 4 do 10)	49.004
Izloženost transakcije financiranja vrijednosnim papirima		
12.	Bruto vrijednost imovine iz transakcije financiranja vrijednosnih papira (bez priznavanja netiranja), nakon usklađenja za transakcije koje se evidentiraju na datum trgovanja	0
13.	(Netirani iznosi novčanih dugovanja i potraživanja povezanih s bruto vrijednošću imovine uključene u transakciju financiranja vrijednosnih papira)	0,00

14.	Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane za imovinu uključenu u transakciju financiranja vrijednosnih papira	184.278
EU-14a	Odstupanje za transakcije financiranja vrijednosnih papira: Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane u skladu s člankom 429.b stavkom 4. i člankom 222. Uredbe (EU) br. 575/2013	0,00
15.	Izloženosti transakcija u kojima sudjeluje agent	0,00
EU-15a	(Izuzeta strana transakcije sa središnjom drugom ugovornom stranom povezana s izloženošću transakcija financiranja vrijednosnih papira poravnanih preko klijenta)	0,00
16.	Ukupne izloženosti transakcija financiranja vrijednosnih papira (zbroj redaka 12 do 15a)	184.278
Izloženosti izvanbilančnih stavki		
17.	Izvanbilančne izloženosti u bruto zamišljenom iznosu	1.841.140
18.	(Usklađenja za konverziju u iznose istovjetne kreditu)	-1.118.865
19.	Ostale izvanbilančne izloženosti (zbroj redaka 17 i 18)	722.275
EU-19a	(Izuzete unutargrupne izloženosti (pojedinačna osnova) u skladu s člankom 429. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 575/2013 (bilančne i izvanbilančne)	0
EU-19b	(Izloženosti koje se izuzimaju u skladu s člankom 429. stavkom 14. Uredbe (EU) br. 575/2013 (bilančne i izvanbilančne))	0
Kapital i ukupne izloženosti		
20.	Osnovni kapital	2.065.231
21.	Mjera ukupne izloženosti omjera financijske poluge (zbroj redaka 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	26.511.391
Omjeri financijske poluge		
22.	Omjer financijske poluge	0,0779
Izbor prijelaznih režima i iznos fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati		
EU-23.	Izbor prijelaznih režima za definiciju mjere kapitala	potpuno usklađena definicija
EU-24.	Iznos fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati u skladu s Člankom 429(11) Regulative (EU) NO. 575/2013	0,00

Tablica LRSpl: Podjela izloženosti bilančnih stavki (isključujući izvedenice i SFT)		
		Izloženosti omjera financijske poluge iz Uredbe
EU-1.	Ukupna izloženost bilančnih stavki (isključujući izvedenice i SFT), od kojih:	25.560.520
EU-2.	Izloženosti knjige trgovanja	1.092.883
EU-3.	Izloženosti knjiga Banke, od kojih:	24.467.637
EU-4.	Pokrivene obveznice	0
EU-5.	Izloženosti tretirane kao izloženosti država	6.343.965
EU-6.	Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) samoupravi, MDB, međunarodnim organizacijama i PSE koji nisu tretirani kao države	680.943
EU-7.	Institucije	2.094.890
EU-8.	Osigurano hipotekom na nepokretnu imovinu (nekretninama)	903.070
EU-9.	Izloženosti prema stanovništvu	7.253.126
EU-10.	Trgovačka društva	4.291.741
EU-11.	Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	1.267.093
EU-12.	Ostale izloženosti (npr. na osnovi vlasničkih ulaganja, sekturitizacija te ostala imovina koja proizlazi iz ne-kreditnih obveza)	1.632.808

Tablica LRQua: Slobodni format tekstnih okvira za objavu kvalitativnih stavki		
Red		
1.	Opis procesa korištenih za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge	Za potrebe procjene rizika prekomjerne financijske poluge, Banka kontinuirano prati omjer financijske poluge te promjene kroz detaljnu raščlambu mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge kako bi utvrdila glavne komponente bilančne izloženosti koja utječe na omjere financijske poluge i promjene osnovnih bilančnih izloženosti tijekom izvještajnog razdoblja i materijalnu značajnost tih promjena i utjecaj koje te promjene imaju na ostvarenje poslovnih planova i ciljeva Banke. Banka je ustrojila proces i sustav redovitog mjerenja, praćenja i izvješćivanja o ročnoj neusklađenosti između imovine i obveza, te jasno definirala interno prihvatljive granice i limite ročne neusklađenosti s ciljem ispunjavanja zakonskih propisa na načelima sigurnosti i stabilnosti te ostvarivanja planirane profitabilnosti poslovanja kako bi smanjila rizik prisilne prodaje imovine koja bi dovela do neželjenih gubitaka i ugrozila poslovne planove i ciljeve Banke.
2.	Opis faktora koji su imali utjecaj na omjer financijske poluge za vrijeme perioda na koji se odnosi objavljeni omjer financijske poluge	Izmjene i dopune Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama tijekom 2015. godine obvezale su banke da dužnike kredita u švicarskim francima stave u položaj u kojem bi bili da su njihovi krediti od početka bili denominirani u eurima. Izmjene i dopune su stupile su na snagu 30. rujna 2015. godine, propisujući pravila konverzije kredita u švicarskim francima u kredite u eurima. Sukladno izmjenama i dopunama navedenih propisa Banka je izračunala potencijalne gubitke od konverzije kredita u švicarskim francima i priznala ih u računu dobiti i gubitka za 2015. godinu. Usprkos određenim pomacima u gospodarskom okruženju, u 2015. godini ono je za Banku i dalje ostalo nepovoljno, a najznačajniji utjecaj su imale upravo izmjene navedenog Zakona, koje su na taj način . utjecale i na omjer financijske poluge.

16 UPOTREBA TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

Prihvatljivost instrumenata osiguranja definirana je internim aktima Banke. Instrumenti osiguranja koje Banka prihvaća su:

- novčani depoziti,
- vrijednosni papiri,
- garancije/jamstva,
- nekretnine.

Prihvatljivost instrumenata osiguranja u svrhu smanjenja kreditnog rizika procjenjuje se nakon utvrđivanja zadovoljenja pravnih preduvjeta i regulatornih zahtjeva. Pri procjeni prihvatljivosti provodi se vrednovanje i kategorizacija instrumenata osiguranja te njihova upotreba u smislu umanjenja rizika. Iznos i vrsta instrumenata osiguranja koje Banka traži za pojedini kreditni posao ovisi o procjeni kreditnog rizika klijenta i procjeni kreditnog rizika prisutnog u pripadajućem kreditnom poslu.

Pružatelji garancija/jamstva su klijenti dovoljne kreditne kvalitete po procjeni Banke. Osnovni pružatelj garancija je Republika Hrvatska.

Kod vrednovanja instrumenata osiguranja valja istaknuti da se:

- novčani depoziti vrednuju po knjigovodstvenoj vrijednosti;
- vrijednosni papiri vrednuju po tržišnoj cijeni;
- garancije/jamstva vrednuju po danom iznosu garancije;
- nekretnine se procjenjuju od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja.

Rizik koncentracije koji proizlazi iz primijenjenih tehnika smanjenja rizika sagledava se kroz detaljno propisanu internu metodologiju mjerenja i upravljanja rizikom koncentracije.

Ukupna vrijednost izloženosti koja je pokrivena, nakon primjene korektivnih faktora, priznatim financijskim kolateralom i drugim priznatim kolateralom, jamstvima ili kreditnim izvedenicama prikazana je u tabeli kako slijedi:

Kategorije izloženosti	Nematerijalna kreditna zaštita		Materijalna kreditna zaštita	
	JAMSTVA	KREDITNE IZVEDENICE	FINANCIJSKI KOLATERAL: JEDNOSTAVNA METODA	OSTALA MATERIJALNA KREDITNA ZAŠTITA
	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama				
Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave				
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	953			
Izloženosti prema institucijama				
Izloženosti prema trgovačkim društvima	187			
Izloženosti prema stanovništvu	2			
Izloženosti osigurane nekretninama				
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	6			
Izloženosti prema visokorizičnim stavkama				
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima				
Ostale izloženosti	1			
UKUPNO	1.149	0	0	0

Tabela 40 Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup